

SAN MATEO OKIJKUILOJ YIN KUALE TLAJTOLE DE JESUCRISTO

Iweyitajwan Jesucristo katlej oyekaj ya wejkawitl

(Lc. 3:23-38)

1 Yinmej yejwan katlej oyajkej ya wejkawitl iweyitajwan in Jesucristo, katlej walajtok nelwatl de David, iwan noijki walajtok nelwatl de Abraham.

²Abraham oyáj tepapan de Isaac. Isaac oyáj tepapan de Jacob. Jacob oyáj tepapan de Judá iwan oksekimej ikniwan. ³Judá iwan isiwa Tamar okinpixkej inpilwan katlej intoka Fares iwan Zara. Iwan Fares oyáj tepapan de Esrom. Esrom oyáj tepapan de Aram. ⁴Aram oyáj tepapan de Aminadab. Aminadab oyáj tepapan de Naasón. Naasón oyáj tepapan de Salmón. ⁵Salmón iwan isiwa Rahab okipixkej inkone itoka Booz. Booz iwan isiwa Rut okipixkej inkone itoka Obed. Obed oyáj tepapan de Isaí. ⁶Iwan Isaí oyáj tepapan de yen rey David.

In rey David oyáj tepapan de Salomón. Imaman in Salomón yen katlej oyeka isiwa in Urías. ⁷Salomón oyáj tepapan de Roboam. Roboam oyáj tepapan de Abías. Abías oyáj tepapan de Asa. ⁸Asa oyáj tepapan de Josafat. Josafat oyáj tepapan de Joram. Joram oyáj tepapan de Uzías. ⁹Uzías oyáj tepapan de Jotam. Jotam oyáj tepapan de Acáz. Acáz oyáj tepapan de Ezequías. ¹⁰Ezequías oyáj tepapan de Manasés. Manasés oyáj tepapan de Amón. Amón oyáj tepapan de Josías. ¹¹Josías oyáj tepapan de Jeconías iwan noijki okinpixke oksekimej ipilwan, itech nekatej tonaltin nijkuak in judiojtin okinwikakej presohtin para itech país de Babilonia.

¹²Ompa itech país de Babilonia, Jeconías okipixke se ikone itoka Salatiel. Salatiel oyáj tepapan de Zorobabel. ¹³Zorobabel oyáj tepapan de Abiud. Abiud oyáj tepapan de Eliaquim. Eliaquim oyáj tepapan de Azor. ¹⁴Azor oyáj tepapan de Sadoc. Sadoc oyáj tepapan de Aquim. Aquim oyáj tepapan de Eliud. ¹⁵Eliud oyáj tepapan de Eleazar. Eleazar oyáj tepapan de Matán. Matán oyáj tepapan de Jacob. ¹⁶Jacob oyáj tepapan de José. Yon José yen katlej oyeka iokich in María. Iwan yon María okitlakatilij in Jesús katlej tikixmatij yen Cristo.

SAN MATEO 1, 2

¹⁷Opanokej majtlaktle iwan nawi tetajmej desde Abraham asta David. Noijki opanokej majtlaktle iwan nawi tetajmej desde David asta ijkuak okinwikakej itech país de Babilonia. Iwan noijki opanokej majtlaktle iwan nawi tetajmej desde ijkuak okinwikakej itech país de Babilonia asta ijkuak otlakatiko in Cristo.

Ijkín nik otlakatke in Jesucristo

(Lc. 2:1-7)

¹⁸Ijkín nik otlakatke in Jesucristo. María yokichixtoka ma ajsi tonale para monamiktis iwan José. Pero antes de mosetiliskej, María okiwalmachilij ya kipia ikone ijtik itlalax ika ipoder in Espíritu Santo.

¹⁹Iwan José, katlej yoyeka para monamiktis iwan María, yej oyeka kuale tlakatl, iwan mach okinekke kipijpinatis in María. Por yonik okiyejyekoj kikawas ichtaka. ²⁰Nijkuak ijkón okiyejyekoj kichiwas, owalaj se ángel katlej okualtitlanke in Señor. Yon ángel okimonextilij itech ikochteemikilis in José, iwan okilwij:

—José, tekone de David, amo ximomawti timosetilis iwan María para yetos mosiwa. Porke por yen ipoder in Espíritu Santo okichij ma kipia yon konetl. ²¹María kipiás ikone, iwan tiktokayotis JESÚS, porke Yej kimaxixtis ipueblo de itlajtlakol.

²²Nochi in yin otlapanok para ma mochiwa tlan okijtoj in toSeñor por medio de yen profeta Isaías:

²³In ichpochtle kipiás se ikone,
iwan ikone yetos itoka Emanuel,
Emanuel kijtosneki: Dios towan kajki.

²⁴Nijkuak José ojsak, okichij ijkón ken okilwij iángel in Señor, iwan omonamiktij iwan María. ²⁵Pero in José mach semi okochke iwan María asta ijkuak otlakatke ikone, iwan José okitokayotij in konetl Jesús.

Nijkuak oyeka konetl in Jesús okitlajpalotoj sekimej ixtlamatkej de sitlaltin

2 Jesús otlakatke itech pueblo de Belén, itech estado de Judea, iwan nijkuak Herodes oyeka rey. Ijkuakón owalajkej ik ikisayan tonale sekimej ixtlamatkej de sitlaltin iwan oejkokej itech weyikan de Jerusalén.

²Tlajtlantiwitzej:

—¿Kanin kajki in konetl katlej otlakatke para yetos Rey de yen judiojtin? Porke isitlal otikitakej desde ik ikisayan tonale, iwan otivalajkej otikweyikixtikoj.

³In rey Herodes okimakak tlapololistle nijkuak ijkón okikakke, iwan nochtin tlakaj de Jerusalén noijki okinmakak tlapololistle. ⁴Herodes okinnotzke nochtin tlayekankej tiopixkej iwan noijki in tlamachtijkej de

itlanawatil in Moisés. Iwan okintlajtlaniy kanin tlakatis in Cristo. ⁵Iwan yejwan okilwijkej:

—Tlakatis itech pueblo de Belén itech estado de Judea. Porke ijkón okijkuiloj in profeta:

⁶Tej, Belén, katlej tikaj itech tlale de Judea,
maski titzikitzin, tej okachi tiweyikistok (tiweyititok).
Porke motech kisas se tlayekanke,
katlej kinyekanas nopilwan judiojtin.

⁷Ijkuakón Herodes okinnotzke ichtaka in ixtlalamatkej de sitlaltin, iwan okintlajtlaniy itech tlan tonale meroj omonextij in sitlale. ⁸Satepan okintitlanke itech pueblo de Belén, iwan okinmilwij:

—Ompa xiwian, iwan kuale xitlajtlanikan de yon konetl. Iwan nijkuak ankajsiskej, anechilwiskej, para nej noijki nias nikweyikixtiti.

⁹Nijkuak otlanke okintlapowij in rey, yejwan oyajkej. Iwan sitlale katlej okitakej ik ikisayan in tonale, okinyekanaya asta ijkuak oajsitoj Belén, iwan sitlale omoketzato kan oyeka in konetl. ¹⁰Iwan nijkuak okitakej in sitlale sa tekintl opakej. ¹¹Satepan okalakej kalijtik, iwan okitakej in konetl iwan María katlej imaman. Omotlankuaketzkej iwan okiweyikixtijkej. Okintlapojkej inkajajwan iwan okitlatliokolijkej ika oro, ika kopale, iwan ika ajwiakayotl katlej itoka mirra. ¹²Satepan, itech inkochteemikilis, Dios okinmilwij mach ok ma wian inawak Herodes. Tonses, oyajkej para inchan itech oksé ojtle.

Okiwikakej in konetl Jesús itech país de Egipto

¹³Nijkuak oyajkej in ixtlalamatkej de sitlaltin, ijkuakón, owalaj se ángel de toSeñor iwan okimonextilij itech ikochteemikilis in José. Okilwij:

—Ximewa, iwan xikwika in konetl iwan imaman asta itech país de Egipto. Ompa ximokawakan asta ijkuak Nej nimitznawatis xikisakan. Porke Herodes kitemos in konetl para kimiktis.

¹⁴Iwan niman yon yuak nijkuak ojsak in José, okiwikak in konetl iwan imaman para Egipto. ¹⁵Iwan ompa omokajkej asta ijkuak omikke in Herodes. Ijkón otlapanok para ma mochiwa tlan okijtoj in toSeñor por medio de yen profeta nijkuak okijtoj: “Oniknotzke in noKone ma kisa de Egipto.”

Herodes otlanawatij ma kinmiktikan in konemej

¹⁶Nijkuak in Herodes okimomakak kuenta nik okikajkayajkej in nekatej ixtlalamatkej de sitlaltin, sa tekintl okualanke, iwan otlanawatij ma kinmiktikan nochtin in chochokotzitzintin de ome xiwitl para ik tlani katlej chantij itech pueblo de Belén, iwan nochtin in pueblojtin katlej katej

ik ompa. Porke in ixtlamatkej de sitlaltin okilwijkaj in Herodes nik ya kipia kej ome xiwitl nijkuak yakinika okinmonextilij in yon sitlale. ¹⁷Ijkón otlamochij ken okijtoj in profeta Jeremías:

¹⁸Itech pueblo de Ramá mokaki tzajzilistle de tekokojkayotl, iwan chokilistle de neyolkokole.

Yen Raquel kinchokilia ipilwan, iwan mach kineki moyolosewis, porke yokinmiktilijkej.

¹⁹Iwan nijkuak omikke in Herodes, se ángel de toSeñor okimonextilij in José itech ikochteemikilis ompa Egipto. ²⁰Okilwij:

—Ximewa, iwan ximokuepa xikwika in konetl iwan imaman para mopaís de Israel. Porke yomikkej katlej okinekiaj kimiktianij in konetl.

²¹Ijkuakón José omejke iwan omokuepke iwan konetl iwan imaman para itech país de Israel. ²²Pero nijkuak José okimatke nik itech estado de Judea, mach ok yen Herodes oyeka rey sino yen itelpoch katlej itoka Arquelao, tonses omomawtij yas ompa. ToTajtzin Dios okilwij in José itech ikochteemikilis, ma wia itech estado de Galilea. ²³Tonses, oyáj itech yon estado iwan omochantij itech se pueblo itoka Nazaret. Ijkón otlapanok ken okijtojkej in profetajtin, nik in Cristo kitokayotiskej nazareno.

In Juan Tlakuateekij otlamachtiaya kan tlawaki

(Mr. 1:1-8; Lc. 3:1-9,15 -17; Jn.1 :19-28)

3 Itech nekatej tonaltin in Juan Tlakuateekij owalaj kan tlawaki de estado de Judea, iwan okinmachtij in tlakaj katlej owalajkej inawak.

²Okinmilwiaya:

—Ximoyolkuepakan inawak toTajtzin Dios, porke yoajsiko in tonale para Dios tlanawatis amonawak.

³Yen yin Juan de akin otlajtoj in profeta Isaías, nijkuak okijtoj:

Se tlajtole mokaki tetzajtzilia kan tlawaki, iwan kijta:

“Xikyektlalikan iwan xikmelawakan iojwi in Señor.”

⁴Itzotzol in Juan oyeka de itzojmio kameyo iwan omotlajkoilpiaya ika se kuetlaxtle. Okinkuaya chapulimej (xolinmej) iwan okikuaya nektle. ⁵Miekej tlakaj owalayaj inawak Juan, owalayaj de weyikan de Jerusalén, de nochi in estado de Judea iwan de nochtin in tlalmej katlej katej ik weyatl Jordán. ⁶Nijkuak omoyolkuitiayaj de intlajtlakol, in Juan okinkuateekiaya ijtik in weyatl Jordán.

⁷Iwan nijkuak in Juan okinmitak miekej fariseos iwan saduceos owalayaj inawak para mokuateekiskej, okinmilwij:

—iNamejwan kej ankoamej! ¿Akin oamechilwij ke tla anmokuateekiskej welis ancholoskej de itech ikualanilis in Dios katlej amopan witz?

⁸Xikchiwakan tlan kuale para ma mota nik ya anmoyolkuepkej. ⁹Iwan

amo xikmolwikan ke ankatej kuale porke antepilwan de Abraham. Ipan melajka namechilwia, ke asta yinmej temej in Dios welis kinkuepas ipilwan in Abraham. ¹⁰Namejwan ankatej ken tlatokkuanmej katlej mach tlakij. Nochtin in tlatokkuanmej katlej mach tlakij motzontekiskej iwan kintlamotlaskej ijtik tlitl. In acha sa mochixtok para kintzontekis asta itech innelwayo in tlatokkuanmej katlej mach tlakij. ¹¹Nej melawak namechkuateekia ika atl kej se señas nik melawak anmoyolkuepkej. Pero satepan de nej witz oksé katlej okachi nechpanawilia, porke okachi weyikistok (weyititok) iwan amo ken nej, iwan mach notech powi nion para nikkakkixtis. Yej amechkuateekis ika Espíritu Santo iwan ika tlitl. ¹²Yej ejkos kej se tlakatl katlej pewas kichipawas in trigo. Iwan trigo katlej ya chipawak kitlaatis ijtik kueskomatl, pero itlajsolo kitlamotlas ijtik tlitl katlej mach keman sewis.

Juan okikuateekij in Jesús

(Mr. 1:9-11; Lc. 3:21-22)

¹³Jesús okiske de estado de Galilea iwan oejkok itech weyatl Jordán kan oyeka in Juan Tlakuateekij, ompa owalaj para ma kikuateeki in Juan.

¹⁴Pero in Juan mach okinekia kikuateekis. Okijtoj:

—Moneki yen tejwatzin xinechkuateeki. ¿Sejpa yej tejwatzin tikneki ma nimitzkuateeki?

¹⁵Jesús okinankilij:

—Axan ijkón moneki tikchiwaskej, porke in Dios ijkón kineki ma tikchiwakan nochi tlan kuale.

Juan mach ok itlaj okijtoj iwan okikuateekij in Jesús. ¹⁶Nijkuak Jesús omokuateekij iwan nijkuak owalmej de ijtik atl, in ilwikak otlapowik iwan okitak in Espíritu Santo owaltemok ipan Jesús kej se paloma. ¹⁷Iwan omokakke se tlajtole de ilwikak. Okijtoj:

—Yen yin notlasojKone, katlej inawak nipaki.

In Amo Kuale Tlakatl okinekia kitlajtlakolmayawini in Jesús

(Mr. 1:12-13; Lc. 4:1-13)

4 Satepan, in Espíritu Santo okiwikak in Jesús kan tlawaki kan diablo okinekia kitlajtlakolmayawini in Jesús.

²Okixikoj mach otlakuaj omenpoale tonale iwan omenpoale yuale, iwan satepan otiojsij. ³Ijkuakón, in tetlajtlakolmayaj owalaj inawak Jesús para kitlajtlakolmayawis, iwan okilwij:

—Tla melawak Tej titeKone de Dios, xikchiwa ma mokuropa pan in yinmej temej.

⁴Jesús okinankilij:

SAN MATEO 4

—In tiotlajkuilole kijta: “In tlakatl mach welis yolitos san ika tlakuale, sino noijki ika nochi tlajtole katlej Dios kijta.”

⁵Satepan, in diablo okiwikak in Jesús itech iweyikan in toTajtzin Dios, yen weyikan de Jerusalén, iwan okitlejkoltij ipan weyi tiopan. ⁶Iwan okilwij:

—Tla melawak Tej titeKone de Dios, ximotlamotla asta ipan tlale. Porke in tiotlajkuilole kijta:

Dios kinwaltitlanis iangelwan ma mitzpalewikan.

Mitzajkokuiskej ika inma,

para amo tikmomagati itlaj tetl itech mokxi.

⁷Jesús okilwij:

—Noijki in tiotlajkuilole kijta: “Amo xikyejyeko in Señor moDios para tikitas tlanon kichiwas.”

⁸Satepan, in diablo okiwikak in Jesús ipan se tepetl wejkapan, iwan okinmititij nochtin paismej de ixko yin tlaltikpak, iwan nochi tlan kipiaj.

⁹Iwan okilwij:

—Nochi in yin nimitzmas, tla timotlankuaketzas iwan tinechweyikixtis.

¹⁰Tonses, Jesús okinankilij:

—Xitzinkisa, Satanás, porke in tiotlajkuilole kijta: “Xikweyikixti in Señor moDios, iwan sanwel Yej xiktekipano.”

¹¹Ijkuakón in diablo okikajtej in Jesús, iwan owalajkej sekimej angelestin iwan okimonekuitlawijkej in Jesús.

Jesús opéj tekipanoa itech estado de Galilea

(Mr. 1:14-15; Lc. 4:14-15)

¹²Nijkuak Jesús okimatke nik in Juan Tlakuateekij okitzakej telpiloyan, ijkuakón Yej okiske de estado de Judea iwan oyáj itech estado de Galilea itech ipueblo Nazaret. ¹³Pero mach omokaj itech ipueblo Nazaret, sino yej oyáj ochantito itech oksé pueblo itoka Capernaum, katlej kajki itempan lago, iwan kajki itech región de Zabulón iwan de Neftalí. ¹⁴Ijkón otlapanok para ma mochiwa tlan okijkuiloj in profeta Isaías:

¹⁵Tlale de Zabulón iwan tlale de Neftalí,

ojtle katlej panotok itempan lago, ik ne lado de yen weyatl Jordán, tlale de Galilea kan chantij katlej mach judiojtin.

¹⁶Nochtin yonmej tlakaj katlej oyekaj ijtik tlatleyualotl okitakej se weyi tlanextle.

Opetlanke in tlanextle para katlej oyekaj itech iekawilo in mikilistle.

¹⁷Desde ijkuakón in Jesús opéj tetlapowia, iwan okijtoaya:

SAN MATEO 4, 5

—Ximoyolpejpenakan (ximoyolkuepakan) de amotlajtlakol, porke yoajsiko in tonale para tlanawatis in Dios amonawak.

Jesús okinnotzke nawi michmajkej

(Mr. 1:16-20; Lc. 5:1-11)

¹⁸Jesús onejntentiaya itempan lago de Galilea. Okinmitak omen iknimej: Se itoka Simón, noijki kinotzaj Pedro, iwan oksé itoka Andrés. Okintlamotlatokaj inmichmatlawan ijtik atl, porke yejwan oyekaj michmajkej. ¹⁹Jesús okinmilwij:

—Namejwan anmichmajkej. Pero axan xiwikikan nowan, para ankintlapowiskej in tlakaj de notlajtol para ma momakixtikan kej yeskia ankinkitzkiskej michimej.

²⁰San niman okinkajtejkej inmichmatlawan iwan oyajkej iwan Jesús.

²¹Ok achitzin tlayakapan, Jesús okinmitak ok omen iknimej: Se itoka Santiago iwan oksé itoka Juan, itelpokawan in Zebedeo, katlej oyekaj iwan intaj itech se barko okintilichojtokaj inmichmatlawan. Iwan Jesús okinnotzke. ²²Yejwan san niman okajtejkej inbarko iwan intaj, iwan oyajkej iwan Jesús.

Jesús okinmachtij miekej tlakaj

(Lc. 6:17-19)

²³Jesús onemia itech nochi in estado de Galilea, otlamachtiaya itech intiopanwan in judiojtin. Otetlapowiaya de yen kuale tlajtole katlej temakixtia de kenik in Dios tlanawatia. Iwan okinpajtiaya in tlakaj de nochi kokolistle iwan de nochi kualolistle. ²⁴Otlapoayaj de Jesús asta ik nowian (nian nepa) país de Siria. Iwan tlakaj okinwalwikiliayaj nochtin katlej okipiayaj nochi tlamantle de kualolistle iwan de kokolistle, katlej okipiayaj mach kuale ejekatl, katlej mimikij, iwan katlej wilanmej (temetlamej). Iwan Jesús okinpajtij nochtin. ²⁵Oyayaj iwan Jesús miekej tlakaj de estado de Galilea iwan de se región kan oyekaj majtlaktle pueblojtin katlej okitokayotiayaj Decápolis. Noijki oyayaj miekej de weyikan de Jerusalén, de estado de Judea, iwan de ik ne lado de yen weyatl Jordán.

Jesús otlamachtij ipan tepetl

5 Nijkuak in Jesús okinmitak miekej tlakaj, otlejkok ipan se tepetl, iwan ompa omotlalij. Imomachtijkawan omijkuanijkej inawak. ²Iwan Yej opéj kinmachtia ijkín:

Akinmej moneki ma pakikan

(Lc. 6:20-23)

³—Ma pakikan katlej momachiliaj pobrestin ipan inyolo, porke yejwan kipiaj parte itech ilwikak kan Dios tlanawatia.

⁴Ma pakikan katlej chokaj, porke yejwan moyolosewiskej.

⁵Ma pakikan katlej mach moweyinekij, porke yejwan kimoaxkatiskej in tlale katlej Dios okinkakitij kinmakas.

⁶Ma pakikan katlej melawak kinekij yeskej yolchipawakej, ken nijkuak akaj tiojsiwi iwan amiki. Porke yejwan ixwiskej.

⁷Ma pakikan katlej teiknomatij, porke Dios noijki kinmiknomatis.

⁸Ma pakikan katlej yolchipawakej, porke yejwan kitaskej in Dios.

⁹Ma pakikan katlej kichiway ma yeto yolosewilistle, porke Dios kinnotzas kej ikonewan.

¹⁰Ma pakikan katlej kintlatlalochtiaj por kichiway tlan Dios kineki, porke yejwan kiplaskej parte itech ilwikak kan Dios tlanawatia.

¹¹Xipakikan namejwan nijkuak in tlakaj amechwikaltiskej, nijkuak amechtlatlalochtiskej, iwan nijkuak amechtlajtoltlatlaliliskej por annechneltokaj. ¹²Xipakikan, porke namejwan ankiresibiroskej se weyi tlaxtlawile ompa ilwikak. Xikelnamikikan nik in ya wejkawitl profetajtin noijki okintlatlalochtijkej.

Namejwan ankatej ken istatl iwan ken tlanextle ixko yin tlaltikpak

(Mr. 9:50; Lc. 14:34-35)

¹³Namejwan ankatej ken istatl ixko yin tlaltikpak. Pero tla in istatl kipolos ipuyeka, ¿kenik oksemi puyeyas? Mach ok kuale, sa se kitlamotla ipan ojtle iwan in tlakaj sa ipan tlajtlaksaj.

¹⁴Namejwan ankatej ken tlanextle ixko yin tlaltikpak, ken se weyikan katlej kajki ipan se tepetl iwan mach weli motlaatia. ¹⁵Nion amakaj kitlikuitia se tlanextle para se kitlaatis itlampa se chikiwitl. Sino se kitlalia ajkopan para ma kintlawili nochtin katlej katej kalijtik. ¹⁶Namejwan no ijkón, ma tlawi namotlanex inmixpan nochtin in tlakaj, para ma kitakan tlan kuale ankichiway, iwan ijkón ma kiweyikixtikan namoPapan Dios katlej kajki ilwikak.

Jesús otlamachtij de yen itlanawatil in Moisés

¹⁷Amo xikyejyekokan ke oniwalaj onikpojpoloko itlanawatil in Moisés o noso tlan okijkuilojkej in profetajtin. Mach oniwalaj para nikpojpolos, sino oniwalaj para nikchiwas nochi tlan kijta. ¹⁸Pero ipan melajka namechilwia, mientras yetos in ilwikak iwan tlaltikpak, mach poliwis nion se letra,

SAN MATEO 5

iwan nion se punto katlej ijkuilitok itech itlanawatil in Moisés, asta ma mochiwa nochi tlan omijkuiloj. ¹⁹Por yonik, tla akaj amo kichiwas kuenta kanaj se tlanawatile de Moisés, maski wel tzikitzin ma yeto, iwan tla akaj tlamachtis amo ma kichiwakan kuenta in yon tlanawatile, yon tlakatl sa tekintl tzikitzin yetos ompa ilwikak kan Dios tlanawatia. Pero tla akaj kichiwas iwan tlamachtis tlan kijta in yon tlanawatile, yetos sa tekintl weyi ompa ilwikak kan Dios tlanawatia. ²⁰Por yonik namechilwia nik mach ankalakiskej ompa ilwikak kan Dios tlanawatia, in tla amo ankichiwaskej tlan kuale ixpan Dios okachi ke tlan kichiwaj in tlamachtijkej de itech itlanawatil in Moisés iwan fariseos.

Tlajtlakole de kualanilistle

(Lc. 12:57-59)

²¹Namejwan ya ankikakej ke ya wejkawitl okinmilwijkej namoweyitajwan: “Amo xitemikti, porke akin temiktis kipia de kitemaktiskej (kitemaktiskej) innawak tekiwajkej para kitlajtlakoltiskej.” ²²Pero Nej namechilwia, ke tla akaj kualanis inawak ikni, kipia de wetziti kan tlaixkomakaj (tlatzonmanaj) para kitlajtlakoltiskej. Iwan akin kilwis in ikni tonto, kipia de kixkomakaskej itech se junta para kitlajtlakoltiskej. Iwan akin kiwikaltis in ikni, yetos tlajtlakolej iwan welis yas ijtik tliko.

²³Por yonik, tla ijkuak ya tikitki moofrenda kan kajki in artal iwan ijkuakón tikwalelnamiki nik in mokni mitzkualanijtok, ²⁴okachi kuale xikajtewa moofrenda ompa itech artal, iwan xiwia ximotlapojpolwiti iwan mokni. Iwan ijkuakón ya welis timokuepas kan artal iwan xiktemaka moofrenda.

²⁵Tla akaj mitztilwia kan tlaixkomakaj (tlatzonmanaj), xajsikan san se tlajtole achtoj mientras tiweli, para amo ma mitztemakti (mitztemaktili) inawak in jues. Porke in tla amo, in jues mitztemaktis inmak in mayoltin iwan mitztzakuaskej telpiloyan. ²⁶Ipan melajka nimitzilwia, nik amo tikisas de ompa asta amo xiktlaxtlawa in salúltimo sentabo para tikisas.

Tlajtlakole tla se momekatis

²⁷Namejwan ya ankikakej nik ya wejkawitl okinmilwijkej namoweyitajwan: “Amo ximomekatikan.” ²⁸Pero Nej namechilwia, tla akaj kixelewia se siwatl, kijtosneki ya kimomekatia ipan iyolo.

²⁹Por yonik, tla moyekixtololo mitztoktia xiwetzi ipan tlajtlakole, okachi kuale xikmokixtili iwan xiktlamotla wejka. Porke okachi kuale xikpolo se parte de motlalnakayo, ke nochi motlalnakayo ma kitlamotlakan ijtik tliko. ³⁰Iwan tla moyekma mitztoktia xiwetzi ipan tlajtlakole, okachi kuale

SAN MATEO 5

xikmotzontekili iwan xiktlamotla wejka. Porke okachi kuale xikpolo se parte de motlalnakayo, ke nochi motlalnakayo ma kitlamotlakan ijtik tliko.

Jesús otlamachtij amo ma mosiwakawakan

(Mt. 19:9; Mr. 10:11-12; Lc. 16:18)

³¹Namejwan noijki ya ankikakej nik ya wejkawitl okinmilwijkej namoweyitajwan: “Akin kikajkawas isiwa, kipia de kimakas se amatl kan kijtojtos nik mokajkawa iwan isiwa.” ³²Pero Nej namechilwia, tla se tlakatl mokajkawa iwan isiwa, maski isiwa mach momekatia, yon tlakatl kijtosneki kimaka parte isiwa ma momekati iwan akaj tlakatl. Iwan tla akaj monamiktis iwan yon siwatl, kijtosneki iwan momekatia.

Amo xikijtokan Dios tlachixtok

³³Namejwan noijki ya ankikakej nik ya wejkawitl okinmilwijkej namoweyitajwan: “Tla tej tikijta tikchiwas itlaj tlamantle iwan asta tikijta Dios tlachixtok, tonses moneki xikchiwa.” ³⁴Pero Nej namechilwia, amo xikijtokan Dios tlachixtok, iwan nion amo xikijtokan tlachixtok in ilwikak nik melawak tlan ankijtaj, porke in Dios ompa ewatok tlanawatijtok. ³⁵Nion amo xikijtokan tlachixtok in tlaltikpak nik melawak tlan ankijtaj, porke ompa tlaksatokej ikxiwan in toTajtzin Dios. Nion amo xikijtokan tlachixtok in weyikan de Jerusalén nik melawak tlan ankijtaj, porke in toweyi Rey Dios yen yon iweyikan. ³⁶Nion amo xikijtokan tlachixtok namotzontekon nik melawak tlan ankijtaj, porke mach welis ankichiwassej se amotzonkal ma istaya o noso ma tiliwia. ³⁷Amo ijkón xikchiwakan. Okachi kuale xikijtokan “kuale kaj” o noso “amo”, porke tla ankijtoskej Dios tlachixtok, kijtosneki ankichiwaj tlan amo kuale, iwan Amo Kuale Tlakatl yen yon kineki xikchiwakan.

Jesús okijtoj amo ma tikinkuepaltikan tla itlaj techtoktjaj

(Lc. 6:29-30)

³⁸Namejwan ya ankikakej nik ya wejkawitl omijtoj: “Tla akaj teixkopina, ma kixkopinakan yej noijki. Tla akaj tetlanmayawi, ma kitlanmayawikan yej noijki.” ³⁹Pero Nej namechilwia, tla akaj anmechtoktia itlaj amo kuale, amo xikkuepaltikan. Sino, tla akaj amechixtlatzinia se lado, xikkawili noijki ma mitzixtlatzini in oksé lado. ⁴⁰Tla akaj kineki mitzwikas kan tlaixkomakaj (tlatzonmanaj) para mitzkixtilis motzotzol, xikmaka noijki mokoton. ⁴¹Tla akaj mitznekatoktia xitlamama se kilómetro, tej xitlamama ome kilómetro. ⁴²Tla akaj mitztlajtlanilia itlaj tlamantle, tej xikmaka. Iwan tla akaj itlaj mitztlanewilia, xiktlaneti.

Xikintlasojtlakan akinmej amechkokoliaj

(Lc. 6:27-28, 32-36)

⁴³Noijki ya ankikakej nik ya wejkawitl omijtoj: “Xiktlasojtla mokni, iwan xikkokoli akin mitzkokolia.” ⁴⁴Pero Nej namechilwia, xikintlasojtlakan akinmej amechkokoliaj, iwan ximotiotzajtzilikan por yen akinmej amechtlatlalochtiaj. ⁴⁵Ijkón namejwan anyeskej antekonewan de namoPapan Dios katlej kajki ilwikak. Porke Yej kichiwa in tonale ma kisa para katlej mach kualtin iwan para katlej kualtin, iwan kichiwa ma kiawi para katlej kichiway tlan kuale iwan para katlej kichiway tlan amo kuale. ⁴⁶Porke in tla namejwan ankintlasojtlaj sanwel katlej amechtlasojtlaj, ¿tlan welis ankitlaniskej? Asta katlej tlakobraroaj ika impuestos no ijkón kichiway. ⁴⁷Iwan tla ankintlajpaloaj san yen namokniwan, ¿ankichiway itlaj tlan oksekimej mach welij kichiway? Asta katlej mach kixmatij Dios no ijkón kichiway. ⁴⁸Xiekan namejwan ipan melajka ankualtin tlakaj, ken namoPapan Dios katlej kajki ilwikak Yej ipan melajka kuale tlakatl.

Kenamij se kichiwas ixpan Dios nijkuak se kitemakas itlaj

6 Xikpiakan kuidado nijkuak ankichiwasej tlan kuale, amo xikchiwakan inmixpan tlakaj san para ma kitakan tlan ankichiway. Tla ijkón ankichiwasej, mach welis ankiresibiroskej in tlaxtlawile katlej kitemakas namoPapan Dios katlej kajki ilwikak.

²Por yonik, nijkuak itlaj ankitetliokoliskej amo xiktematiltikan nian nepa, ken kichiway in tlakaj katlej ome inmixko. Porke yejwan ijkón kichiway itech tiopanmej iwan ipan ojtla, para ma kinmitakan iwan ma tlapoakan kuale de yejwan. Ipan melajka namechilwia, nik in yonmej tlakaj mach ok itlaj tlaxtlawile kiresibiroskej. ³Nijkuak in tej itlaj tiktetliokolis, amakaj ma kimati nion yen moamigo katlej okachi iwan timuika. ⁴Tla itlaj tiktemakas xiktemaka san ichtaka. Iwan moPapan Dios katlej kita nochi tlan tikchiwa ichtaka, Yej mitzmasukas motlaxtlawil.

Jesús otechmachtij kenik timotiotzajtziliskej

(Lc. 11:2-4)

⁵Nijkuak amejwan anmotiotzajtziliskej, amo xikchiwakan ken kichiway in tlakaj katlej ome inmixko, katlej kiwelitaj motiotzajtziliskej mokejketokej itech tiopanmej iwan itech eskinajtin de yen ojmej para ma kinmitakan. Ipan melajka namechilwia, nik in yonmej tlakaj mach ok itlaj tlaxtlawile kiresibiroskej. ⁶Pero tej, nijkuak timotiotzajtziliskej, xikalaki mokalijtik, ximokaltzakua iwan ximotiotzajtzili ompa ichtaka inawak moPapan Dios.

SAN MATEO 6

Iwan moPapan Dios katlej kita tlan tikchiwa ichtaka, Yej mitzmasukas motlaxtlawil.

⁷Iwan nijkuak anmotiotzajtziliskej amo san ompa xikkueptokan in tlajtole, ken kichiway in tlakaj katlej mach kixmatij Dios, porke yejwan kiyejyekoaj tla san ompa kikueptoskej in tlajtole okachi kinkakilis in Dios. ⁸Amo xikchiwakan ken yejwan, porke namoPapan Dios ya kimati tlan namechpoloa antes de ankitlajtlaniliskej. ⁹Namejwan moneki ximotiotzajtzilikan ijkón:

ToPapan Dios katlej tejwatzin tikaj ilwikak,
Ma nochtin in tlakaj ma mitzyektenewakan.

¹⁰Ma ajsiki in tonale nijkuak tikinnawatis nochtin in tlakaj.
Ma mochiwa tlan tikmonekiltia ixko yin tlaltikpak,
ijkón ken tlan tikmonekiltia ma mochiwa ompa ilwikak.

¹¹Xitechmaka axan tlan tikkuaskej katlej nochipa ika tipanoskej.

¹²Iwan xitechtlapojpolwi de totlajtlakol,
ken tejwan noijki tikintlapojpolwiaj akinmej techtoktiaj tlan amo kuale.

¹³Iwan amo xitechmotekawili ma techtlajtlakolmayawi in Amo Kuale Tlakatl, sino xitechmakixti de inawak.

Timitztlajtlaniliaj in yin porke tejwatzin tiknawatia nochi, tikpia poder, iwan tikpia mawisotlanextle iktlanke (ik tlami). Ijkón ma yeto.

¹⁴Porke tla namejwan antetlapojpolwiaj de nochi tlan amechtoktiaj, namoPapan Dios katlej kajki ilwikak noijki amechtlapojpolwis. ¹⁵Pero in tla namejwan amo antetlapojpolwiskej, noijki namoPapan Dios mach amechtlapojpolwis.

Jesús otlamachtij kenik se mosawas (ayunaros)

¹⁶Nijkuak amejwan anmosawaskej, amo ximoiknotlachaltikan ken kichiway in tlakaj katlej ome inmixko, porke yejwan moiknotlachaltiaj para ma kinmitakan nik mosawtokej. Ipan melajka namechilwia, nik mach ok itlaj tlaxtlawile kiresibiroskej. ¹⁷Tej nijkuak timosawas, ximixami iwan kuale ximotzajtzikui. ¹⁸Ijkón, mach akaj kimatis kox timosawtok, sanwel kimatis moPapan Dios katlej yetos mowan, iwan moPapan Dios katlej kimati tlan tikchiwa ichtaka, Yej mitzmasukas motlaxtlawil.

Ma se kololo rikojoyotl itech ilwikak

(Lc. 12:33-34)

¹⁹Amo xikololokan rikojoyotl ixko yin tlaltikpak, kan tlakuakualo iwan tlapalani, iwan tlachteki. ²⁰Sino xikololokan rikojoyotl ompa ilwikak,

SAN MATEO 6

kan mach tlakuakualo, iwan mach tlapalani, iwan nion mach tlachteki.
²¹Porke kan yetos namorikojoyo, ompa yetos noijki namoyolo.

Itlanex in totlalnakayo

(Lc. 11:34-36)

²²'Namoixtololowan ankinpiaj kej se tlanextle para namoanima, iwan tla namoixtololowan kualemej, namoanima kiplas tlanextle. ²³Pero in tla namoixtololowan mach kualemej por yen tlajtlakole, nochi namoanima yetos ijtik tlatleyualotl. Ijkón kiné, tla namotlanex yomokuepke tlatleyualotl itech namoanima por yen tlajtlakole, kijtosneki ankatej itech se weyi tlatleyualotl iwan mach onkaj oksé tlatleyualotl ijékón.

In toTajtzin Dios iwan rikojoyotl

(Lc. 16:13)

²⁴'Mach akaj tlakatl welis kinpias ome itekowan, porke welis kitlasojtlas in se iwan oksé mach kitlasojtlas, o noso welis kitlakitas in se iwan oksé mach kitlakitas. Mach welis ankitekpanoskej in Dios mientras amechyoltlantok in rikojoyotl.

Amo se ma motlanemililti

(Lc. 12:22-31)

²⁵'Por yonik namechilwia, amo ximotlanemililtikan por tlan ankikuaskej o noso tlan ankoniskej para anyolitoskej, nion amo ximotlanemililtikan por tlan ankonakiskej. ¿Amo ankimatij nik in tonemilis okachi ipatij ke totlakual? ¿Amo ankimatij noijki nik in totlalnakayo okachi ipatij ke tlan tikonakiaj? ²⁶Xikinmitakan in totomej katlej patlantinemij. Mach tookaj, mach pixkaj, iwan nion mach itlaj kitlaatiaj ijtik kueskomatl. Pero namoPapan katlej kajki ilwikak Yej kintlamaka. Iwan namejwan okachi amopatij iwan amo ken totomej. ²⁷Tla akaj de amejwan sa tekittl tlanemilia porke kineki moskaltis ok tlajko metro, ¿kox welis moskaltis?

²⁸'¿Tlanik namejwan wel anmotlanemililtiaj por tlan ankonakiskej? Xikitakan kenik moskaltiaj in xochimej ipan tepetl. Mach tekipanoaj iwan nion mach tlajtzomaj. ²⁹Pero Nej namechilwia ke nion rey Salomón mach semi omotzotzoltij ken se de yon xochitl maski omotzotzoltiaya ika katlej okachi kuale itzotzol. ³⁰Iwan tla Dios ijékón kitlakentia in xochitl katlej axan kajki ipan tepetl iwan mostla wiptla mochichinos ijtik tlitl, ¿kenik amo ma amechtztolti namejwan? ¡Namejwan wel tzikitzin namotlaneltokalis! ³¹Amo ximotlanemililtikan kiné, amo xikmolwikan: "¿Tlan tikkuaskej? o noso ¿tlan tikoniskej? o noso ¿tlan tikonakiskej?" ³²Nochi in yin tlamantle ika motlanemililtiaj in tlakaj katlej mach kixmatij

SAN MATEO 6, 7

Dios. Pero namejwan ankipiaj namoPapan katlej kajki ilwikak katlej ya kimati tlan amechpoloa. ³³Por yonik, namejwan achtoj xikchiwakan tlan Dios amechnawatia ipan namoyolo para xikchiwakan ken Yej kineki. Iwan ijkón Dios amechmakas noijki nochi yon tlamantle. ³⁴Ijkón kiné, amo ximotlanemililtikan por yen mostla, porke mostla welis oksemi anmotlanemililtiskej. Kada tonale yipa ankipiaskej tlan ika anmotlanemililtiskej.

Amo ma se tepojpoa

(Lc. 6:37-38, 41-42)

7 'Amo xikinpojpoakan oksekimej, para namejwan noijki amo ma amechpojpoakan. ²Porke tla antepojpoaskej namejwan noijki amechpojpoaskej. Porke Dios amechtuktis ijkón ken namejwan antetoktiaj. ³¿Kenik in tej weli tikistlakawia in mokni por yen tlajtlakole tlan kichiwa, iwan tej mach timota nik tikaj okachi titlajtlakolej? ⁴Iwan, ¿kenik weli tikilwia in mokni: “Mach ok xitlajtlako”, iwan tej tikchijtok miek tlajtlakole? ⁵¡Teixkajkayaj! Achtoj tej xikkawa in tlajtlakole katlej miek tikchijtok, iwan ijkón welis tikilwis in mokni mach ok ma tlajtlako.

⁶Itlajtol in Dios katlej chipawak amo xikinmakakan in tlakaj katlej kipiaj mach kuale inyolo. Porke yon kej yeskia ankinmakaj in chichimej ma kikuakan tlan Dios iaxka, iwan noijki kej yeskia ankinmakaj in pitzomej ma kikuakan se tlamantle katlej sa tekintl patío. Porke yejwan san ipan tlajtlaksaskej iwan welis mokuapaskej amotech iwan amechkuaskej.

Dios techmakas tlan tiktlajtlaniliskej

(Lc. 11:9-13; 6:31)

⁷Xiktlajtlanilikan Dios tlan amechpoloa, iwan Yej amechmakas. Xiktemokan tlan amechpoloa, iwan ankajiskej. Xiktatalatzakan puerta, iwan Dios amechtlatlapolis. ⁸Porke akin itlaj kitlajtlani, kiresibiroa. Iwan akin itlaj kitemoa, kajsi. Iwan akin kitatalatza in puerta, kitlatlapoliaj.

⁹¿Welis tikmakas mokone se tetl nijkuak mitztlajtlanilis se pan? ¹⁰¿O noso welis tikmakas se koatl nijkuak mitztlajtlanilis se michin? ¹¹Iwan tla namejwan katlej mach ankualtin ankimatij ankinmakaj namopilwan tlan kuale, ¿amo ankineltokaj nik in namoPapan katlej kajki ilwikak welis kinmakas itlaj tlan kuale akinmej kitlajtlaniliskej?

¹²Ijkón kiné, namejwan xikinchiwilikan oksekimej ijkón ken namejwan ankinekij ma amechchiwilikan. Nochi in tlanawatile de Moisés iwan nochi tlan okijkuilojkej in profetajtin yen yon tlan kijtaj xikchiwakan.

Puerta katlej kopichtik

(Lc. 13:24)

¹³Xikalakikan itech puerta kopichtik katlej yawi ilwikak. Porke in puerta katlej kuyawak iwan ojtle katlej patlaktik tewikaj kan tlaixpolojkan, iwan miekej tlakaj yawij ipan yon ojtle. ¹⁴Pero sa tekintl kopichtik in puerta iwan sa tekintl pitzaktzin in ojtle katlej tewikaj itech nemilistle, iwan mach miekej kajsij.

Se kuawitl mixmati por yen itlakilo

(Lc. 6:43-44)

¹⁵Xikpiakan kuido de nekatej tlakaj teixkajkayajkej katlej mochiwaj tlapoaj de Dios. Yejwan motaj kej kualtin tlakaj, pero mach melawak, motaj kej ichkamej pero yejwan katej kej koyomej. ¹⁶Namejwan welis ankinmixmatiskej kuale por yen tlan kichiwaj. Porke mach moteki uvas itech witztle, iwan nion mach moteki igos itech nojpale. ¹⁷Nochi tlatoktle kuale kitemaka kuale itlakilo, pero in tlatoktle katlej mach kuale noijki kitemaka itlakilo mach kuale. ¹⁸Se tlatoktle kuale mach kitemaka itlakilo mach kuale, iwan se tlatoktle katlej mach kuale mach weli kitemaka itlakilo kuale. ¹⁹Nochi tlatoktle katlej mach kitemaka kuale itlakilo, se kitzonteki iwan se kitlamotla ijtik tlitl. ²⁰Ijkón kiné, namejwan welis ankinmixmatiskej kuale por yen tlan kichiwaj.

Mach nochtin kalakiskej ilwikak kan Dios tlanawatia

(Lc. 13:25-27)

²¹Miekej tlakaj nechilwaj: “Señor, Señor”, pero mach nochtin kalakiskej ilwikak kan Dios tlanawatia. Sino kalakiskej san yejwan katlej kichiwaj tlan kimonekiltia in noPapan katlej kajki ilwikak. ²²Miekej nechilwiskej itech nekáj tonale: “Señor, Señor, ¿amo tikelnamiki nik in tejwan otitlapowijkej ika motoka, iwan ika motoka otikinkixtijkej demoniojtin, iwan ika motoka otikinchijkej miekej milagrostin?” ²³Ijkuakón Nej nikinmilwis: “Mach semi onamechixmatke. Ximachiwakan de Nej, tlajtlakolejkej.”

Omen tlakaj okichijkej inkalwan

(Lc. 6:47-49; Mr. 1:22)

²⁴Ijkón kiné, akin kikaki iwan kichiwa tlan nikijta, yon ken se tlakatl ixtlamatke katlej okichij ikal ipan tepejxitl. ²⁵Owalaj se tlamawisolkiawatl, iwan otlatlawitonke ik nian nepa, iwan chikawak oejekak, iwan mach owetzke in yon kale porke kajki ipan tepejxitl. ²⁶Pero akin nechkaki iwan amo kichiwa tlan nikijta, yon ken se tlakatl katlej mach kimati tlakaki

iwan okichij ikal ijtik xale. ²⁷Owalaj se tlamawisolkiawatl, otlatlawitonke ik nian nepa, iwan chikawak ojekek, iwan kale owetzke iwan nochi oxitinke.

²⁸Nijkuak Jesús otlanke okintlapowij, nochtin in tlakaj sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej) de kenik okinmachiaya. ²⁹Porke otlamachiaya ika chikawak tlanawatile, iwan amo ken otlamachiayaj in tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés.

Jesús okipajtij se tlakatl katlej opalania inakayo

(Mr. 1:40-45; Lc. 5:12-16)

8 Nijkuak Jesús otemok de ipan tepetl, miekej tlakaj oyajkej Iwan. ²Ijkuakón omijkuanij inawak Jesús se tlakatl katlej opalania inakayo, omotlankuaketzke iyakapan iwan okilwij:

—Señor, tla tikmonekiltiani, welini tinechpajtiani.

³Jesús okitlalij ima ipan yon tlakatl iwan okilwij:

—Nej nikneki xipajti.

Iwan san niman opajtik de ikokolis. ⁴Iwan Jesús okilwij:

—Xikkaki, amakaj itlaj xikilwi. San xiwia inawak in tiopixke, iwan xiktemaka moofrenda tlan Moisés otlanawatij ma motemaka, para ijón nochtin ma kimatikan nik in Dios yomitzpajtij de mokokolis.

Jesús okipajtij itekipanoj se kapitan

(Lc. 7:1-10)

⁵Nijkuak Jesús okalakke itech pueblo de Capernaum, ijkuakón se kapitan omijkuanij inawak Jesús, iwan okitlatlawtij. ⁶Okilwij:

—Señor, notekipanoj kajki nokalijtik mokokoa, owijwilantik iwan sa tekittl wapawiswilo.

⁷Jesús okinankilij:

—Ompa niawi nikpajtiti.

⁸In kapitan okilwij:

—Señor, mach notech powi xikalaki nokalijtik. Iwan mach moneki xiwia asta ompa, san nian xikijto ma pajti iwan notekipanoj pajtis. ⁹Yon nej kuale nikmati. Porke nej noijki nimomatok nikintlakita notlayekankej. Iwan noijki nikipia soldadojtin katlej nechtlakitaj. Iwan tla nikilwis se de yejwan: “Xiwia ne”, in yej yawi. Iwan tla nikilwis oksé: “Xiwiki”, in yej witz. Iwan tla nikilwis in notekipanoj: “Xikchiwa yin tekittl”, in yej kichiwa.

¹⁰Nijkuak ijón okikakke in Jesús, sa otlajtlachixke (omomajmawtij), iwan okinmilwij in tlakaj katlej Iwan oyayaj:

—Ipan melajka namechilwia, nik mach nikajsi nion se judío katlej kipia weyi itlaneltokalis ken yin tlakatl. ¹¹Iwan namechilwia nik witzej miekej

SAN MATEO 8

tlakaj de ik ikisayan tonale iwan de ik ipoliwian tonale, iwan motlaliskej tlakuaskej iwan Abraham, iwan Isaac, iwan Jacob, ompa ilwikak kan Dios tlanawatia. ¹²Pero miekej judiojtin katlej Dios okinekia ma kalakikan ompa kan Yej tlanawatia, yeskej kalan ijtik tlatleyualotl. Ompa chokaskej iwan motlanteteyitzaskej.

¹³Ijkuakón Jesús okilwij in kapitan:

—Xiwia mochan, iwan ma mochiwa ijkón ken tej tikneltoka.

Iwan san niman ijkuakón opajtik itekipanoj in kapitan.

Jesús okipajtij imonan in Pedro

(Mr. 1:29-31; Lc. 4:38-39)

¹⁴Jesús oyáj ichan Pedro, iwan okitajsik imonan in Pedro wetok ipan itlapech kipia totonik. ¹⁵Jesús okimakitzkij imonan in Pedro, iwan in totonik okiske. Imonan Pedro omejke iwan okintlamakak.

Jesús okinpajtij miekej kokoxkej

(Mr. 1:32-34; Lc. 4:40-41)

¹⁶Nijkuak owaltlatleyuak okinwikilijkej in Jesús miekej tlakaj katlej okipiayaj ejekamej mach kualtin. Iwan san ika se tlajtole okinkixtij in yonmej ejekamej, iwan noijki okinpajtij nochtin katlej omokokoayaj. ¹⁷Ijkón otlapanok para ma mochiwa tlan okijtoj in profeta Isaías, nijkuak okijtoj: “Yej otechpajtij de tokokolis iwan otechpojpolilij in tokualolis.”

Katlej kinekij nemiskej iwan Jesús

(Lc. 9:57-62)

¹⁸Nijkuak Jesús okitak opéj kiyawaloaj miekej tlakaj, ijkuakón okinnawatij imomachtijkawan ma panokan oksé lado de yen lago. ¹⁹Iwan ijkuakón omijkuanij inawak Jesús se tlamachtij itech tlanawatile de Moisés, iwan okilwij:

—Tlamachtij, nikneki nimitzwikas san kan Tej tias.

²⁰Jesús okinankilij:

—In ostomej kipiaj inkuyok, iwan totomej kipiaj intepajsol, pero Nej katlej onimochij nitlakatl mach nikpia kan nimosewis.

²¹Oksé de yen imomachtijkawan noijki okilwij:

—Señor, xinechkawili achtoj ma niktookati nopapan.

²²Jesús okinankilij:

—Xiwiki nowan, xikinkawa katlej mach nechnehtokaj yejwan ma kintookakan inmikkawan.

Jesús okiketzaltij in ejekatl iwan atl

(Mr. 4:35-41; Lc. 8:22-25)

²³Jesús otlejkok itech se barko, iwan imomachtijkawan oyajkej Iwan.
²⁴Ijkuakón opéj ejeka chikawak iwan atl opéj motlatlamotla ipan barko iwan oatemiaj. Pero Jesús okochtoka.

²⁵Tonses imomachtijkawan okijxitijkej, iwan okilwijkej:
—¡Señor, xitechmakixti! ¡Tiapolakij!

²⁶Yej okinnankilij:
—¿Tlanik wel anmomawtiaj? Namejwan wel tzikitzin namotlaneltokalis. Ijkuakón, omoketzke, okajwak in ejekatl iwan atl, iwan san niman omokaj sa tlamantok. ²⁷Imomachtijkawan sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej). Iwan okijtojkej:

—¿Akin yin tlakatl, porke asta yen ejekatl iwan atl kitlakitaj?

In gadarenostlakaj katlej okiapiyaj ejekamej mach kualtin

(Mr. 5:1-20; Lc. 8:26-39)

²⁸Nijkuak Jesús oajsito oksé lado de yen lago, itech tlale de pueblo de Gadara, ijkuakón omen tlakaj katlej okiapiyaj ejekamej mach kualtin owalkiskej de kan mikkakuyoktin iwan omijkuanijkej inawak Jesús. Oyekaj sa tekittl temajmawtijkej iwan mach akaj owelia opanoaya ipan yon ojtle.

²⁹Nijkuak okitakej in Jesús, otzajtzikej, iwan okijtojkej:

—¡Amo ximokalaki towan, Jesús, teKone de Dios! ¿Otiwalaj nian para titechtlajyowiltis antes de ajsiki in tonale?

³⁰Iwan mach wejka de ompa, oyekaj miekej pitzomej otlakuajtokaj.

³¹Iwan ejekamej mach kualtin okitlatlawtijkej in Jesús:

—Tla titechkixtis de intech yinmej tlakaj, tonses xitechkawili ma tikalakikan intech nekatej pitzomej.

³²Jesús okinmilwij:

—Xiwian kiné.

In ejekamej mach kualtin okiskej de intech yonmej tlakaj iwan okalakej intech nekatej pitzomej. Iwan san niman ijkuakón nochtin in pitzomej omotlalojkej iwan omotepejxiwitoj asta ijtik atl, iwan ompa omoatlanwijkej iwan omikkej.

³³In tlajpixkej de yonmej pitzomej ocholojkej. Iwan nijkuak oajsikej itech pueblo opéj kitematiltiaj nochi tlan otlapanok iwan de yen tlakaj katlej okiapiyaj ejekamej mach kualtin. ³⁴Satepan nochtin in tlakaj de yon pueblo oyajkej kan oyeka in Jesús, iwan nijkuak okitakej okitlatlawtijkej ma wia de ompa de itech intlal.

Jesús okipajtij se tlakatl katlej owijwilantik (otemetlatik)*(Mr. 2:1-12; Lc. 5:17-26)*

9 Jesús otlejkok itech se barko, opanok oksé lado de yen lago, iwan oajsito itech pueblo de Capernaum kan Yej ochantia. ²Ompa oajsikoj sekimej tlakaj katlej okualwikiliayaj in Jesús se tlakatl ipan itlapech katlej owijwilantik. Iwan nijkuak Jesús okitak intlaneltokalis in yonmej tlakaj, ijkuakón okilwij in kokoxke:

—Ximoyolojchikawa, nokone. Nimitztlapojpolwia de nochi motlajtlakol.

³Pero sekimej tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés okiyejyekojkej: “Yin tlakatl tlajtoa biero de Dios.” ⁴Pero Jesús okimomakak kuenta de tlan okiyejyekoayaj, iwan okinmilwij:

—¿Tlanik namejwan mach kuale tlan ankiyejyekoaj? ⁵¿Katlij yen okachi mach owij nikilwis in kokoxke: “Nimitztlapojpolwia de nochi motlajtlakol”, o noso nikilwis: “Ximewa, iwan xinejnemi”? ⁶Pero xikmatikan nik in Nej katlej onimochij nitlakatl, nikpia poder ixko yin tlaltikpak para nitetlapojpolwis itech tlajtlakole.

Iwan ijkuakón okilwij in tlakatl katlej owijwilantik:

—Ximewa, xikajkokui motlapech iwan xiwia mochan.

⁷Tonses in yej omoketzke iwan oyáj para ichan. ⁸In tlakajtin nijkuak ijón okitakej, sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej) iwan okiweyikixtijkej in toTajtzin Dios por okinmakak in tlakaj ipoder ijón ken Jesús okimakak.

Jesús okinotzke in Mateo*(Mr. 2:13-17; Lc. 5:27-32)*

⁹Jesús okiske de ompa, okitak se tlakatl itoka Mateo oewatoka kan yej otlakobrarajtoka ika impuestos. Iwan Jesús okilwij:

—Xiwiki nowan.

Tonses in Mateo omoketzke iwan oyáj iwan Jesús.

¹⁰Itech se tonale, Jesús otlakuajtoka ichan Mateo inwan miekej katlej tlakobraroj ika impuestos, iwan sekimej tlajtlakolejkej. Nochtin yejwan owalajkej omotlalijkej san sekan iwan Jesús iwan imomachtijkawan.

¹¹Nijkuak in fariseos ijón okitakej, okinmilwijkej in momachtijkej:

—¿Tlanik namotlamachtij tlakua inwan tlakaj tlajtlakolejkej iwan noijki tlakua inwan tlakaj katlej tlakobraroj ika impuestos?

¹²Jesús okikakke iwan okinmilwij:

—In tlakaj katlej mach mokokoaj mach intech moneki tepajtij, sino intech moneki yen katlej mokokoaj. ¹³Ximomachtikan tlan kijtosneki in tlajtole katlej ijkuilitok itech tiotlajkuilole: “Nikneki xiteiknomatikan, mach nikneki xinechinmiktilikan yolkamej para ika annehweyikixtiskej.”

SAN MATEO 9

Nej mach oniwalaj onikinnotzako katlej yolchipawakej, sino oniwalaj onikinnotzako katlej tlajtlakolejkej para ma moyolkuepakan inawak Dios.

Jesús okitlajtlanijkej tlanik san sekimej mosawaj iwan oksekimej amo

(Mr. 2:18-22; Lc. 5:33-39)

¹⁴Imomachtijkawan in Juan Tlakuateekij omijkuanijkej inawak Jesús iwan okitlajtlanijkej:

—Tejwan iwan fariseos timosawaj (tiayunaroaj) miekpa, ¿tlanik momomachtijkawan mach mosawaj?

¹⁵Jesús okinnankilij:

—¿Kox welis moyolkokoskej iinbitadoswan in novio nijkuak yej inwan yetos? Pero ajsis tonale nijkuak in yej mach ok inwan yetos, iwan ijkuakón welis moyolkokoskej iwan mosawaskej.

¹⁶Mach akaj kiyektlalia se tzotzole katlej ya tlajtlantok iwan kitilichoa ika se pedaso tzotzole yankuik, porke in tzotzole yankuik mololoa iwan kitzayana in tzotzole katlej ya tlajtlantok, iwan okachi tzayani. ¹⁷Nion mach se kitlalia vino yankuik ijtik kulambre katlej ya tlajtlantok. In vino yankuik kitzomonia in kulambre katlej ya tlajtlantok, iwan vino iwan kulambre parejo ijtlakawij. Por yonik, in vino yankuik moneki motlalis ijtik kulambre yankuik, para ijkon san ken omen ma tlaxikokan.

Ichpoch in Jairo iwan siwatl katlej oestlapowik

(Mr. 5:21-43; Lc. 8:40-56)

¹⁸Iwan nijkuak Jesús okintlapowijtoka in tlakaj de yon tlajtote, ijkuakón owalaj se tlayekanke judío, omotlankuaketzke iyakapan Jesús iwan okilwij:

—Nochpoch yakin tlami omikke. Pero tla tejwatzin tias iwan tla ipan tikintlalis momawan, moyolkuis (moyolitis).

¹⁹Jesús omoketzke, oyáj iwan yon tlakatl iwan imomachtijkawan.

²⁰Ijkuakón se siwatl katlej yokipiaya majtlaktle iwan ome xiwitl de oestlapowik, omijkuanij ik ikuitlapan in Jesús iwan okitzkilij itzotzol san itempantzin. ²¹Porke okimolwij: “Tla siera najsis niktlakenkitzkis, welis nipajtis.” ²²Pero Jesús omokuepke, okitlatak in siwatl iwan okilwij:

—Ximoyolojchikawa, nokone, yotipajtik porke otinechneltokak.

Iwan san niman ijkuakón opajtik in siwatl.

²³Nijkuak Jesús oajsito ichan tlayekanke judío, okinmitak in tlapitzkej yomoyektlalijkej para kitookatiwej in ichpochtle, iwan in tlakaj okuawtzajtziaj ika chokilistle. ²⁴Jesús okinmilwij:

—Xikisakan de nian, yin ichpochtle mach ya miki, sino yej kochi.

In tlakaj okiwewetzkilijkej in Jesús. ²⁵Pero Yej okinkixtij. Ijkuakón okalakke iwan okimakitzkij in ichpochtle, iwan ichpochtle omejke. ²⁶Iwan itech nochi nekáj país okimatkej de tlan otlapanok.

Jesús okinpajtij omen tlakaj katlej mach tlachiaj

²⁷Nijkuak Jesús okiske de ompa, omen tlakaj katlej mach tlachiaj ikuitlapan oyajkej tzajtziweej:

—iXitechiknomati tejwatzin, tekone de David!

²⁸Nijkuak Jesús okalakke kalijtik, in tlakaj katlej mach tlachiaj omijkuanijkej inawak Jesús, iwan Jesús okintlajtlanij:

—¿Ankineltokaj namejwan nik welis namechpajtis?

Yejwan okijtojkej:

—Tikneltokaj, Señor.

²⁹Tonses Jesús okintlalij imawan ipan inmixtololowan, iwan okinmilwij:

—Ma mochiwa ijkón ken namejwan ankineltokaj.

³⁰Iwan san niman ya kuale otlachixkej. Iwan Jesús okinnawatij:

—Amakaj ma kimati de kenik anpajtikej.

³¹Pero niman nijkuak okiskej, opéj tetlapowiaj itech nochi in yon región de tlan Jesús okichij.

Jesús okipajtij se tlakatl nontzin

³²Nijkuak okiskej in yonmej tlakaj katlej mach otlachiajay, ijkuakón oksekimej tlakaj okiwikilijkej in Jesús se tlakatl nontzin katlej okipiaya se ejekatl mach kuale. ³³Nijkuak Jesús okikixtij in ejekatl mach kuale, in tlakatl nontzin opéj tlajtoa. In tlakaj sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej), iwan okijtoayaj:

—iMach semi otikitayaj yin tlamantle itech yin país de Israel!

³⁴Pero in fariseos okijtoayaj:

—Yin tlakatl kinkixtia mach kualtin ejekamej ika ipoder in tlayekanke demonio.

Onkaj miek pixkale

³⁵Jesús onemia itech nochtin weyikantin iwan pueblojtin, iwan otlamachtiaya itech intiopanwan in judiojtin de kada lugar. Okitematiltiaya in kuale tlajtole katlej temakixtia de kenik in Dios tlanawatia, iwan okinpajtiaya de nochi kokolistle iwan de nochi kualolistle. ³⁶Nijkuak okinmitak in tlakaj, okinmiknomaj, porke oyekaj kej iknomej iwan mach okimatiaj tlan kichiwasej, oyekaj kej ichkamej katlej mach kipiaj tlajpixke. ³⁷Ijkuakón okinmilwij imomachtijkawan:

SAN MATEO 9, 10

—Katej miekej tlakaj katlej moneki kikakiskej notlajtol, pero mach katej miekej katlej kitematiltiaj notlajtol. Kej yeskia onkaj miek tekintl itech pixkale iwan tekipanojkej mach miekej katej. ³⁸Por yonik, xiktlajtlanilikan in Dios katlej iteko yon pixkale ma kintitlani okachi tekipanojkej para ma pixkatij.

Jesús okinpejpenke majtlaktle iwan ome itlatitlanilwan

(Mr. 3:13-19; Lc. 6:12-16)

10 Jesús okinpejpenke majtlaktle iwan ome imomachtijkawan, okinmakak poder para kinkixtiskej ejekamej mach kualtin iwan para tepajtiskej de nochi kokolistle iwan de nochi kualolistle. ²Yinmej yejwan in majtlaktle iwan ome itlatitlanilwan katlej okinpejpenke: Achto in Simón, katlej noijki kinotzaj Pedro, iwan noijki okipejpenke in ikni itoka Andrés. Noijki okinpejpenke in Jacobo iwan ikni Juan, katlej itelpokawan in Zebedeo. ³Noijki okinpejpenke in Felipe, Bartolomé, Tomás, Mateo katlej okololoaya impuestos. Jacobo itelpoch in Alfeo, iwan Tadeo. ⁴Simón katlej onemia iwan cananistas, iwan Judas Iscariote katlej satepan okitemaktij (okitemaktij) in Jesús.

Jesús okintitlanke majtlaktle iwan omen imomachtijkawan para ma tetlapowitij

(Mr. 6:7-13; Lc. 9:1-6)

⁵Jesús okintitlanke majtlaktle iwan omen imomachtijkawan iwan ijkin okinnajawatij:

—Amo xiwian kan katej katlej mach judiojtin, nion amo xikalakikan itech pueblojtin de Samaria. ⁶Sino xiwian kan katej in tokniwan judiojtin katlej mopolojtinemij kej ichkamej. ⁷Xiwian, iwan xikinmatiltikan nik yoajsiko in tonale para Dios tlanawatis ipan inyolo in tlakaj. ⁸Xikinpajtikan in kokoxkej, xikinyolitikan in mikkamej, xikinpajtikan katlej nakayopalanij, iwan xikinkixtikan in ejekamej mach kualtin. Namejwan Dios oamechtiokolij ipoder, tonses moneki no amo xitlakobrarokan por ankitekipanoltiskej in yon poder.

⁹Amo xikitkikan itlaj tomin, ¹⁰nion amo xikitkikan amotlaxkal para ankikuaskej ipan ojtle, nion amo xikitkikan ome amotzotzol, nion ome pares amokak, nion amokarrotij. Porke akinmej ankinpalewiskej yejwan kipiaj de amechmakaskej tlan amechpolos, porke namejwan ankitekipanoaj in Dios.

¹¹Nijkuak anmajsiskej itech se weyikan o itech se pueblo, xiktemokan se katlej kuale tlakatl iwan ompa ximokawakan ichan asta ijkuak ankisaskej de yon lugar. ¹²Nijkuak ankalakiskej kalijtik, xitetlajpalokan. ¹³Tla in

chanejkej kuale amechresibiroaj, Dios kintiochiwas ika yolosewilistle. Pero tla amo amechresibiroaj kuale, Dios mach kinmakas yolosewilistle. ¹⁴Iwan tla amo amechresibiroaj iwan nion amo kinekij amechkakiliskej, xikisakan de yon kalijtik o noso de yon pueblo, iwan ximokxitaltzejtzelokan kej yeskia se señas nik okixpanawijkej in Dios. ¹⁵Ipan melajka namechilwia, ke itech nekáj tonale de tlaixkomakalistle (tlatzonmanalos), intlajyowilis in yonmej tlakaj yetos okachi weyi ke para nekatej tlakaj de Sodoma iwan de Gomorra.

Amechtlatlalohtiskej

¹⁶'iKuale xikkakikan! Nej namechtitlani kej amichkamej kan katej koyomej. Xiekan anlistojtin ken koamej, pero xiekan anpasensiajtin ken palomastin iwan amo xitetoktikan tlan amo kuale. ¹⁷Xikpiakan kuidado, porke amechtemaktiskej (omechtemaktiliskej) inmak tekiwajkej, iwan amechwitekiskej itech tiopanmej. ¹⁸Iwan asta amechtemaktiskej inmak gobernadortin iwan inmak reytin por annechneltokaj. Ijkuakón namejwan moneki antlajtoskej de notlajtol inmixpan yonmej tekiwajkej, iwan inmixpan in tlakaj katlej mach judiojtin. ¹⁹Pero nijkuak amechtemaktiskej inmak tekiwajkej, amo xitlanemilikan por kenik antlajtoskej o noso tlan ankijtoskej. Porke itech yon ora Dios amechmakas tlajtole tlan ankijtoskej. ²⁰Porke mach amejwan antlajtoskej, sino yen iEspíritu namoPapan Dios katlej tlajtos por amejwan.

²¹'In teikni kitemaktis (kitemaktilis) in ikni ma kimiktikan, in tetaj kitemaktis ikone ma kimiktikan, in tepilwan inpan mokuepaskej in tetajmej iwan kintemaktiskej para ma kinmiktikan. ²²Nochtin amechkokoliskej por annechneltokaj. Pero akin kixikos nochi tlan panos, Dios kimakixtis. ²³Nijkuak amechtlatlalohtiskej itech se pueblo, xicholokan xiwian itech oksé pueblo. Ipan melajka namechilwia, nik in Nej katlej onimochij nitlakatl niwitz oksemi antes de antlamiskej anyaskej itech nochtin pueblojtin de Israel.

²⁴'Se katlej momachtij mach kipanawilia itlamachtij, iwan se katlej san tekipanoj mach kipanawilia iteko. ²⁵Se katlej momachtij ma paki tla ajsiti ken itlamachtij, iwan se katlej tekipanoj ma paki tla ajsiti ken iteko. Iwan tla Nej, akin nikaj kej nitepapan de familia nechtokayotiaj niBeelzebú, namejwan noijki amechtokayotiskej san tlan amo.

Akin moneki tikimakasiskej

(Lc. 12:2-9)

²⁶'Amo xikinmiimakasikan in tlakaj. Porke nochi tlan tlatitok kipia de nesis, iwan nochi tlan amo momati kipia de momatis. ²⁷Tlan Nej

namechilwia san yen namejwan, xikijtukan inmixpan nochtin. Iwan tlan namechilwia ichtaka, xiktematiltikan kan nochtin kuale ma kikakikan.

²⁸Amo xikinmiimakasikan in tlakaj katlej kinekij amechmiktiskej, porke mach itlaj welis kitoktiskej namoanima. Xikimakasikan in Dios katlej kipia poder para kixpolos namotlalnakayo iwan para kixpolos namoanima ijtik tliko.

²⁹¿Amo monamakaj ome tototzitzintin por se sentabo? Pero nion se de yejwan mach mikis tla namoPapan Dios mach kimonekiltia. ³⁰Iwan Nej namechilwia namejwan nik in Dios kimati asta keski namotzonkal ankipiaj. ³¹Ijkón kiné, amo ximomawtikan. Namejwan okachi anpatiojkej iwan amo ken inpatij miekej tototzitzintin.

Ma se tlajto de Cristo teixpan

(Lc. 12:8-9)

³²Tla akaj kijtos inmixpan tlakaj nik kineltoka nik in Nej nitemakixtij de yej, Nej noijki nikijtos ixpan noPapan katlej kajki ilwikak nik in yej noaxka. ³³Iwan tla akaj kijtos mach nechixmati inmixpan tlakaj, Nej noijki nikijtos mach nikixmati ixpan noPapan katlej kajki ilwikak.

In tlakaj moxeloskej por yen Cristo

(Lc. 12:51-53; 14:26-27)

³⁴Amo xikyejyekokan ke Nej oniwalaj para ma yeto yolosewilistle ixko yin tlaltikpak. Mach oniwalaj para namechmakas yolosewilistle, sino in tlakaj moxeloskej por Nej. ³⁵Oniwalaj para nixinixinis in tlakaj. In tlakatl mach motlajtolnamikis iwan ipapan, iwan ichpochtle mach motlajtolnamikis iwan imaman. In siwamontle mach motlajtolnamikis iwan imonan. ³⁶Se tlakatl welis yeskej ikontraswan mismo yejwan ifamiliarswan.

³⁷Akin kitlasojtla ipapan o noso imaman okachi ke Nej, mach yetos noaxka. Iwan akin kitlasojtlas itelpoch o noso ichpoch okachi ke Nej, mach yetos noaxka. ³⁸Iwan akin amo kinekis witz nowan iwan amo kinekis trabajojpanos asta komo para ma kimiktikan itech krus, mach powis noaxka. ³⁹Akin kinekis kipalewis inemilis, kipolos, pero tla akaj kipoloa inemilis por Nej, kajsis inemilis katlej mach keman tlamis.

Tlatliokoliltin

(Mr. 9:41)

⁴⁰Akin namejwan amechresibiroa, Nej nechresibiroa. Iwan akin Nej nechresibiroa, noijki kiresibiroaj akin onechwaltitlanke. ⁴¹Akin kiresibiroa se profeta porke in profeta kitekipanoa in Dios, kimakaskej itlaxtlawil

ijkón ken kimakaj se profeta. Iwan akin kiresibiroa se katlej kuale tlakatl, kimakaskej itlaxtlawil ijkón ken kimakaj se katlej kuale tlakatl. ⁴²Iwan akin kintliokolis siera se xikale atl sesek se de yinmej nomomachtijkawan, ipan melajka namechilwia nik kiplias itlaxtlawil.

In Juan Tlakuateekij okintitlanke omen imomachtijkawan inawak Jesús

(Lc. 7:18-35)

11 Nijkuak Jesús otlanke okinnajnawatij in majtlaktle iwan ome imomachtijkawan, ijkuakón oyáj de ompa para tlamachtis iwan kitematiltis itlajtol in Dios itech pueblojtin de yon región.

²In Juan Tlakuateekij otzaktoka telpiloyan, iwan nijkuak okimatke tlan okichiwaya in Cristo Jesús, ijkuakón okintitlanke omen imomachtijkawan inawak Jesús. ³Iwan imomachtijkawan in Juan okitlajtlanijkej in Jesús:

—¿Yen tejwatzin tiCristo katlej Dios techilwijtiwitz kipia de witz o noso ok moneki tikchiaskej ma wiki?

⁴Jesús okinnankilij:

—Xiwian iwan xikilwikan in Juan nochi tlan namejwan ankitakej iwan ankikakej. ⁵Xikilwikan ke katlej mach otlachiyaj axan ya tlachiaj, in koxomej ya kuale nejnemij, katlej opalania innakayo yopajtikej de inkokolis, katlej mach otlakakiaj axan ya tlakakij, in mikkamej moyolkuij, iwan pobrestin kikakij in kuale tlajtole katlej temakixtia. ⁶Ma paki akin amo kipoloa itlaneltokalis nonawak.

⁷Nijkuak imomachtijkawan in Juan oyajkej, ijkuakón Jesús opéj kintlapowia in tlakaj de yen Juan Tlakuateekij. Okinmilwij:

—¿Akin anyajkej ankitatoj ne kan tlawaki? ¿Ankitatoj se tlakatl katlej itlaneltokalis kiitki in ejekatl no ken nijkuak in ejekatl kiitki se akatl?

⁸¿Akin kiné ankitatoj? ¿Ankitatoj se tlakatl katlej omotzotzoltiaya ika kuale itzotzol? Namejwan kuale ankimatij ke katlej kuale motzotzoltiaj katej ichan reytin. ⁹Pero, ¿akin ankiskej ankitatoj? ¿Se profeta? Melawak, yej okachi kipanawilia ke se profeta. ¹⁰In tiotlajkuilole tlapoa de yen Juan, kijta:

Nej niktitlani notlatematiltij moyakapan,
ma mitzyektlalili in ojtle.

¹¹Ipan melajka namechilwia, ke asta axan mach onkaj nion se tlakatl katlej okachi kipanawilia in Juan Tlakuateekij. Pero akin okachi tzikitzin de itech ilwikak kan Dios tlanawatia yen okachi weyi ke Juan.

¹²Desde ijkuak in Juan Tlakuateekij opéj kitematiltia itlajtol in Dios iwan opéj tlakuateekia, in tlakaj mochikawaj kinekij kalakiskej kan Dios tlanawatia. Iwan kalakij sanwel katlej melawak mochijchikawaj. ¹³Asta axan nochtin in profetajtin iwan tlanawatile de Moisés otlapojkej de Cristo

asta ijkuak owalaj in Juan. ¹⁴Iwan tla namejwan ankinetik ankineltokaskej, Juan yen profeta Elías katlej okipiaya de witz. ¹⁵Akin kipia itlakakilis, ma kikaki.

¹⁶¿Tlan ika welis nikinkompararos in tlakaj de yin tiempo? Yejwan katej ken telpokamej katlej motlaliaj mawiltiaj itech tiankistle iwan kintzajtziaj inmamigoswan, ¹⁷kinmilwiaj: “Mach ijkón nik anmawiltiaj. Tejwan otamechtlapichilijkej para ximijtotikan, pero mach anmijtotijkej. Otamechtlakuikilijkej se tlakuikale teyolkokoj, pero mach ankinetik anchokakej.” ¹⁸Pues, owalaj in Juan, katlej omosawaya (oayunaroaya) iwan mach itlaj vino okonia. Iwan namejwan ankijtojkej ke kipia se ejekatl mach kuale. ¹⁹Satepan oniwalaj Nej katlej onimochij nitlakatl, iwan nitlakua iwan nikoni. Iwan namejwan ankijtaj ke nitlakuani iwan nitlawanke, iwan ankijtaj inwan nimuika in tlajtlakolejkej iwan katlej tlakobraraoj ika impuestos. Pero nijkuak in Dios akaj kimaka tlalnamikilistle, kimomaka kuenta nik melawak tlan nikchiwa.

Pueblojtin katlej mach tetlakitakej

(Lc. 10:13-15)

²⁰Tonses Jesús opéj kinmistlakawia in tlakaj itech pueblojtin kan okinchij okachi miekej milagrostin, porke in yonmej tlakaj mach omoyolkuepayaj de intlajtlakol. Okijtoj:

²¹—iPobre de tej, pueblo de Corazín! iPobre de tej, pueblo de Betsaida! Porke tla itech weyikan de Tiro iwan itech weyikan de Sidón kitanij in milagrostin katlej amejwan ya ankitakej, ya ke tiempo yeskia yomoyolkuepkej. Iwan motzotzoltianij de luto iwan motlikonexwianij, para kiteititianij nik yomoyolkuepkej de intlajtlakol. ²²Pero Nej namechilwia, nik itech nekáj tonale de tlaixkomakalistle (tlatzonmanalos), namejwan ankipiaskej okachi weyi tlajyowilistle ke in tlakaj de weyikan de Tiro iwan de Sidón. ²³Iwan namejwan de pueblo de Capernaum, ¿ankiyejyekoaj anyaskej ilwikak? iPues amo! Namejwan anyaskej asta tliko. Porke tla in tlakaj de weyikan de Sodoma kitanij in milagrostin katlej amejwan ya ankitakej, yon weyikan yeni asta axan. ²⁴Pero Nej namechilwia, nik itech nekáj tonale de tlaixkomakalistle (tlatzonmanalos), namejwan ankipiaskej okachi weyi tlajyowilistle ke nekatej tlakaj de región de Sodoma.

Xiwikikan nonawak iwan ximosewikan

(Lc. 10:21-22)

²⁵Itech yon tonale, Jesús okijtoj:

—Nimitzonweyikixtia Papan, tejwatzin titlanawatia itech ilwikak iwan ixko yin tlaltikpak. Nimitzweyikixtia porke otikchij amo ma kimomakakan

kuenta tlan kijta motlajtol katlej momachiliaj wel kimatij iwan momachiliaj wel kuale intzontekon, iwan otikinmajsikamatiltij in tlakaj katlej mach moweyinekij. ²⁶Ijkón otikchij, Papan, porke ijkón otikmonekiltij.

²⁷NoPapan onechmaktilij nochi tlamantle. Iwan Nej niiKone mach akaj nechixmati, sino san yej noPapan nechixmati. Iwan mach akaj kixmati noPapan, sino san yen Nej niiKone nikixmati iwan noijki nekatej tlakaj katlej Nej nikneki ma kixmatikan noPapan. ²⁸Xiwikikan nonawak, aminochtin namejwan katlej antekipanojtokej iwan antlamamajtokej itech tlajyowilistle de tlajtlakole, iwan Nej namechmakas nesewile. ²⁹Xinechmokawilikan ma namechpalewi, iwan xinechmokawilikan ma namechmacti, porke Nej nipasensia iwan mach nimoweyinekke. Ijkón namejwan ankipiaskej nesewile ipan amoanima. ³⁰Porke in tekittl katlej namechmaka mach tesotlaj. Iwan in tlamachtile katlej moneki xikchiwakan yon kej se tlamamale katlej mach etik.

Jesús imomachtijkawan okitekej trigo itech weyi tonale

(Mr. 2:23-28; Lc. 6:1-5)

12 Itech nekatej tonaltin Jesús onejntiaya kan toktok trigo itech weyi tonale. Imomachtijkawan Jesús opéj tiojsiwij iwan opéj kitekij trigo iwan opéj kikuaj. ²Nijkuak in fariseos ijkón okitakej, okilwijkej in Jesús:

—Xikita, momomachtijkawan kitekij in trigo iwan axan weyi tonale, iwan tlanawatile de Moisés kijta mach se ma kichiwa yon itech weyi tonale.

³Pero Jesús okinmilwij:

—¿Amo keman ankileroaj tlan okichij in rey David nijkuak in yej iwan ikompañeroswan otiojsijkej? ⁴David okalakke ikalijtik in Dios iwan okikuaj in pan katlej tlatiochiwaloj, katlej mach oyeka para kikuanij in David iwan ikompañeroswan, sino san yejwan tiopixkej welis kikuaskej.

⁵¿O noso amo keman ankileroaj tlan kijta itlanawatil in Moisés, nik in tiopixkej tekipanoaj itech weyi tiopan iwan amo mosewaj itech weyi tonale, iwan yon mach tlajtlakole? ⁶Pero Nej namechilwia nik in Nej akin axan nian nikaj okachi niweyikistok (niweyititok) ke yon weyi tiopan. ⁷Namejwan mach ankimomakaj kuenta tlan kijta in tiotlajkuilole: “Nikneki xiteiknomatikan, mach nikneki xinechinmiktilikan yolcamej para ika annehweyikixtiskej.” Tla amejwan ankimomakanij kuenta, mach ankintlajtlakolmakanij in tlakaj katlej mach kipiaj tlajtlakole. ⁸Porke Nej katlej onimochij nitlakatl, Nej nikpia de nikijtos tlanon moneki se kichiwas itech weyi tonale.

Jesús okipajtij se tlakatl katlej omawakke

(Mr. 3:1-6; Lc. 6:6-11)

⁹Satepan, Jesús oyáj de ompa iwan okalakke itech se tiopan de yen judiojtin. ¹⁰Iwan ompa oyeka se tlakatl katlej omawakke. In fariseos okitemoliayaj in Jesús itlaj tlan ika welis kitilwiskej, iwan okitlajtlanijkej:

—¿Kox techkawilia itlanawatil in Moisés ma tikpajtikan se kokoxke itech weyi tonale?

¹¹Jesús okinnankilij:

—Tla se de amejwan kipia se ichka iwan motepejxiwia ijtik kuyoktle itech weyi tonale, ¿amo anyaskej ankikixtitiwej? ¹²Pues, ¿amo okachi ipatij se tlakatl ke se ichka? Por yonik, welis tikchiwaskej itlaj tlan kuale itech weyi tonale.

¹³Tonses in Jesús okilwij in tlakatl katlej omawakke:

—Xikmelawa moma.

Iwan nijkuak okimelaj, opajtik ima iwan omokaj ya kuale ken oksé ima. ¹⁴In fariseos okiskej de itech intiopan, iwan opéj motlatlalwiaj para kimiktiskej in Jesús.

Jesús okinnawatij in tlakaj amakaj itlaj ma kilwikan akin Yej

¹⁵Nijkuak Jesús okimatke, oyáj de ompa, iwan miekej tlakaj oyajkej Iwan. Jesús okinpajtiaya nochtin in kokoxkej. ¹⁶Iwan okinnawatiaya amakaj itlaj ma kilwikan akin Yej. ¹⁷Ijkón otlapanok para ma mochiwa tlan okijtoj in profeta Isaías, nijkuak okijtoj:

¹⁸Yin yej notekipanoj, katlej Nej onikpejpenke,
katlej Nej niktlasojtla iwan nipaki por Yej.

Niktllalis noEspíritu itech Yej,
iwan kinmatiltis nochtin in tlakaj de ixko yin tlaltikpak ke kada se
tlakatl nikixkomakas según tlan okichij.

¹⁹Mach momagatinemis, nion mach tzajtzitinemis,
nion mach akaj kikakis itlajtol ipan ojtle.

²⁰Kipias kuale iyolo para nekatej katlej mach chijchikawakej,
iwan kinpalewis katlej yakin mewaj,
asta ijkuak ma mochiwa nochi tlan kuale ken Yej kineki.

²¹Iwan nochtin in tlakaj de ixko yin tlaltikpak kichiaskej
momakixtiskej inawak.

Jesús kipia poder de toTajtzin Dios

(Mr. 3:19-30; Lc. 11:14-23; 12:10)

²²Satepan okiwikilijkej in Jesús se tlakatl katlej kipia se ejekatl mach kuale, iwan noijki mach tlachia iwan nontzin. Jesús okipajtij in tlakatl iwan ya owelik otlachixke iwan ya owelik otlajtoj. ²³Nochtin in tlakaj sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej), iwan okijtojkej:

—¿Kox yen yin ikone in David katlej Dios okijtoj techwaltitlanilis?

²⁴Pero nijkuak in fariseos ijkón okikakej, okijtojkej:

—Yin tlakatl kinkixtia in ejekamej mach kualtin ika ipoder in Beelzebú, in tlayekanke demonio.

²⁵Jesús okimatia tlan okiyejyekoayaj, iwan okinmilwij:

—Tla in tlakaj de se país pewas momijmiktiskej entre yejwan mismo, yon país tlajtlamis. Iwan tla in tlakaj de se pueblo o noso de se familia sa tekittl pewas momagaskej, no mach wejkawitl yeskej san sekan. ²⁶Ijkón noijki, tla Satanás kikixtis in Satanás, kijtosneki yej mismo momaga. Ipoder mach wejkawas iwan niman pojpoliwis. ²⁷Namejwan ankijtaj ke Nej nikinkixtia in ejekamej mach kualtin ika ipoder in Beelzebú. Tla ijkón yeni, ¿tonses akin kinmaka poder namomomachtijkawan para kinkixtiaj in ejekamej mach kualtin? Yejwan kiné ma kijtokan kok melawak o noso amo tlan namejwan annehilwaj. ²⁸Pero Nej nikinkixtia in ejekamej mach kualtin ika ipoder iEspíritu in toTajtzin Dios, iwan yon kijtosneki nik in Dios ya pewa tlanawatia amonawak.

²⁹¿Welis akaj kalakis ichan se tlakatl katlej chikawak iwan kichtekilis tlan kipia, in tla amo achtoj kijilpia? Solamente tla kijilpis welis kitlachtekis.

³⁰Akin amo kajki nowan, kajki kontra Nej. Iwan akin amo nowan kinpixka animajtin, san kinmamayawi.

³¹Por yonik namechilwia, nik in Dios kintlapojpolwis in tlakaj de nochi tlajtlakole iwan de nochi tlan amo kuale kijtoskej, pero tla tlapoaskej biero de yen Espíritu Santo, Dios mach kintlapojpolwis. ³²Iwan tla akaj tlajtos kontra Nej katlej onimochij ntlakatl, Dios welis kitlapojpolwis, pero akin tlajtos biero de yen Espíritu Santo, Dios mach kitlapojpolwis, nion axan ixko yin tlaltikpak iwan nion satepan nijkuak yopanok in yin tlaltikpak.

Se kuawitl moixmati por yen itlakilo

(Lc. 6:43-45)

³³Se katlej kuale kuawitl, kitemaka itlakilo kuale. Iwan tla in kuawitl mach kuale, noijki kitemaka itlakilo mach kuale. Porke in kuawitl moixmati por yen itlakilo. ³⁴iNamejwan kej ankoamej! Mach ankualtin, ¿kenik welis ankijtoskej itlaj tlan kuale? Porke tlan kijta se tlakatl ika iten

kisa de tlan tentok ipan iyolo. ³⁵Se kuale tlakatl kijta tlan kuale porke ipan iyolo onkaj tlan kuale, iwan se tlakatl mach kuale kijta tlan amo kuale porke ipan iyolo onkaj tlan amo kuale. ³⁶Pero Nej namechilwia ke itech nekáj tonale de tlaixkomakalistle (tlatzonmanalos), nochtin namejwan ankitemakaskej kuenta de nochi tlajtole tlan amo kuale katlej ankijtojkej. ³⁷Ijkón kiné, ika namotlajtol katlej kuale mach amechtlajtlakolmakaskej, pero ika namotlajtol katlej mach kuale ika amechtlajtlakolmakaskej.

Okitlajtlanilijkej in Jesús se weyi milagro

(Mr. 8:12; Lc. 11:29-32)

³⁸Ijkuakón sekimej fariseos iwan tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés, okilwijkej in Jesús:

—Tlamachtij, tiknekij tikitaskkej xikchiwa se milagro kej se señas nik in Tej melawak tiwitz de Dios.

³⁹Jesús okinnankilij:

—Namejwan mach ankualtin iwan mach ankitalakitaj in Dios. Iwan axan ankinekij ma nikchiwa se milagro para anechneltokaskej. Pero mach namechmakas oksé milagro, sino san yen milagro tlan opanok in profeta Jonás. ⁴⁰Porke ijkón ken Jonás oyeka eyi tonale iwan eyi yuale ijtik se weyi michin, ijkón noijki in Nej katlej onimochij nitlakatl nietos ijtik tlale eyi tonale iwan eyi yuale. ⁴¹In tlakaj de Nínive omoyolkuepkej nijkuak in Jonás okintlapowij de itlajtol in Dios. Iwan itech nekáj tonale de tlaixkomakalistle (tlatzonmanalos) yejwan kinmixkomakaskej in tlakaj de yin tiempo, porke mach omoyolkuepkej, maski onikintlapowij de itlajtol in Dios, iwan Nej okachi niweyikistok (niweyititok) ke Jonás. ⁴²Iwan in reina katlej owalaj de ik tlan kan okachi wejka de ixko yin tlaltikpak para kikakilis iixtlamachilis in rey Salomón, yej noijki itech nekáj tonale de tlaixkomakalistle (tlatzonmanalos) kinmixkomakas in tlakaj de yin tiempo, porke mach kinnekij nechkakiliskej, iwan Nej okachi niweyikistok (niweyititok) ke Salomón.

In ejekatl mach kuale katlej walmokuepa

(Lc. 11:24-26)

⁴³Nijkuak se ejekatl mach kuale kisa de itech se tlakatl, nemi kan tlawaki kitemojtinemi kan mosewis. Iwan tla amo kajsis, kimolwia: ⁴⁴“Nimokuepas oksemi itech nekáj tlakatl kan onikiske.” Iwan nijkuak walmokuepa, kajsitajsi in yon tlakatl kej se kale kan mach akaj chanti, tlachipawkan iwan tlayektlalitok. ⁴⁵Satepan yawi kinnotzatij oksekimej chikomen ejekamej okachi bierojkej ke yej, iwan nochtin yawij mochantitiwej itech yon tlakatl, iwan satepan yon tlakatl mokawa okachi

pior ke antes. Ijkón noijki mochiwaskej in tlakaj katlej mach kualtin de yin tiempo.

Imaman iwan ikniwan in Jesús

(Mr. 3:31-35; Lc. 8:19-21)

⁴⁶Jesús ok okintlapowijtoka in tlakaj, iwan ijkuakón oejkokej imaman iwan ikniwan. Omokajkej kalan, iwan okinekiaj motlapowianij Iwan.

⁴⁷Ijkuakón se tlakatl okilwij in Jesús:

—Momaman iwan mokniwan katej kalan mitznotzaj.

⁴⁸Pero Yej okinankilij:

—¿Akin nomaman, iwan akinmej nokniwan?

⁴⁹Ijkuakón Jesús okinmajpilwij imomachtijkawan, iwan okijtoj:

—Yinmej yejwan nomaman iwan yejwan nokniwan. ⁵⁰Porke akin kichiwa tlan kimonekiltia noPapan katlej kajki ilwikak, yen yon nokni tlakatl, yen yon nokni siwatl, iwan yen yon nomaman.

Ejemplo de se tlakatl tlatookak

(Mr. 4:1-9; Lc. 8:4-8)

13 Yon tonale Jesús okiske kalijtik iwan omotlalito itempan lago. ²Iwan komo omololojkej miekej tlakaj kan Yej oyeka, okachi kuale in Jesús otlejkok itech se barko iwan ompa ipan omotlalij, iwan nochtin in tlakaj omokajkej atlatentle. ³Ijkuakón okinmachtij miek tlamantle ika ejemplos. Okijtoj:

—Se tlakatl okiske otookato. ⁴Iwan nijkuak otookatoka, sekin semiya owetzke ipan ojtle. Tonses owalajkej in totomej iwan okikujajkej. ⁵Oksekin semiya owetzke ijtik teyoj, kan mach oyeka miek tlale. Yon semiya okiske totoka porke mach wejkatlan oyeka in tlale. ⁶Pero nijkuak okiske in tonale, okichichinoj, iwan komo mach okipiaya wejkatlan inelwayo, owakke. ⁷Oksekin semiya owetzke itzalko in bierojxiwitl, omoskaltij okachi miek yon bierojxiwitl, iwan tlatoktle oxiwmikke. ⁸Pero oksekin semiya owetzke kan kuale tlale, iwan otlakke. Sekin tlatoktle okitemakak san de se semiya se sientito itliolo, iwan oksekin okitemakak eyinpoale itliolo, iwan oksekin okitemakak senpoale iwan majtlaktle itliolo. ⁹Tla ankinekij ankimomakaskej kuenta, xikkakikan.

Por tlanik otlamachtij ika ejemplos

(Mr. 4:10-12; Lc. 8:9-10)

¹⁰Tonses imomachtijkawan in Jesús omijkuanijkej inawak iwan okitlajtlanijkej:

—¿Tlanik tikintlapowia in tlakaj ika ejemplos?

¹¹Yej okinnankilij:

—Namejwan Dios amechkawilia xikmatikan tlan oyeka tlatitok de kenik Dios tlanawatia ompa ilwikak. Pero Dios mach kinkawilia yejwan ma kimatikan. ¹²Porke akin kinekis moskaltis okachi itech itlajtól in Dios, moskaltis okachi. Iwan katlej amo kinekis, kipolos asta tlan ya kimati. ¹³Por yonik nikintlapowia ika ejemplos, porke maski kitaj tlan nikchiwa iwan maski kikakij tlan nikijta, yejwan mach kimomakaj kuenta. ¹⁴Ijkón, mochiwa itech yejwan tlan okijtoj in profeta Isaías:

Namejwan ika amotlakakilis antlakakiskej, pero mach itlaj ankimomakaskej kuenta.

Ika amoixtololowan antlachiaskej, pero mach ankimatiskej tlanon kijtosneki tlan ankitaskej.

¹⁵Porke in yinmej tlakaj wel oyotlakuawakej, yejwan omonakastzajtzakej, iwan omoixtzajtzakej para amo tlachiaskej ika inmixtololowan, iwan nion amo kinekij tlakakiskej ika intlakakilis, nion mach itlaj kinekij kimomakaskej kuenta ipan inyolo, iwan nion mach kinekij moyolkuepaskej nonawak para ma nikinmakixti.

¹⁶’Pero namejwan xipakikan, porke antlachiaj ika amoixtololowan, iwan ankimatij tlan kijtosneki tlan ankitaj. Iwan ankimomakaj kuenta tlan ankikakij nikijta. ¹⁷Ipan melajka namechilwia, ke miekej profetajtin iwan miekej tlakaj katlej kualtin de nekáj tiempo okinekiaj kitaskej iwan kikakiskej tlan namejwan axan ankitaj iwan ankikakij, pero mach okitakej iwan nion mach okikakej.

Jesús okintomilij in ejemplo de yen tlatookak

(Mr. 4:13-20; Lc. 8:11-15)

¹⁸’Xikkakikan kiné tlan kijtosneki in ejemplo de yen tlatookak. ¹⁹Katlej okikakej in tlajtole de kenik in Dios tlanawatia, iwan amo kimomakaj kuenta, yonmej ken semiya katlej owetzke ipan ojtle. Witz in Amo Kuale Tlakatl iwan kinkixtilia in tlajtole katlej omotookak ipan inyolo. ²⁰In semiya katlej owetzke ijtik teyoj, kijtosneki in tlakaj katlej kikakij in tlajtole iwan niman kiresibiroaj ika pakilistle, ²¹pero komo mach wejkatlan monelwayotiaj, niman nelwayowakij. Iwan nijkuak pewa trabajojpanoj o noso pewa kintlatlalohtiaj por yen itlajtól in Dios, walmosotlawaj iwan kikawaj in Dios. ²²In semiya katlej owetzke itzalko in bierojxiwitl, kijtosneki yejwan katlej kikakij itlajtól in Dios, pero sa tekittl tlanemiliaj itech tlamantin de yin nemilistle iwan kinkajkayawa in rikojoyotl. Nochi

in yin tlamantle kiyomiktia itlajtol in Dios katlej omotookak ipan inyolo, iwan mach tlakij. ²³Pero in semiya katlej omotookak kan kuale tlale, kijtosneki yejwan katlej kikakij itlajtol in Dios iwan kimomakaj kuenta, iwan kitemakaj miek tlakilotl. Iwan sekimej san de se semiya kitemakaj se siento intliolo, sekimej kitemakaj eyinpoale intliolo, iwan sekimej kitemakaj senpoale iwan majtlaktle intliolo.

Ejemplo de yen mach kuale xiwitl

²⁴Jesús okinmilwij oksé ejemplo, okijtoj:

—Iwan ixko yin tlaltikpak kan Dios tlanawatia no ijkón ken se tlakatl katlej okitookak kuale semiya itlalaj. ²⁵Pero nijkuak in tlaltekowaj iwan itekipanojkej okochtokaj, owalaj in tlakatl katlej kikokolia in tlaltekowaj iwan okitookak xiwitl mach kuale kan toktok trigo, iwan oyáj. ²⁶Nijkuak in trigo omoskaltij iwan omiawatik, ijkuakón oneske noijki in mach kuale xiwitl. ²⁷Tonses in tekipanojkej oyajkej okilwitoj in tlaltekowaj: “Señor, tla tejwatzin otiktookak kuale semiya, ¿de kan okiske kiné, in mach kuale xiwitl?” ²⁸Pero yej okinmilwij: “Se katlej nechkokolia ijkón okichij.” In tekipanojkej okitlajtlanijkej: “¿Tikneki ma tiwian ma tikwiwitlatij in mach kuale xiwitl?” ²⁹Pero yej okinmilwij: “Amo, porke tla ankiwiwitlaskej in mach kuale xiwitl, welis noijki ankiwiwitlaskej in trigo. ³⁰Okachi kuale xikkawakan ma moskaltikan san sekan asta ijkuak se kololos. Iwan ijkuakón nikintitlanis sekimej tekipanojkej para achtoj ma kololokan in mach kuale xiwitl iwan ma kimanojoijpikan para kichichinoskej. Iwan satepan nikinmilwis ma kololokan in trigo para niktlaatis ijtik nokueskon.”

Ejemplo de iyolo in mostaza katlej okachi tzikitzin ke iyolo in miltomatl

(Mr. 4:30-32; Lc. 13:18-19)

³¹Jesús noijki okintlalilij yin ejemplo:

—Kan Dios tlanawatia yon noijki ken iyolo in mostaza katlej se tlakatl kitooka itlalaj. ³²Iwan iyolo in mostaza yen okachi tzikitzin de nochtin semiyas. Pero nijkuak moskaltia, yen moskaltia okachi weyi tlatoktle iwan motlami weyi kuawitl, ke asta in totomej motepajsoltiaj ipan imamayo.

Ejemplo de yen levadura

(Lc. 13:20-21)

³³Noijki okinmilwij in yin ejemplo:

—Kan Dios tlanawatia yon noijki ken levadura para pan katlej se siwatl kineola ika eyi tlatamachiwale de arina, para kismawas nochi in yon tixtle.

Tlanik in Jesús okintekipanoltij ejemplos

(Mr. 4:33-34)

³⁴Nochtin in yinmej tlamantin Jesús okinmilwij in tlakaj ika ejemplos. Iwan nochipa nijkuak okintlapowiaya, okintlapowiaya ika ejemplos. ³⁵Para ma mochiwa tlan okijtoj in profeta:

Nitlapoas ika ejemplos.

Nikinmijtos tlamantin katlej mach akaj kinmati desde ijkuak in Dios okichij in tlaltikpak.

Jesús okintomilij in ejemplo de yen mach kuale xiwitl

³⁶Tonses in Jesús okinmakaj in tlakaj iwan okalakke kalijtik, kan imomachtijkawan omijkuanijkej inawak iwan okitlajtlanijkej:

—Xitechtomili in ejemplo de yen mach kuale xiwitl katlej okiske itzalko in trigo.

³⁷Ijkuakón Jesús okinmilwij:

—Nej katlej onimochij nitlakatl, yen Nej in nekáj tlakatl katlej okitookak in kuale semiya. ³⁸Iwan notlalaj, yen tlaltikpak. In kuale semiya, yejwan in tlakaj katlej kipiasekej parte kan Dios tlanawatia. In mach kuale semiya, yejwan in tlakaj katlej kinnawatia in Amo Kuale Tlakatl. ³⁹Iwan in tekokolij de yen tlaltekowaj katlej okitookak in mach kuale xiwitl, yen diablo. Iwan nijkuak kololoskej in trigo, yen yon kijtosneki nijkuak tlamis in tlaltikpak. Iwan katlej kololoaj in trigo, yejwan in angelestin. ⁴⁰Ijkón ken mowiwitla in mach kuale xiwitl iwan mochichinoa ijtik tlitl, ijkón noijki yetos nijkuak tlamis in tlaltikpak. ⁴¹Nej katlej onimochij nitlakatl nikualintitlanis noangelwan kan katej noaxkawan, para ma kinkixtikij nochtin katlej tetlajtlakolmayajkej iwan katlej kichiwaj tlan mach kuale.

⁴²Iwan kintlamotlaskej ijtik tliko, kan chokaskej iwan motlanteteyitzaskej.

⁴³Iwan katlej kichiwaj tlan Dios kineki, petlaniskej ken tonale ompa kan tlanawatia inPapan. Akin kineki kimomakas kuenta, ma kikaki.

Ejemplo de yen tomin tlapachitok

⁴⁴In tlakatl katlej kikawilia in Dios ma kinawati, yon ken se tlakatl katlej okajsik tomin tlapachitok itech se tlale. Nijkuak okajsik in yon tomin, oksemi ompa okitlaatij. Iwan ika pakilistle oyáj ichan, iwan okinamakak nochi tlan kipia. Iwan okikoj in yon tlale kan okajsik in tomin tlapachitok.

Ejemplo de se perla patioj

⁴⁵Noijki, in tlakatl katlej kikawilia in Dios ma kinawati, no ken se tlasemanke kintemojtinemi perlas patiojkej, ⁴⁶iwan nijkuak kajsi se perla

katlej patíoj, yawi ichan, iwan kinamaka nochi tlan kipia, iwan kikowa yon perla.

Ejemplo de se michmatlatl

⁴⁷Kan Dios tlanawatia yon noijki ken se michmatlatl katlej kitlamotlaj ijtik atl iwan kinmololoa nochi tlatlamantle de michimej. ⁴⁸Nijkuak temi in michmatlatl, in michmajkej kikixtiaj atlatentle, iwan ompa motlaliaj kinpejpenaj in michimej. In michimej katlej kualemej kintlaliaj ijtik chikiwitl, iwan katlej mach kualemej kintlamotlaj. ⁴⁹Ijkón yetos noijki nijkuak tlamis in tlaltikpak. Kisaskej in angelestin iwan kinxeloskej in tlakaj katlej mach kualtin de intech in tlakaj katlej kualtin. ⁵⁰Iwan kintlamotlaskej in tlakaj katlej mach kualtin ijtik tliko, kan chokaskej iwan motlanteteyitzaskej.

Tlamantle yankuik iwan tlamantle katlej mach yankuik

⁵¹Tonses Jesús okintlajtlanij:

—¿Ankimomakaj kuenta namejwan nochi in yin tlamantle?

Yejwan otlanankilijkej:

—Aján, Señor, tikmomakaj kuenta.

⁵²Ijkuakón okinmilwij:

—Nijkuak se tlamachtij itech tlanawatile de Moisés momachtia kenik in Dios tlanawatia, weli tlamachtia ika yankuik tlamachtile iwan ika katlej mach ok yankuik. No ijkón ken se chanej katlej kimati kinkixtia de tlan kintlaatijtok ikalijtik, kinkixtia ikosaswan katlej yankuik iwan katlej mach ok yankuik.

In tlakaj de pueblo de Nazaret mach otlaneltokakej inawak Jesús

(Mr. 6:1-6; Lc. 4:16-30)

⁵³Nijkuak in Jesús otlanke okinmilwij in yinmej ejemplos, oyáj de ompa. ⁵⁴Iwan oajsito ipueblo. Ompa opéj tlamachtia itech tiopan, iwan tlakaj sa otlajtlachiyaj (omomajmawtiyay), iwan okijtoayaj:

—¿Kan okikuito yin tlakatl nochi yin ixtlamachilistle? ¿Kenik weli kinchiwa in yinmej milagrostin? ⁵⁵¿Amo yen yin itelpoch in kuawxinke? ¿Amo imaman itoka María, iwan ikniwan intoka Jacobo, José, Simón, iwan Judas? ⁵⁶¿Amo nian chantij noijki in siwamej katlej ikniwan? ¿Kan okikuito kiné, nochi yin ixtlamachilistle?

⁵⁷Iwan por yonik in tlakaj mach ok okiwelitakej, iwan mach ok okinekej okikakej. Pero Jesús okinmilwij:

—Akin tlapoa de Dios se kitlakitas ik nian nepa, menos itech ipueblo iwan itech ichan.

⁵⁸Iwan mach okinchij miekej milagrostin ompa, porke yejwan mach otlaneltokakej inawak.

In Juan Tlakuateekij okimiktijkej

(Mr. 6:14-29; Lc. 9:7-9)

14 Itech nekatej tonaltin Herodes in tetrarca katlej oyeka gobernador de estado de Galilea, okikakke de tlan Jesús okichiwaya, ²iwan ijkuakón okinmilwij itekipanojkawan:

—Nekáj tlakatl yen Juan Tlakuateekij. Yomoyolkuik oksemi satepan de omikke, iwan por yonik kinchiwa wejweyin milagrostin.

³Herodes ijkón okijtoj, porke itech nekatej tonaltin yej otlanawatij ma kikitkikan in Juan, ma kikadenajilpikan iwan ma kitzakuakan telpiloyan. Ijkón okichij in Herodes porke okitlankuamotlatoka in Felipe maski oyeka ikni. In siwatl oyeka itoka Herodías. ⁴Juan okilwiaya in Herodes:

—Tikchijtok se weyi tlajtlakole porke iwan tikaj mokoñada.

⁵Herodes okinekia kimiktiani in Juan, pero okinmiimakasia in tlakaj. Porke nochtin okimatiaj nik in Juan oyeka profeta de Dios. ⁶Pero nijkuak okumpliroj xiwitl in Herodes, ichpoch in Herodías omijtotij inmixpan nochtin iinbitadoswan in Herodes, iwan Herodes sa tekitl okiwelitalak. ⁷Iwan okilwij ipan melajka nik kimakas nochi san tlan yej kitlajtlanilis. ⁸Tonses in ichpochtle achtoj omotlapowij iwan imaman, iwan satepan okilwij in Herodes:

—Xinechmaka ika se plato itzontekon in Juan Tlakuateekij.

⁹Nijkuak ijkón okikakke in rey Herodes, omoyolkokoj, pero komo yokilwijka ipan melajka nik kimakas nochi san tlan kitlajtlanilis iwan inmixpan iinbitadoswan, tonses otlanawatij ma kimakakan. ¹⁰Iwan otlanawatij ma kikechtzontekikan in Juan ompa telpiloyan. ¹¹Iwan okualkuikkej ika se plato itzontekon, iwan okimaktijkej in ichpochtle, iwan yej okimakak imaman.

¹²Satepan oejkokej imomachtijkawan in Juan, okitkikej itlalnakayo iwan oyajkej okitookatoj. Satepan oyajkej okimatiltitoj in Jesús.

Jesús okintlamakak makuile mil tlakaj

(Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17; Jn.6 :1-14)

¹³Nijkuak in Jesús okimatke, oyáj de ompa iselti itech se barko, iwan oyáj se lugar kan tlalkawale kan mach akaj tlakatl nemi. Pero in tlakaj okimatkej, okiskej de inpueblojwan iwan oyajkej okajsitoy nejnentiweej.

¹⁴Nijkuak Jesús otemok de itech barko, okinmitak miekej tlakaj, iwan okinmiknomaj, iwan okinpajtij in kokoxkej katlej okualinwikayaj.

¹⁵Nijkuak yopéj tiotlaki, imomachtijkawan in Jesús omijkuanijkej inawak, iwan okilwijkej:

—Yotiotlakik, iwan nian mach akaj chanti. Xikintitlani in tlakaj para ma wian ik pueblojtin, para ma kikowatij tlan kikuaskej.

¹⁶Jesús okinmilwij:

—Mach moneki ma wian. Namejwan xikintlamakakan.

¹⁷Iwan yejwan okinankilijkej:

—Nian tikpiaj san makuile pan iwan ome michin.

¹⁸Iwan Jesús okinmilwij:

—Xinechinwalkuilikan nian.

¹⁹Ijkuakón Jesús otlanawatij ma motlalikan in tlakaj kan xiwyoj. Satepan okitilanke in makuile pan iwan ome michimej, oajkopantlachixke omotlasojkamatke inawak Dios, iwan okipojpostekke in pan iwan okinmakak imomachtijkawan, iwan yejwan okinxejxelilijkej nochtin in tlakaj. ²⁰Nochtin kuale otlakuajkej asta oixwikej. Satepan okintemitijkej majtlaktle iwan ome chikimej de pantlapojpostektle iwan michintlakojkotonale de katlej osobraroj. ²¹Iwan katlej otlakuajkej oyekaj kej makuile mil tlakaj, mach okinpojkej in siwamej nion pilalaktin.

Jesús onejnenke ipan atl

(Mr. 6:45-52; Jn.6 :16-21)

²²Satepan Jesús okinnawatij imomachtijkawan ma tlejkokan itech barko para ma panokan oksé lado de yen lago ma sa tlayekanakan, mientras in Yej ok okinmakawaya in tlakaj. ²³Iwan satepan de okinmakaj, Jesús otlejkok itech se tepetl omotiotzajtzilito iselti. Nijkuak owaltlatleyuak, Jesús ompa oyeka iselti. ²⁴In barko yoyaya tlatlajko lago. In atl omajkokuia ipan barko porke in ejekatl inpan oyaya. ²⁵Iwan san kualkan ok otlatleyuatoka, Jesús okinmajsito nejnentiw ipan atl. ²⁶Iwan nijkuak imomachtijkawan okitakej nejnentiw ipan atl, omomawtijkej iwan otzajtzikej:

—iSe temawtij!

²⁷Pero Jesús okinnotzke, iwan okinmilwij:

—Amo ximomawtikan, Nej niJesús.

²⁸Ijkuakón Pedro otlanankilij, okijtoj:

—Señor, tla yen tejwatzin, xikchiwa ma ninejnemi ipan atl asta kan tejwatzin tikaj.

²⁹Iwan Jesús okilwij:

—Xiwiki kiné.

Ijkuakón Pedro otemok de itech barko iwan opéj nejnemi ipan atl para yas kinamikitij in Jesús. ³⁰Pero nijkuak okimomakak kuenta nik wel chikawak ejeka, omomawtij. Iwan komo opéj apolaki, otzajtzik:

—iSeñor, xinechmakixti!

³¹San niman Jesús okimakitzkij, iwan okilwij:

—Wel tzikitzin motlaneltokalis. ¿Tlanik mach otinechneltokak?

³²Iwan nijkuak otlejkokej itech barko, in ejekatl omoketzke. ³³Ijkuakón katlej oyekaj itech barko omotlankuaketzkej iyakapan Jesús iwan okiweyikixtijkej, okijtojkej:

—Melawak nik tejwatzin titeKone de Dios.

Jesús okinpajtij in kokoxkej de Genesaret

(Mr. 6:53-56)

³⁴Satepan de otlankej opanokej de itech yon lago, oajsitoy itech tlale de Genesaret. ³⁵Nijkuak in tlakaj de yon lugar okixmatkej nik yen Jesús, oyajkej okitematilitoy itech nochi yon región, iwan okualinwikilijkej nochtin kokoxkej kan Yej oyeka. ³⁶Okitlatlawtiayaj ma kinkawili ma kikitkilikan itzotzol maski san yen itempantzin. Iwan nochtin katlej okikitzkilijkej itzotzol, opajtikej.

Katlej kiyolsokiotia in tlakatl

(Mr. 7:1-23)

15 Ijkuakón sekimej fariseos iwan tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés katlej owalajkej de Jerusalén, omijkuanijkej inawak Jesús, iwan okitlajtlanijkej:

²—¿Tlanik momomachtijkawan mach kitlakitaj in kostumbres katlej otechkajtewilijkej in ya wejkawitl toweyitajwan? Porke mach momajtekiaj nijkuak tlakuaj ken otechmachtijkej.

³Iwan Jesús okintlajtlanij:

—¿Tlanik namejwan noijki mach ankitalakitaj itlanawatil in Dios iwan yej okachi ankitalakitaj namokostumbre? ⁴Porke in Dios okijtoj: “Xiktlakita mopapan iwan momaman”, iwan “Akin biero kitenewilis ipapan o noso imaman, ma kimiktikan.” ⁵Pero namejwan ankijtaj ke se tlakatl welis kilwis ipapan o noso imaman: “Mach welis nimitzpalewis ika tlan mitzpoloa, porke tlan nikpia yonikmaktij in Dios.” ⁶Namejwan ankijtaj ke mach ok moneki se kinpalewis in tetajmej. Ijkón namejwan ankijtlakoaj itlanawatil in Dios porke ankichiway yej tlan de amejwan amokostumbre. ⁷iTeixkajkayajkej! Yompa tlan okijtoj in profeta Isaías de amejwan, nijkuak okijtoj:

⁸Yinmej tlakaj nechtlakitaj san ika inten,

pero inyolo kajki wejka de Nej.

⁹San tekitl nechweyikixtiaj,

tlamachtiaj ika intlayejyekolis in tlakaj kej yeskia itlanawatil in Dios.

¹⁰Ijkuakón Jesús okinnotzke in tlakaj, iwan okinmilwij:

—Xikkakikan iwan xikmomakakan kuenta tlan namechilwis: ¹¹Tlan kalaki ijtik iten se tlakatl mach yon kiyolsokiotia. Sino kiyolsokiotia yen tlan kisa de ijtik iten.

¹²Ijkuakón imomachtijkawan omijkuanijkej inawak Jesús, iwan okitlajtlanijkej:

—¿Tikmati nik in fariseos okualankej nijkuak okikakej tlan otikijtoj?

¹³Pero Yej okinnankilij:

—NoPapan katlej kajki ilwikak, kiwiwitlas ika nochi inelwayo nochi tlatoktle katlej mach okitookak. ¹⁴Xikinkawakan. Porke in yonmej fariseos katej kej yeskia mach tlachiaj. Iwan tla se katlej mach tlachia kiyekanas oksé katlej noijki mach tlachia, san ken omen welis wetziskej ijtik se kuyoktle.

¹⁵Pedro otlanankilij okijtoj:

—Xitechtomili in yon ejemplo.

¹⁶Jesús okijtoj:

—¿Noijki mach ankimomakaj kuenta namejwan? ¹⁷¿Amo ankimomakaj kuenta ke nochi tlan kalaki ijtik iten se tlakatl kalaki ijtik itlalax, iwan satepan kisa kalan? ¹⁸Pero tlan kisa de ijtik iten se tlakatl, kisa de ijtik iyolo. Iwan yen yon kiyolsokiotia. ¹⁹Porke de ipan inyolo in tlakaj kisa in mach kuale tlayejyekolistle, temiktiaj, momekatiaj katlej tlanamiktiltin iwan katlej mach tlanamiktiltin, tlachteki, tlakajkayawaj, iwan tewikaltiaj. ²⁰Yen yonmej tlamantin katlej kiyolsokiotia se tlakatl. Pero tla se tlakuas iwan mach se momajtekis, yon mach kiyolsokiotia in tlakatl.

Se siwatl de Canaán okineltokak in Jesús

(Mr. 7:24-30)

²¹Jesús okiske de ompa iwan oyáj ik región de Tiro iwan de Sidón. ²²Se siwatl cananea katlej ochantia itech yon región, owalaj kuawtzajtziwitz inawak Jesús. Okijtoj:

—iSeñor, tekone de David, xinechiknomati! Nochpoch kipia se ejekatl mach kuale iwan kitlajyowiltia.

²³Pero Jesús mach okinankilij. Ijkuakón imomachtijkawan omijkuanijkej inawak iwan okitlatlawtijkej, okilwijkej:

—Xiknawati in siwatl ma wia, porke kuawtzajtziwitz tokuitlapan.

²⁴Tonses Jesús okilwij in siwatl:

—Dios mach onechwaltitlanke para ma nikipalewi oksekimej tlakaj, sino san yen tlakaj de Israel, katlej katej kej ichkamej katlej mopolojtokej.

²⁵Pero in siwatl omijkuanij inawak iwan omotlankuaketzke iyakapan, okilwij:

—Señor, xinechpalewi.

²⁶Iwan Jesús okilwij:

—Mach kuale kaj tla yej namejwan namechmakas tlan kintokaroa in judiojtin. Porke yon kej yeskia niktlamaka se chichij ika intlakual ikonewan in Dios.

²⁷Pero in siwatl okijtoj:

—Aján, Señor. Pero noiiki in chichimej kikuaj in tlakualpayextle katlej tepewi itlampa mesa nijkuak tlakuaj intekowan.

²⁸Ijkuakón Jesús okilwij:

—Siwatl, sa tekittl weyi motlaneltokalis. Ma mochiwa ijkón ken tej tikneki.

Iwan san niman ijkuakón yon ichpoch opajtik.

Jesús okinpajtij miekej kokoxkej

²⁹Jesús okiske de ompa iwan oyáj itempan lago de Galilea. Satepan otlejkok ipan se tepetl iwan ompa omotlalij. ³⁰Miekej tlakaj oajsitoj kan Jesús oyeka, ompa okinwikilijkej katlej koxomej, katlej mach tlachiaj, katlej nontzitzintin, katlej matepomej, iwan miekej oksekimej kokoxkej okachi. Okintlalijkej ikxitlan Jesús, iwan Yej okinpajtij. ³¹Iwan in tlakaj sa otlajtlachiajay (omomajmawtiayaj), nijkuak okinmitayaj in nontzitzintin opéj tlajtoaj, nijkuak in matepomej okisaya oksé yankuik inma, nijkuak in koxomej ya kuale onejnemiaj, iwan nijkuak ya kuale otlachixkej katlej mach otlachiajay. Iwan opéj kiweyikixtiaj in toTajtzin Dios de Israel.

Jesús okintlamakak nawi mil tlakaj

(Mr. 8:1-10)

³²Ijkuakón Jesús okinnotzke imomachtijkawan, iwan okinmilwij:

—Nikinmiknomati in yinmej tlakaj, porke ya kipia eyi tonale katej nian nowan iwan mach itlaj kipiaj tlan kikuaskej. Mach nikneki nikintitlanis inchan ma tiojsijtiwian, porke welis kuatleyuiliskej ipan ojtle.

³³Tonses imomachtijkawan okilwijkej:

—Nian mach akaj chanti, ¿kan tikkixtiskej tanto pan para tikintlamakaskej asta achinmej tlakaj?

³⁴Jesús okintlajtlanij:

—¿Keski pan ankipiaj?

Iwan yejwan okinankilijkej:

—Chikome pan iwan kanaj keskimej michimej.

³⁵Tonses Jesús otlanawatij ma motlalikan in tlakaj ipan tlale.

³⁶Okintilanke in chikome pan iwan michimej, iwan omotlasojkamatke inawak Dios. Satepan okikojkotonke in pan iwan michimej iwan okinmajmakak in imomachtijkawan, iwan yejwan okinxejxelilijkej nochtin in tlakaj. ³⁷Nochtin otlakuajkej asta oixwiwej. Iwan asta okintemitijkej chikome chikimej de yen pedasos katlej osobraroj. ³⁸Iwan tlakaj katlej otlakuajkej oyekaj kej nawi mil tlakaj, mach okinpojkej in siwamej nion pilalaktin. ³⁹Satepan Jesús okinmakaj in tlakaj, otlejkok itech barko iwan oyáj itech región de Magdala.

In fariseos iwan saduceos okitlajtlanilijkej in Jesús ma kichiwa se milagro

(Mr. 8:11-13; Lc. 12:54-56)

16 Oejkokej in fariseos iwan saduceos para kitlajtlakolmayawiskej in Jesús, iwan okitlajtlanilijkej ma kichiwa se milagro kej se señas para kitaskej kox melawak in Yej witz de Dios. ²Pero Yej okinnankilij:

—Nijkuak tiotlaki, namejwan ankijtaj: “Yetos kuale tiempo, porke tlachichiliwia ik ilwikak.” ³Iwan nijkuak tlanesi ankijtaj: “Axan yetos mach kuale tiempo porke tlachichiliwia iwan tlamixtemi.” ¡Teixkajkayajkej! Namejwan kuale ankixyejyekoaj tlan ankitaj itech ilwikak pero mach ankixyejyekoaj nochi tlan ankitaj tlan tlamochijtok itech yin tiempo. ⁴Namejwan mach ankualtin iwan mach ankitalakitaj in Dios. Iwan axan ankinekij ma nikchiwa se milagro para annechneltokaskej. Pero mach namechmakas oksé milagro, sino san yen milagro tlan opanok in profeta Jonás.

Jesús ompa okinkajtej iwan oyáj.

Jesús okijtoj ke intlamachtilis in fariseos mach melawak

(Mr. 8:14-21)

⁵Nijkuak in momachtijkej opanokej oksé lado de yen lago, okelkajkej de kitkinij in pan. ⁶Ijkuakón Jesús okinmilwij:

—Ximotlachilikan de yen inlevadura in fariseos iwan saduceos.

⁷Imomachtijkawan opéj kimolwiaj entre yejwan:

—Ijkón techilwia porke mach otikualkuikej in pan.

⁸Jesús okimomakak kuenta, iwan okinmilwij:

—¿Tlanik ankimolwiaj ke mach ankipiaj pan? Namejwan wel tzikitzin namotlaneltokalis. ⁹¿Ayamo ankimomakaj kuenta, iwan nion mach ok ankelnamikij de yen makuile pan katlej onikinxejxelilij in makuile mil tlakaj, iwan keski chikiwitl osobraroj? ¹⁰¿Iwan nion mach ok ankelnamikij de yen chikome pan katlej onikinxejxelilij in nawi mil tlakaj, iwan keski

chikiwitl ankololojkej de tlan osobraroj? ¹¹ ¿Kenik mach ankimomakakej kuenta nik in Nej mach onitlapoaya de yen pan, nijkuak onamechilwij ximotlachilikan de yen inlevadura in fariseos iwan saduceos?

¹²Ijkuakón imomachtijkawan okimomakakej kuenta nik in Jesús mach okinmilwiaya ma motlachilikan de yen ilevadura in pan, sino okinmilwij ma motlachilikan de yen intlamachtil in fariseos iwan saduceos.

Pedro okijtoj Jesús yen Cristo

(Mr. 8:27-30; Lc. 9:18-21)

¹³Nijkuak Jesús oajsito itech región kan kajki in weyikan de Cesarea de Filipo, ijkuakón okintlajtlanij imomachtijkawan:

—Nijkuak in tlakaj motlapowiaj de Nej katlej onimochij nitlakatl, ¿ken kijtaj? ¿Akin Nej?

¹⁴Yejwan okijtojkej:

—Sekimej kijtaj tejwatzin tiJuan Tlakuateekij. Oksekimej kijtaj tejwatzin tiElías, iwan oksekimej kijtaj tejwatzin tiJeremías o noso akaj oksé profeta.

¹⁵Iwan Yej okintlajtlanij:

—Iwan namejwan, ¿ken ankijtaj? ¿Akin Nej?

¹⁶Simón Pedro okinankilij:

—Tejwatzin tiCristo, titeKone de Dios katlej nochipa yolitok.

¹⁷Iwan Jesús okilwij:

—Xipaki tej, Simón, titekone de Jonás, porke mach akaj tlakatl mitzajsikamatiltia nik in Nej niCristo, sino yen noPapan katlej kajki ilwikak.

¹⁸Iwan Nej noijki nimitzilwia nik in tej tiPedro (kijtosneki tetl), iwan itech yin tetl nikinnotzas notlaneltokawan. Porke tej otiknextij tlan melawak. Iwan nochtin katlej nechneltokaskej, kiresibiroskej tlan melawak. Iwan ipoder in mikilistle mach semi welis kintlanis. ¹⁹Iwan tej nimitzinmakas in yabejtin de ilwikak kan Dios tlanawatia para tikintlatlapolis in tlakaj. Iwan katlej tikijtos kipiaj intlajtlakol ixko yin tlaltikpak, ompa ilwikak in Dios noijki kijtos nik kipiaj intlajtlakol. Iwan katlej tikijtos mach kipiaj intlajtlakol ixko yin tlaltikpak, ompa ilwikak in Dios noijki kijtos nik mach kipiaj intlajtlakol.

²⁰Ijkuakón Jesús okinnawatij imomachtijkawan amakaj itlaj ma kilwikan kox yen Cristo.

Jesús okinmilwij kenik mikis

(Mr. 8:31-9 :1; Lc. 9:22-27)

²¹Ijkuakón Jesús opéj kinyekilwia imomachtijkawan, nik kipia de yas Jerusalén iwan kitlajyowiltiskej miek in tlayekankej tetajtzitzintin, in tlayekankej tiopixkej, iwan in tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés. Iwan

okinmilwij nik kimiktiskej, pero ipan eyi tonale moyolkuis (moyolitis).

²²Tonses in Pedro okiwikak in Jesús ik se lado iwan opéj kajwa por ijkón okijtoj, okilwij:

—Amo Dios ma kimonekilti, Señor. Amo semi ijkón xipano de tlan tikijta.

²³Pero Jesús omokuepke iwan okilwij in Pedro:

—Xitzinkisa de Nej, Satanás. San tinechtzatzakuilia. Porke mach mitztekipachoa tlan Dios kineki, sino mitztekipachoa tlan kinekij in tlakaj.

²⁴Satepan Jesús okinmilwij imomachtijkawan:

—Tla akaj kineki witz nonawak, ma wiki kiné, pero moneki ayakmo ma kichiwa san tlan yej kinekis. Sino kipia de kixikos nochi san tlan panos, ma wiki nowan iwan maski ma kimiktikan itech krus. ²⁵Porke tla akaj kineki kipalewis inemilis, kipolos. Pero tla akaj kipolos inemilis por Nej, kipalewis inemilis. ²⁶Mach itlaj ipatij tla se tlakatl kimoaxkatis nochi in tlaltikpak iwan satepan kipolos ianima. Porke mach itlaj onkaj ixko yin tlaltikpak tlan ika welis kitlaxtlawas para kipalewis ianima. ²⁷Porke Nej katlej onimochij nitlakatl niwitz ika imawisotlanex in noPapan iwan iangelwan, iwan ijkuakón kada se tlakatl niktalxtlawis según tlan okichij. ²⁸Ipan melajka namechilwia, ke sekimej tlakaj katlej nian katej, mach kixmatischej in mikilistle asta amo ma nechitakan Nej katlej onimochij nitlakatl ma pewa nitlanawati.

Jesús otlakenpetlanke

(Mr. 9:2-13; Lc. 9:28-36)

17 Chikuasen tonale satepan, Jesús okiwikak in Pedro, in Jacobo iwan ikni itoka Juan, oyajkej itech se weyi tepetl. ²Jesús omoixpatlak ompa inmixonpan. Ixko opetlanke ken tonale, iwan itzotzol opetlankaistayak ken tlanextle. ³Iwan owalmonextijkej in Moisés iwan Elías, motlapowijtokej iwan Jesús. ⁴Ijkuakón Pedro okilwij in Jesús:

—Señor, sa kuale nian tikatej. Tla tikneki, nian ma tikinchiwakan eyi akawalkaltin, se para tejwatzin, se para Moisés, iwan se para Elías.

⁵Nijkuak ok otlapojtoka in Pedro, ijkuakón se mixtle okinkenke iwan omokakke se tlajtole de ijtik yon mixtle, okijtoj:

—Yen yin notlasojKone, akin inawak nipaki. Xikkakilikan itlajtol.

⁶Nijkuak ijkón okikakej, in momachtijkej omotlankuaketzkej asta okitennamikej in tlale, iwan sa tekittl omomawtijkej. ⁷Ijkuakón Jesús omijkuanij innawak imomachtijkawan, okintlalij imawan inpan iwan okinmilwij:

—Ximoketzakan. Amo ximomawtikan.

⁸Iwan nijkuak otlajtlachixtewakej, mach ok akaj okitakej, sino sa yen Jesús.

⁹Nijkuak otemoayaj de ipan tepetl, Jesús okinnawatij:

—Amakaj itlaj xikilwikan de tlan ankitakej, asta ijkuak Nej katlej onimochij nitlakatl ma nimoyolkui oksemi de itech nomikilis.

¹⁰Tonses imomachtijkawan okitlajtlanijkej in Jesús:

—¿Tlanik kiné, kijtaj in tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés nik in Elías yen kipia de witz achtoj antes de witz in Cristo?

¹¹Jesús okinnankilij:

—Melawak, Elías achtoj witz, iwan yej kiyektlalis nochi. ¹²Pero Nej namechilwia ke Elías yowitza, iwan yejwan mach okineltokilijkej iwan yej san tlan amo okitoktijkej. Iwan Nej katlej onimochij nitlakatl no ijkón nechtlajyowiltiskej.

¹³Ijkuakón imomachtijkawan okimomakakej kuenta nik in Jesús okintlapowiaya de yen Juan Tlakuateekij.

Jesús okipajtij se nontzin

(Mr. 9:14-29; Lc. 9:37-43)

¹⁴Nijkuak oajsitoy kan oyekaj in tlakaj, se tlakatl omijkuanij inawak Jesús omotlankuaketzke iyakapan, iwan okilwij:

¹⁵—Señor, xikiknomati notelpoch, mimiki iwan sa tekintl panoa tekokojkayotl. Miekpa wetzi ijtik tlitl iwan ijtik atl. ¹⁶Nian onikinwalwikilij momomachtijkawan, pero mach welij kipajtij.

¹⁷Nijkuak Jesús ijkón okikakke, okijtoj:

—iNamejwan wel mach antetlakitakej iwan ankiyejyekoaj tlan mach kuale! ¿Asta keman nietos amowan? ¿Asta keman ijkón namechxikojtos? Xinechwalwikilikan nian in telpochtle.

¹⁸Ijkuakón Jesús okajwak in ejekatl mach kuale, iwan okiske de itech yon telpochtle. Iwan san niman ijkuakón opajtik.

¹⁹Satepan imomachtijkawan omijkuanijkej inawak Jesús se lado, iwan okitlajtlanijkej:

—¿Tlanik in tejwan mach otiwelikej otikixtijkej in ejekatl mach kuale?

²⁰Jesús okinmilwij:

—Porke amechpoloa miek tlaneltokalistle. Ipan melajka namechilwia, tla ankipiaskej tlaneltokalistle maski san ken se semiyajtzin de mostaza, anweliniy ankilwianij in yin tepetl: “Ximijkuani de nian iwan xiwia ik ne”, iwan in tepetl mijkuaniani. Nochi anweliniy ankichiwanij tla melawak namejwan ankipianij tlaneltokalistle. ²¹Pero in yinmej ejekamej mach kualtin welis ankinkixtiskej tla anmotiotzajtziliskej iwan anmosawaskej (onmayunaroskej).

Jesús oksemi okitematiltij imikilis

(Mr. 9:30-32; Lc. 9:43-45)

²²Se tonale, nijkuak ok oyekaj itech estado de Galilea, Jesús okinmilwij nik in Yej katlej omochij tlakatl kitemaktiskej (kitemaktiliskej) inmak in tlakaj katlej mach kualtin, ²³iwan nehmiktiskej, pero ipan eyi tonale nimoyolkuis (nimoyolitis).

Iwan imomachtijkawan sa tekittl omoyolkokojkej.

Jesús okitlaxtlaj impuesto para in weyi tiopan

²⁴Nijkuak Jesús iwan imomachtijkawan oajsitoj itech pueblo de Capernaum, katlej tlakobraraoj ika impuestos para in weyi tiopan omijkuanijkej inawak in Pedro, iwan okitlajtlanijkej:

—¿Namotlamachtij kox kitlaxtlawa impuesto para in weyi tiopan?

²⁵Pedro otlankilij:

—Kenik amo.

Satepan nijkuak in Pedro okalakke kalijtik kan oyeka in Jesús, yen Jesús achtoj okilwij in Pedro:

—¿Ken tikita, Simón? In reytin de ixko yin tlaltikpak, ¿akinmej kinkobraraoj ika impuestos? ¿Kinkobraraoj katlej chantij itech se pueblo o noso katlej mach ompa chantij?

²⁶Pedro okinankilij:

—Katlej mach ompa chantij.

Jesús okilwij:

—Tonses kijtosneki in chanejkej mach kipiaj de kitlaxtlawaskej. ²⁷Pero maski amo tikpiaj de tiktlaxtlawaskej, iwan para amakaj ma kualani, xiwia kan lago, xikkajkawa moanzuelo ijtik atl, iwan in michin katlej achtoj tikixtis, xikkamachalolti iwan tikkajxilic se tomin, iwan ika xiktlatlawa in de Nej noimpuesto iwan de tej moimpuesto.

¿Akin okachi weyikistok?

(Mr. 9:33-37; Lc. 9:46-48)

18 Itech yonmej tonaltin imomachtijkawan omijkuanijkej inawak Jesús iwan okitlajtlanijkej:

—¿Akin okachi weyikistok (weyititok) kan Dios tlanawatia?

²Ijkuakón Jesús okinotzke se chokotzin, okitlalij tlatlajko de kan yejwan oyekaj, ³iwan okijtoj:

—Ipan melajka namechilwia, tla namejwan amo anmoyolkuepaj iwan amo anmochiwaj ken pilalaktin, mach ankalakiskej kan Dios tlanawatia.

⁴Ijkón kiné, akin okachi weyikistok (weyititok) kan Dios tlanawatia, yen

katlej moiknomati iwan mochiwa ken yin chokotzin. ⁵Iwan akin kiresibiroa se chokotzin ken yin itech notoka, kijtosneki Nej nechresibiroa.

Dios kintlajtlakoltis katlej tlajtlakolchiwaj

(Mr. 9:42-48; Lc. 17:1-2)

⁶Tla akaj kitoktis ma wetzi ipan tlajtlakole se de yinmej tzitzikinmej katlej nechnehtokaj, okachi kuale ma kilpilikan ikechtlan se metlatl iwan ma kiwitlazokan ijtik atl kan okachi tlawejkatlan. ⁷iPobrestin tlaltikpaktlakaj! Porke sa tekittl onkaj tlan ika se wetzis ipan tlajtlakole. Nochipa ijkón yetos, pero ipobre in tlakatl katlej kitoktis akaj oksé ma wetzi ipan tlajtlakole!

⁸Por yonik, tla moma o noso mokxi mitztoktia xiwetzi ipan tlajtlakole, okachi kuale xikinmotzontekili iwan wejka xikintlamotla. Porke okachi kuale xikalaki ilwikak timatepoj o noso tikoxo, ke ma mitztlamotlakan ijtik ttitl katlej mach keman sewis ika nochi ome momawan o noso ika nochi ome mokxiwan. ⁹Iwan tla moixtololo mitztoktia xiwetzi ipan tlajtlakole, okachi kuale xikmokixtili. Porke okachi kuale xikalaki ilwikak ika se moixtololo, ke ika nochi ome moixtololowan ma mitztlamotlakan ijtik tliko kan xotlatok in ttitl.

Ejemplo de se ichka katlej opoliwik

(Lc. 15:3-7)

¹⁰Amo xikchiwakan menos se de yin achintzin. Porke ompa ilwikak iángel nochipa kajki ixpan noPapan katlej kajki ilwikak. ¹¹Porke Nej katlej onimochij nitlakatl oniwalaj onikinmakixtiko katlej mopolojtinemij.

¹²¿Kenamij ankitaj? Tla se tlakatl kinpia se sientto ichkamej, iwan tla kipolos se, ¿amo kinkajtewas in nawinpoale iwan kaxtole iwan nawi ipan tepetl iwan yas kitemotij katlej opoliwik? ¹³Iwan tla kajsi, ipan melajka namechilwia ke okachi pakis por yon ichka, ke por nekatej in nawinpoale iwan kaxtole iwan nawi katlej mach okinpoloj. ¹⁴Ijkón noijki, namoPapan katlej kajki ilwikak mach kineki ma mopololo nion se de yinmej achintzintin.

Kenik tiktlapojpolwiskej in se tokni

(Lc. 17:3)

¹⁵Tla se mokni omitztoktij itlaj amo kuale, xiknotza iselti iwan xikilwi tlan omitztoktij. Tla mitzkaki, kijtosneki yotikmotlanilij, porke oksemi anmowikaskej kuale. ¹⁶Pero tla amo mitzkaki, ijkuakón xiknotza se o kanaj omen tlaneltokakej, para ke nochi tlan mijtos ma kimatikan omen o noso eyin testigojtin. ¹⁷Iwan tla nion yejwan mach kinkaki, ijkuakón xikinmilwi

nochtin in tiopantlaneltokakej. Iwan tla nion yejwan noijki mach kinkaki, tonses xikitakan yon tlakatl kej se katlej mach kineltoka Dios o noso kej se katlej tlakobraroa ika impuestos.

¹⁸Ipan melajka namechilwia, ke nochi katlej tikijtos kipiaj intlajtlakol ixko yin tlaltikpak, ompa ilwikak in Dios noijki kijtos nik kipiaj intlajtlakol. Iwan katlej tikijtos mach kipiaj intlajtlakol ixko yin tlaltikpak, ompa ilwikak in Dios noijki kijtos nik mach kipiaj intlajtlakol.

¹⁹Noijki namechilwia, tla omen de amejwan anmotlaliskej san se tlajtole ixko yin tlaltikpak para ankitalajtlaniskej itlaj ika tiotzajtzilistle, noPapan katlej kajki ilwikak amechmakas. ²⁰Porke kan mololoaj omen o noso eyin katlej nechnehtokaj, Nej noijki ompa inwan nikaj.

²¹Ijkuakón Pedro omijkuanij inawak Jesús iwan okitlajtlanj:

—Señor, ¿keski buelta niktlapojpolwis se nokni tla onechtoktij itlaj mach kuale? ¿Asta chikome buelta?

²²Jesús okinankilij:

—Mach nimitzilwia xiktlapojpolwi san chikome buelta, sino asta eyinpoale iwan majtlaktle de chikome buelta, in tej moneki nochipa xiktlapojpolwi.

Ejemplo de se tlakatl katlej mach okinekke otetlapojpolwij

²³Por yonik, kan Dios tlanawatia yon ken se rey katlej okinekke kichiwas kuenta iwan itekipanojkawan. ²⁴Iwan nijkuak opéj kichiwa kuenta, okualwikilijkej se itekipanoj katlej okiwikiliaya miek miyones de tomin. ²⁵Komo itekipanoj mach okiapiaya tomin para kikuepilis, ijkuakón in rey otlanawatij ma kinamakakan yon tlakatl iwan isiwa, iwan ipilwan, iwan nochi tlan kipia, para ika ma kitlaxtlawa tlan kitewikilia. ²⁶Ijkuakón itekipanoj omotlankuaketzke iyakapan rey iwan okitlatlawtij: “Señor, nimitztlatlawtia xinechonchia ok keski tonale iwan nimitzkuepilis nochi tlan nimitzwikilia.” ²⁷In rey okiknomatke, okitlapojpolwij de nochi tlan okiwikiliaya iwan okikajkaj ma wia. ²⁸Pero niman nijkuak in yon tlakatl okiske, okinamikke se ikompañero noijki tekipanoj de yen rey, katlej okiwikiliaya kanaj kexkich tomin. Okikechkitzkij iwan opéj kikechpatzka, iwan okilwij: “¡Xinechkuepili tlan tinechwikilia!” ²⁹Tonses ikompañero omotlankuaketzke iyakapan iwan okitlatlawtij, okilwij: “Nimitztlatlawtia xinechonchia ok keski tonale, iwan nimitzkuepilis nochi tlan nimitzwikilia.” ³⁰Pero yej mach okinekke kichias, sino yej okiwikak okitzakuato telpiloyan para ma kikuepili nochi tlan kiwikilia. ³¹Nijkuak oksekimej itekipanojkawan in rey ijkon okitakej, sa tekintl omoyolkokojkej. Iwan oyajkej okilwitoj in rey nochi tlan okitakej otlapanok. ³²Ijkuakón in rey otlanawatij ma kinotzatij yon itekipanoj, iwan okilwij: “Tej mach tikuale

tinotekipanoj. Nej onimitztlapojpolwij de nochi tlan otinechwikiliaya, porke otimotlatlawtij nonawak. ³³Tej noijki omonekia tikiknomatini mokompañero, ijkón ken nej onimitzikenomatke.” ³⁴In rey sa tekitl okualanke, iwan otlanawatij ma kitlajyowiltikan asta kan ma kitlaxtlawa nochi tlan kitewikilia.

³⁵Satepan de ijkón okinmilwij, in Jesús okijtoj:

—NoPapan katlej kajki ilwikak, no ijkón kitoktis akin amo kinekis kitlapojpolwis se ikni ika nochi iyolo.

Jesús otlamachtij mach se ma mosiwakawa

(Mr. 10:1-12; Lc. 16:18)

19 Nijkuak Jesús otlanke okijtoj yin tlajtote, ijkuakón okiske de estado de Galilea iwan oyáj itech estado de Judea, ik ne lado de yen weyatl Jordán ik ikisayan tonale. ²Sa tekitl miekej tlakaj ikuitlapan oyajkej, iwan ompa okinpajtij in kokoxkej.

³Ijkuakón sekimej fariseos omijkuanijkej inawak Jesús para kitlajtlakolmayawiskej, iwan okitlajtlanijkej:

—¿Kox kuale kajki in se tlakatl kikawas isiwa san ika itlaj tzikitzin?

⁴Jesús okinnankilij:

—¿Amo ankileroaj in tiotlajkuilole kan kijta nijkuak in Dios opéj kichiwa in tlaltikpak, iwan ijkuakón noijki okinchij in tlakatl iwan siwatl?

⁵Iwan noijki kijta in tiotlajkuilole: “Por yonik in tlakatl kikawas ipapan iwan imaman para mosetilis iwan isiwa, iwan de omen, mochiwas sa se tlakatl.” ⁶Mach ok yeskej omen, sino sa se. Por yonik, katlej Dios yokinsetilij mach kipia de kinxeelos akaj tlakatl.

⁷Tonses okitlajtlanijkej:

—¿Tlanik kiné, Moisés okitekawilij tla akaj tlakatl kineki mosiwakawas, moneki kimakas isiwa se amatl kan ma kijto nik mosiwakawa?

⁸Jesús okinmilwij:

—Moisés okitekawilij se tlakatl ma mosiwakawa, porke mach itlaj ankinekij ankimomakaskej kuenta de tlan kuale. Pero achtoj mach ijkón oyeka. ⁹Nej namechilwia, tla se tlakatl kikawa isiwa, iwan monamiktis iwan akaj oksé siwatl, kijtosneki iwan momekatia. Pero tla isiwa kichiwa tlajtlakole de momekatia iwan akaj tlakatl, tonses iokich welis kikawas in yon isiwa. Iwan tla akaj monamiktis iwan yon siwatl katlej yokikajkajkej, kijtosneki no iwan momekatia.

¹⁰Ijkuakón imomachtijkawan okilwijkej:

—Tla melawak mach kuale se mokajkawas iwan isiwa, okachi kuale mach akaj ma monamikti.

¹¹Jesús okinmilwij:

—Mach nochtin welij kimomakaj kuenta yin tlajtole, sino sanwel nekatej katlej Dios kinpalewia ma kimomakakan kuenta. ¹²Katej sekimej tlakaj katlej mach monamiktiaj porke desde intlakatilis otlakatkej mach welis kinpiaskej inkonewan. Sekimej mach monamiktiaj porke okintoktijkej amo ma welikan ma kinpiakan inkonewan. Iwan sekimej mach kinekij monamiktiskej porke kitemoaj kenik okachi kuale kitekipanoskej in Dios. Akin kinekis yetos iselti, ma yeto kiné iselti.

Jesús okintiochij in pilalaktin

(Mr. 10:13-16; Lc. 18:15-17)

¹³Satepan okualinwikilijkej in Jesús sekimej pilalaktin, para inpan ma kintlali imawan, iwan para ma tiotzajtzi por yejwan. Pero imomachtijkawan opéj kinmajwaj katlej okualinwikayaj in pilalaktin.

¹⁴Pero Jesús okinmilwij:

—Xikinkawakan in pilalaktin ma wikikan nonawak, amo xikintzatzakuilikan. Porke in tlakaj katlej yolyamankej ken pilalaktin, kalakiskej ilwikak kan Dios tlanawatia.

¹⁵Jesús okintlalij imawan inpan pilalaktin, iwan satepan oyáj de ompa.

Se tlakatl katlej wel kimopialia omotlapowij iwan Jesús

(Mr. 10:17-31; Lc. 18:18-30)

¹⁶Se tlakatl omijkuanij inawak Jesús iwan okitlajtlanij:

—Tlamachtij, tejwatzin wel tikuale tlakatl. ¿Tlan welis itlaj kuale nikchiwas para nikpias nemilistle katlej mach keman tlamis?

¹⁷Jesús okilwij:

—¿Tlanik tinechilwia nikuale tlakatl? Mach onkaj oksé kuale tlakatl, sino san yen Dios. Pero tla tikneki tikalakis ilwikak, moneki xikintlakita itlanawatilwan in Dios.

¹⁸Iwan tlakatl okilwij in Jesús:

—¿Katlij yejkej tlanawatiltin?

Iwan Jesús okilwij:

—Amo xitemikti, amo ximomekati, amo xitlachteki, amakaj xiktlatoltlatlalili, ¹⁹xikintlakita mopapan iwan momaman, iwan xiktlasojtla mokni ken tej timotlasojtla.

²⁰Iwan yon tlakatl okilwij:

—Nochi yon nikchijtiwitz desde nitzikitzin. ¿Tlan oksé nechpoloa nikchiwas?

²¹Jesús okilwij:

—Tla tikneki tietos entero tikuale tlakatl, xiwia mochan iwan xiknamaka nochi tlan tikpia iwan tomin xikinmaka katlej pobrestin. Ijkón

welis tikpías rikojyotl ompa ilwikak. Iwan ijkuakón kemaj xiwiki iwan xinemi nowan.

²²Pero in tlakatl nijkuak ijón okikakke, oyáj omoyolkokojtiaj, porke sa tekitl okimopialiaya.

²³Ijkuakón Jesús okinmilwij imomachtijkawan:

—Ipan melajka namechilwia, nik sa tekitl owij para katlej kimopialiaj kalakiskej ilwikak kan Dios tlanawatia. ²⁴Oksemi namechilwia, ke okachi mach owij para se kameyo panos kan kuyontok in akuxaj ke para se katlej kimopialia kalakis kan Dios tlanawatia.

²⁵Imomachtijkawan sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej) nijkuak ijón okikakej, iwan okimolwiayaj entre yejwan:

—¿Akin kiné welis momakixtis?

²⁶Jesús okintlatak, iwan okinmilwij:

—Yin tlamantle in tlakaj mach welij kichiway, pero Dios nochi weli kichiwa.

²⁷Tonses in Pedro okilwij:

—Señor, tejwan otikwalkajtejkej nochi tlan otikpiayaj porke tiknekij tiaskej mowan. ¿Tlan tikkajsiskej kiné?

²⁸Jesús okinankilij:

—Ipan melajka namechilwia, itech nekatej tonaltin nijkuak nochi moyankuilis, nijkuak Nej katlej onimochij nitlakatl nimotlalis itech nosiya katlej kipia weyi imawisotlanex, namejwan noijki katlej nowan anwalajkej anmotlaliskej noijki ipan majtlaktle iwan ome siyajtin, para ankinmixkomakaskej in majtlaktle iwan ome familias de Israel. ²⁹Iwan akinmej okiwalkajtejkej inkal, inmikniwan okichtin o noso siwamej, inpapan, inmaman, insiwa, inpilwan, o noso intlal, por Nej, kiresibiroskej sien buelta okachi de tlan okikajtejkej, iwan noijki Dios kinmakas nemilistle katlej mach keman tlamis. ³⁰Pero miekej yeskej salúltimo katlej axan katej achtoj, iwan yeskej achtoj katlej axan katej salúltimo.

Ejemplo de sekimej tlapalewijkej

20 'Porke ompa ilwikak kan Dios tlanawatia yon ken se tlaltekowaj, katlej okiske kualkan okintemoto sekimej tlapalewijkej para kitekiskej uvas. ²Iwan omokajkej kintlaxtlawis se denario tomin por se tonale. Iwan okintitlanke ma tekipanotij itlalaj. ³Satepan in tlaltekowaj okiske kej las nuebe de kualkan, iwan okinmitak itech tiankistle oksekimej tlapalewijkej katlej omajxilijtokaj. ⁴Iwan okinmilwij: "Xiwian namejwan noijki xitekipanotij notlalaj, iwan namechtlaxtlawis ijón ken moneki ankitlaniskej." Iwan yejwan oyajkej. ⁵In tlaltekowaj oksemi okiske kej tlajko tonale, iwan noijki kej las tres de tiotlakke, okintemoto oksekimej

tlapalewijkej. ⁶Iwan kej las sinko de tiotlakke, oksemi oyáj itech tiankistle iwan okinmajsik oksekimej tlapalewijkej katlej omajxilijtokaj, iwan okinmilwij: “¿Tlanik nian antleyuilijkej iwan mach antekipanoaj?” ⁷Yejwan okinankilijkej: “Porke mach akaj techtlakewa.” Ijkuakón in tlaltekowaj okinmilwij: “Namejwan xiwian noijki xitekipanotij notlalaj, iwan namechtlaxtlawis ijkón ken moneki ankitlaniskej.” ⁸Nijkuak otleyuak, in tlaltekowaj okilwij itekipanoj katlej kita in tekittl: “Xikinnotza in tlapalewijkej iwan xikintlaxtlawi, achtoj xikintlaxtlawi katlej okalakej satepan, iwan satepan xikintlaxtlawi katlej achtoj okalakej.” ⁹Tonses oejkokej in tlapalewijkej katlej okalakej kej las sinko de tiotlakke, iwan kada se de yejwan okitlaxtlawijkej se denario tomin. ¹⁰Iwan nijkuak okintokaroto kintlaxtlawiskej in tekipanojkej katlej achtoj okalakej, okiyejyekojkej kintlaxtlawianij okachi. Pero noijki okintlaxtlawijkej kada se de yejwan se denario tomin. ¹¹Pero nijkuak okintlaxtlawijkej, opéj kixnamikij in tlaltekowaj, ¹²iwan okilwijkej: “Nekatej katlej okalakej satepan otekipanojkej san se ora, iwan otikintlaxtlawij no ken tejwan.” ¹³Pero in tlaltekowaj okinankilij se de yejwan: “Amigo, mach nimitztoktia itlaj tlan amo kuale. ¿Amo otimokajkej ke nimitztlaxtlawis se denario tomin por tinechpalewis? ¹⁴Xikitzki motlaxtlawil iwan xiwia. Nej nikneki nikmakas katlej okalake satepan noijki ken tej onimitzimakak. ¹⁵¿Amo welis nikchiwas san tlan nej niknekis ika notomin? ¿O noso timoxikoa por wel nikuale tlakatl?”

¹⁶Ijkón kiné, miekej katlej axan katej salúltimo, yeskej achtoj. Iwan katlej axan katej achtoj, yeskej salúltimo. Porke Dios kinnotza miekej tlakaj pero san sekimej kinpejpena para ma yekan iaxkawan.

Jesús okitematiltij de imikilis ya eyi buelta

(Mr. 10:32-34; Lc. 18:31-34)

¹⁷Nijkuak Jesús yoyaya para Jerusalén, okinwikak ik se lado in majtlaktle iwan ome imomachtijkawan iwan okinmilwij:

¹⁸—Axan tejwan tiawij Jerusalén. Iwan Nej katlej onimochij nitlakatl nechtemaktiskej (nechtemaktiliskej) inmak in tlayekankej tiopixkej iwan inmak in tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés. Iwan yejwan nechtlajtlakoltiskej para ma nechmiktikan. ¹⁹Nechtemaktiskej inmak in tlakaj katlej mach judiojtin para ma nechpijpinatikan, para ma nechwitekikan iwan para ma nechmajmasoltikan itech krus. Pero ipan eyi tonale nimoyolkuis (nimoyolitis).

Jacobo iwan Juan iwan inmaman okitlajtlankej se favor

(Mr. 10:35-45)

²⁰Ijkuakón isiwa in Zebedeo, omijkuanij inawak Jesús inwan omen itelpokawan, omotlankuaketzke iyakapan para kitlajtlanilis se favor.

²¹Jesús okilwij:

—¿Tlan tikneki?

In tenan okijtoj:

—Nimitztlatlawtia xitlanawati ma motlalikan in yinmej notelpokawan, se ik moyekma iwan oksé ik moopochma, nijkuak tejwatzin pewas titlanawatis.

²²Pero Jesús okinankilij:

—Namejwan mach ankimatij tlan ankitlajtlanij.

Jesús okintlajtlanij itelpokawan in yon tenan:

—¿Kox welis namejwan ankixikoskej anpanoskej ken tlan Nej nipanos? ¿Kox welis anmokuateekiskej ika tekokojkayotl katlej ika nimokuateekis?

Iwan yejwan okijtojkej:

—Tiweliskej.

²³Jesús okinmilwij:

—Ipan melajka, namejwan anpanoskej ken Nej nipanos, iwan anmokuateekiskej ika tekokojkayotl katlej ika nimokuateekis. Pero tla anmotlaliskej ik noyekma o noso ik noopochma, mach Nej nikijtos, sino noPapan kintlalis ompa katlej Yej yokinpejpenke.

²⁴In oksekimej majtlaktin momachtijkej nijkuak ijkón okikakej, okualankej innawak in yonmej omen iknimej. ²⁵Pero Jesús okinnotzke, iwan okinmilwij:

—Namejwan kuale ankimatij ke akinmej mochiwaj gobiernojtin de se país, tlanawatiaj ika miek tlanawatile. Iwan tlakaj katlej okachi weyikistokej (weyititokej), yejwan okachi tlanawatiaj chikawak itech se pueblo. ²⁶Pero namejwan mach ijkón xiekan, sino tla se de amejwan kineki weyikistos, kipia por kintekichiwilis in oksekimej. ²⁷Iwan akin kineki tlayekantos de yen namejwan, kipia por kintekichiwilis nochtin in oksekimej, ²⁸ijkón ken Nej katlej onimochij nitlakatl mach oniwalaj para ma nechpalewikan, sino Nej oniwalaj para nitlapalewis iwan para niktemakas nonemilis, iwan ijkón niktlatlawas para nikinmakixtis miekej de intlajtlakol.

Jesús okintlachtij omen tlakaj katlej mach otlachiyaj

(Mr. 10:46-52; Lc. 18:35-43)

²⁹Nijkuak yejwan yokistiyaj de itech weyikan de Jericó, miekej tlakaj oyajkej ikuitlapan Jesús. ³⁰Omen tlakaj katlej mach tlachiyaj oewatokaj ipan ojtle, iwan nijkuak okikakej nik in Jesús opanoaya ik ompa, otzajtzikey chikawak okijtojkej:

—Señor, ikone in David, xitechiknomati.

³¹In tlakaj okinmajwakej para ayakmo ma tzajtzikey, pero yejwan okachi otzajtzikey chikawak:

—Señor, ikone in David, xitechiknomati.

³²Ijkuakón Jesús omoketzke, okinnotzke in omen tlakaj katlej mach tlachiyaj, iwan okintlajtlani:

—¿Tlan ankinekij ma namechtokti?

³³Toneses yejwan okilwijkej:

—Señor, tiknekij titlachiaskej.

³⁴Jesús okinmiknomatke, okintlalij imawan ipan inmixtololowan, iwan san niman ijkuakón ya kuale otlachixkej, iwan oyajkej iwan Jesús.

Jesús okalakke itech weyikan de Jerusalén

(Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40; Jn.12 :12-19)

21 Nijkuak oajsitoj itech pueblo de Betfagé, inakastlan Olivostepetl mach ok wejkatzin de Jerusalén, ijkuakón Jesús okintitlanke omen imomachtijkawan ²iwan okinmilwij:

—Xiwan itech nekáj pueblo katlej kajki tlayakapan. Ompa ankajsitiwej se burra ilpitok iwan ikone. Xikintotomakan iwan xinechinwalwikilikan.

³Iwan tla akaj itlaj amechilwis, xikilwikan nik in Señor kinneki, iwan san niman amechinkawiliki.

⁴Ijkón otlapanok para ma mochiwa tlan okijtoj in profeta:

⁵Xikinmilwikan in tlakaj de Sión:

“Xikita, moRey walmuika monawak,
pasensiatzin, yetiwitz ipan se burrajtzin,
ipan ikone in burra katlej tlamama.”

⁶Ijkuakón imomachtijkawan oyajkej iwan okichijkej ijkón ken Jesús okinmilwij. ⁷Okualwikakej in burra iwan ikonetzin, iwan okinkentilijkej intlakenwan inpan iwan Jesús otlej kok ipan burra. ⁸Iwan tlakaj, sa tekital miekej oyekaj, okinsojsojkej intlakenwan ipan ojtle, iwan oksekimej okisojsojkej ixiwyo in kuanmej. ⁹In tlakaj katlej oyayaj tlayakapan iwan katlej oyayaj tlakuitlapan, otzajtzikey okijtoayaj:

—¡Hosana! ¡Oejkok iKone in rey David! ¡Ma Dios kitiochiwa katlej okiwaltitlanke para tlanawatis! ¡Hosana! ¡Ma weyijkatlalito in toTajtzin Dios katlej kajki ilwikak!

¹⁰Nijkuak Jesús okalakke itech weyikan de Jerusalén, nochtin oyomonkej iwan otlajtlaniaj:

—¿Akin yin tlakatl?

¹¹Iwan tlakaj okijtoayaj:

—Yin yen Jesús, in profeta de pueblo de Nazaret, de estado de Galilea.

Jesús okinkixtij in tlanamakakej de ijtik in weyi tiopan

(Mr. 11:15-19; Lc. 19:45-48; Jn.2 :13-22)

¹²Satepan Jesús okalakke ijtik weyi tiopan de Dios, iwan okinkixtij nochtin katlej ompa otlanamakatokaj iwan otlakojtokaj. Okintlatlamochilij inmesajwan in tominpatlakej, iwan okintlatlamochilij insiyajwan in palomasnamakakej. ¹³Iwan okinmilwij:

—Itech tiotlajkuilole kijta: “Nokal kinotzaskej kale de tiotzajtzilistle”, pero namejwan ya ankikuepkej se kale de ichtekej.

¹⁴Ompa ijtik in weyi tiopan omijkuanijkej inawak Jesús sekimej tlakaj katlej mach tlachiaj iwan sekimej koxomej, iwan Jesús okinpajtij. ¹⁵Pero in tlayekankej tiopixkej iwan tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés, sa tekittl okualankej nijkuak okitakej in milagrostin katlej Jesús okinchiwaya, iwan nijkuak okinkakej kenik in pilalaktin otzajtziaj chikawak ijtik in weyi tiopan, nijkuak okijtoayaj: “¡Hosana! ¡Oejkok iKone in David!” ¹⁶Ijkuakón okilwijkej in Jesús:

—¿Tikkaki tlan kijtaj in yinmej pilalaktin?

Iwan Jesús okinnankilij:

—Aján, nikinkaki. ¿Amo semi ankileroaj in tiotlajkuilole kan tlapoa de yon tlajtole? Kan kijta:

Otikchij ke in pilalaktin iwan konemej katlej ok chiichij,

ma mitztlakuikilikan ika melajka kuale weyikixtilistle.

¹⁷Ijkuakón Yej okinkajtej, okiske de itech yon weyikan, iwan oyáj itech pueblo de Betania iwan ompa omokaj yon yuak.

Jesús okajwak in igoskuawitl

(Mr. 11:12-14, 20-26)

¹⁸In kualkan, nijkuak Jesús yomokuepaya para Jerusalén, otiojsij. ¹⁹Okitak ipan ojtle se igoskuawitl, omijkuanij kan oyeka yon kuawitl, pero mach itlaj igos okajsik, sino okipiaya san puro ixiwyo. Ijkuakón, Jesús okilwij in igoskuawitl:

—Mach ok semi xitlaki.

Iwan san niman ijkuakón in igoskuawitl owakke. ²⁰Nijkuak imomachtijkawan ijkón okitakej, sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej) iwan okitlajtlanijkej in Jesús:

—¿Kenik in igoskuawitl owakke san niman?

²¹Jesús okinnankilij:

—Ipan melajka namechilwia, tla ankipiaj tlaneltokalistle iwan amo anmoijtitalpowiskej, amo san yen igoskuawitl welis ankiwatzaskej, sino asta welis ankilwiskej yin tepetl: “Ximijkuani de nian iwan ximotlamotla ijtik atl”, iwan ijkón tlanan. ²²Tla amejwan ankineltokaj nik in Dios amechmakas nochi tlan ankitlajtlaniliskej, tonses xikmatikan nik in Dios melawak amechmakas nijkuak anmotiotzajtziliskej.

Jesús okitlajtlanijkej akin okimakak tlanawatijkayotl

(Mr. 11:27-33; Lc. 20:1-8)

²³Iwan ijkuakón Jesús okalakke ijtik in weyi tiopan, iwan mientras otlamachtijtoka, ijkuakón omijkuaniykej inawak in tlayekankej tiopixkej iwan tlayekankej tetajtztintin judiojtin, iwan okitlajtlanijkej:

—¿Ika tlan tlanawatijkayotl tikchiwa nochi yin tlamantle tlan tikchijtinemi? ¿Akin omitzmakak yon tlanawatijkayotl?

²⁴Jesús okinnankilij:

—Nej noijki namechtlatlanis se tlajtole, tla namejwan annechnankiliskej, tonses Nej noijki namechilwis ika tlan tlanawatijkayotl nikchiwa. ²⁵¿Akin okinawatij in Juan ma tlakuateeki? ¿Yen Dios okinawatij, o noso yen tlakaj okinawatijkej?

Iwan opéj kimolwiaj entre yejwan, okijtoayaj:

—Tla tikijtoskej yen Dios okinawatij, techilwis: “¿Tlanik mach ankineltokakej?” ²⁶Iwan tla tikilwiskej ke okinawatijkej in tlakaj, kualaniskej nochtin. Tejwan tikinmiimakasij in tlakaj porke nochtin kimatij nik in Juan oyeka profeta.

²⁷Tonses okinankilijkej in Jesús:

—Mach tikmatij akin okinawatij.

Ijkuakón Jesús noijki okinmilwij:

—Pues Nej noijki mach namechilwis ika tlan tlanawatijkayotl nikchiwa.

Ejemplo de se tlakatl iwan omen itelpokawan

²⁸Jesús okinmilwij:

—¿Kenamij ankiyejyekoaj yin ejemplo? Se tlakatl okinpiaya omen itelpokawan. Omijkuaniy inawak se, iwan okilwij: “Nokone, xiwia xitekipanoti axan itech nouvasyoj.” ²⁹Itelpoch okinankilij: “Mach nias.” Pero satepan okipatlak itlayejyekol iwan oyáj otekipanoto. ³⁰In tetaj

omijkuanij inawak oksé itelpoch, iwan noijki okilwij ma wia ma tekipanoti itech iuvasyoj, iwan itelpoch okinankilij: “Kuale kajki, nias.” Pero mach oyáj. ³¹¿Katlij yen de yonmej omen okichij tlan okinekia in tetaj?

Yejwan okijtojkej:

—Yen katlej achtoj okinawatij.

Tonses in Jesús okinmilwij:

—Ipan melajka namechilwia, ke katlej tlakobraroj ika impuestos iwan siwamej momekatijkej, yejwan achtoj kalakiskej kan Dios tlanawatia iwan namejwan satepan. ³²Porke Juan owalaj oamechmatiltiko kenik welis anmoyolkuepaskej inawak Dios, iwan namejwan mach ankineltokakej. Pero katlej tlakobraroj ika impuestos iwan siwamej momekatijkej, yejwan okineltokakej. Pero namejwan maski ankitakej nik in yejwan omoyolkuepkej, namejwan mach anmoyolkuepkej iwan nion mach ankineltokakej tlan oamechilwij in Juan.

In tlatookakej mach kualtin

(Mr. 12:1-12; Lc. 20:9-19)

³³Xikkakikan yin oksé ejemplo: Oyeka se tetaj katlej ouvastookak. Okikorraltij ika kuawitl. Okichij se tanke para ompa kipatzkas uvas, iwan okichij se torre wejkapan para ipan tlejkos para kimonekuitlawis iuvasyoj.

’Satepan okinkajtewilij sekimej tekipanojkej para ma kimonekuitlawikan iwan satepan kimokawiskej tlaatlajko de tlan kisas, iwan yej oyáj wejka itech oksé país. ³⁴Nijkuak oajsik in tonale para uvastekiskej, ijkuakón okintitlanke sekimej itekipanojkawan para ma kikuitij tlan kitokaroa. ³⁵Pero in tekipanojkej okinkitzkijkej iwan okinmagakej itekipanojkawan in tlaltekowaj. In se okimagakej, in se okimiktijkej, iwan oksekimej okinmojmotlakej ika tetl. ³⁶In tlaltekowaj oksemi okintitlanke oksekimej itekipanojkawan, okachi miekej ke achtoj. Pero in tekipanojkej no ijón okintoktijkej ken katlej achtoj okintitlanke.

³⁷Salúltimo okititlanke ikone, iwan okimolwij: “Kitlakitaskej in nokone.” ³⁸Pero nijkuak okitakej ikone, in tekipanojkej okimolwijkej entre yejwan: “Yin ikone yen kimokawis in tlale. Ma tikmiktikan, iwan tejwan tikmoaxkatiskej itlal.” ³⁹Ijkuakón kiné, okikitzkijkej, okikixtijkej de itech yon uvasyoj, iwan okimiktijkej.

⁴⁰Nijkuak witz in tlaltekowaj de yon uvasyoj, ¿tlan kintoktis in yonmej tekipanojkej katlej okinkajtewilij iuvasyoj?

⁴¹Okilwijkej:

—Kinmiktis in yonmej tekipanojkej mach kualtin, iwan mach kinmiknomatis. Iwan satepan kinmaktilis iuvasyoj oksekimej tekipanojkej, katlej kimakaskkej tlan kitokaros nijkuak ajsis tonale.

⁴²Tonses Jesús okintlajtlanij:

—¿Amo semi ankileroaj in tiotlajkuilole? In tiotlajkuilole ijkín kijta:

In tetl katlej in kalchijkej mach okixitakej,
omochij yen tetl katlej okachi kichikajtok in kale.

Yin tetl owalaj de yen toSeñor iwan tejwan tikmotetzawiaj.

⁴³Por yonik namechilwia, nik namejwan mach ok amechtokaros anyeskej kan Dios tlanawatia, sino kintokaros in tlakaj katlej kitemakaskej in tlakilotl katlej Dios kineki. ⁴⁴Iwan akin wetzis ipan yon tetl, kipojpostekis. Iwan tla yon tetl wetzis ipan akaj, sa tekintl kikuejkuechos.

⁴⁵Nijkuak in tlayekankej tiopixkej iwan fariseos okinkakej yonmej ejemplos katlej Jesús okinmijtoj, okimomakakej cuenta nik yejwan okimilwijtoka. ⁴⁶Ijkuakón okinekiaj kikitzkianij in Jesús, pero okinmiimakaskej in tlakaj, porke in tlakaj okineltokayaj nik in Jesús Yej se profeta.

Ejemplo de kan monamiktiaj

22 Jesús oksemi opéj kintlapowia ika ejemplos, okinmilwij:

²—Kan Dios tlanawatia yon ken se rey katlej okichij se ilwitl nijkuak okinamiktij itelpoch. ³In rey okintitlanke itekipanojkawan ma kinnotzatij iinbitadoswan, pero iinbitadoswan mach okinekej oyajkej.

⁴In rey oksemi okintitlanke oksekimej itekipanojkawan, okinmilwij: “Xikinmilwikan noinbitadoswan, in tlakuale yokualtik. Notorojwan iwan noyolkawan katlej tojtomawakej yonikinmiktij, iwan nochi ya tlayektlalitok. Ma wikikan ilwitl.”

⁵Pero iinbitadoswan mach okichijkej cuenta. Se oyáj otekpanoto itlalaj, se oyáj otlasemanato, ⁶iwan oksekimej okinkitzkijkej itekipanojkawan in rey, okinmagakej iwan okinmiktijkej. ⁷Ijkuakón in rey sa tekintl okualanke, iwan okintitlanke isoldadojwan para ma kinmiktij katlej otemiktijkej iwan para ma kinchichinilikan inpueblo. ⁸Tonses okinmilwij itekipanojkawan: “In tlakuale yokualtik para yen ilwitl, pero nochtin katlej onikinminbitaroj mach okintokaroaya para witzej porke mach kualtin. ⁹Xiwian ipan ojtle iwan xikinminbitarokan nochtin akinmej ankinmajsiskej, ma wikikan nian itech ilwitl kan monamiktiaj.” ¹⁰Ijkuakón itekipanojkawan in rey oyajkej ipan ojtle iwan okinmololojkej nochtin katlej okinmajsikej, katlej mach kualtin iwan katlej kualtin. Iwan ijkón in kalijtik otenke de tlakaj itech yon ilwitl kan monamiktiaj.

¹¹Ijkuakón in rey okalakke kalijtik para kinmitas katlej inbitadostin, okitak ompa oyeka se tlakatl katlej mach omotzotzoltij ken omonekia motzotzoltiani para yon ilwitl kan monamiktiaj. ¹²Iwan rey okitlajtlanij: “Amigo, ¿kenik otikalakke nian iwan mach otimotzotzoltij ken moneki para tietos itech yin ilwitl kan monamiktiaj?” Pero in tlakatl mach okinankilij.

¹³Tonses in rey okinmilwij katlej otlaserbirojtokaj: “Xikijilpikan itech ikxiwan iwan itech imawan, iwan xiktlamotlakan kalan ijtik tlatleyualotl, kan chokas iwan motlanteteyitzas.”

¹⁴Porke Dios kinnotza miekej tlakaj pero san sekimej kinpejpena para ma yekan iaxkawan.

Kox se kitlaxtlawas impuestos para César

(Mr. 12:13-17; Lc. 20:19-26)

¹⁵Ijkuakón in fariseos oyajkej, iwan omotlatlalwijkej kenik kimayawiskej in Jesús ika itlaj tlajtole para ika kitilwiskej. ¹⁶In fariseos okintitlankej sekimej intekipanojkawan iwan sekimej itekipanojkawan in Herodes, para ma kitlajtlaniitij in Jesús:

—Tlamachtij, tikmatij nik tejwatzin tikijta tlan melawak, iwan titlamachtia ipan melajka kenik se nemis ken Dios kineki, iwan mach timotekawilia akaj ma mitzkajkayawa, porke mach tikita akin tejwan kox tirikojtin o noso tipobrestin. ¹⁷Xitechilwi kiné, kenamij tikyejyekoa: ¿Kox kuale se kitlaxtlawas impuestos para César o noso amo?

¹⁸Pero Jesús okimatia nik mach kuale tlan yejwan okiyejyekoa, iwan okinmilwij:

—¿Tlanik ankinekij anechmayawiskej ika itlaj tlajtole? Namejwan san anteixkajkayajkej. ¹⁹Xinechititikan se tomin katlej ika motlaxtlawa impuesto.

Yejwan okimakakej se denario tomin. ²⁰Ijkuakón Jesús okintlajtlani:

—¿De akin ixko in yin iwan de akin itoka katlej nian ijkuiltok?

²¹Okinankilijkej:

—De César.

Iwan Jesús okinmilwij:

—Xikmakakan in César tlan de yen César, iwan xikmakakan Dios tlan de yen Dios.

²²Nijkuak ijkón okikakej, sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej). Satepan okikajtejkej iwan oyajkej.

Okitlajtlaniykej in Jesús kox moyolkuiskej in mikkamej

(Mr. 12:18-27; Lc. 20:27-40)

²³Itech yon tonale noijki, in saduceos omijkuanijkej inawak Jesús, katlej kijtaj mach melawak moyolkuiskej (moyolitiskej) in mikkamej. Iwan okitlajtlaniykej:

²⁴—Tlamachtij, Moisés okijtoj tla se tlakatl yomonamiktij iwan miki iwan mach okinpixke ipilwan, in ikni in yon difunto kipia de monamiktis iwan viuda para kinpialis ipilwan in ikni in difunto. ²⁵Ijkón kiné, nian

entre tejwan oyekaj chikomen iknimej. In tetiachka achtoj omonamiktij, iwan omikke. Komo amo okinpixke ipilwan, okajtej isiwa para ikni. ²⁶No ijkón omochij ikni katlej kiwaltoka, iwan satepan no ijkón omochij in oksé katlej kiwaltoka, iwan ijkón omochijkej san ken nochtin chikomen iknimej. ²⁷Iwan satepan de omijmikkej nochtin iknimej noijki omikke in siwatl. ²⁸Tonses, itech nekáj tonale nijkuak moyolkuiskej (moyolitiskej) in mikkamej, ¿katlij yej de nochtin yonmej chikomen iknimej yetos isiwa? Porke nochtin omonamiktijkej iwan yon siwatl.

²⁹Jesús okinnankilij:

—Namejwan mach ompa tlan ankijtaj, porke mach ankimomakaj kuenta in tiotlajkuilole nion mach ankimomakaj kuenta de ipoder in Dios. ³⁰Porke nijkuak moyolkuiskej (moyolitiskej) in mikkamej, in tlakaj iwan siwamej mach monamiktiskej, sino yeskej kej angelestin de Dios ompa ilwikak. ³¹Pero ken ya timotlapowijtokej de yen mikkamej moyolkuiskej, ¿amo ankileroaj tlan Dios oamechilwij? Porke okijtoj: ³²“Nej niDios de Abraham, de Isaac iwan de Jacob.” In Dios mach Dios de mikkamej, sino de katlej yolitokej.

³³In tlakaj nijkuak ijkón okikakej, sa otlajtlachixkej (omomajmawtijkej) por yen itlamachtil in Jesús.

Itlanawatil in toTajtzin Dios katlej okachi kuale

(Mr. 12:28-34)

³⁴Nijkuak in fariseos okimatkej nik in Jesús okinkamatzakke in saduceos, ijuakón yejwan omololojkej inawak Jesús. ³⁵Iwan se de yejwan katlej tlamachtij itech tlanawatile de Moisés, okitlajtlanij para kitlajtlakolmayawis:

³⁶—Tlamachtij, ¿katlij yen tlanawatile okachi weyi de nochtin in tlanawatiltin?

³⁷Jesús okilwij:

—“Xiktlasojtla in Señor moDios ika nochi moyolo, ika nochi moanima, iwan ika nochi motlalnamikilis.” ³⁸Yen yin tlanawatile okachi weyi iwan yen tlayekantok. ³⁹Iwan onkaj oksé tlanawatile, ikniyo: “Xiktlasojtla mokni ken tej timotlasojtla.” ⁴⁰Yinmej omen tlanawatiltin kijtosneki yen nochi tlan kijta itlanawatil in Moisés iwan nochi tlan kijta intlamachtil in profetajtin.

¿De akin iKone in Cristo?

(Mr. 12:35-37; Lc. 20:41-44)

⁴¹Iwan mientras ok oololitokaj in fariseos, Jesús okintlajtlanij,

⁴²okinmilwij:

—¿Tlan ankiyejyekoaj namejwan de yen Cristo? ¿De akin iKone?
Yejwan okilwijkej:

—De yen rey David.

⁴³Tonses Jesús okinmilwij:

—Tla namejwan ijón ankiyejyekoaj, tonses, ¿tlanik kiné in David ika Espíritu Santo okinotzke “noSeñor”? Porke David okijtoj:

⁴⁴In toTajtzin Dios okilwij in noSeñor yin tlajtole:

“Ximotlali ik noyekma,

asta ijkuak Nej nimitztlalis titlayekanke de yejwan katlej
mitzkokoliaj.”

⁴⁵Ijón kiné, tla David okinotzke “noSeñor”, ¿kenijki kiné ma yeto ikone?

⁴⁶Iwan mach akaj owelik okinankilij nion se tlajtole, iwan desde yon tonale nion se mach ok omixewij ok itlaj okitlajtlanij.

Jesús okijtoj mach kuale tlan kichiway in fariseos iwan tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés

(Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

23 Ijkuakón Jesús okinmilwij in tlakaj iwan imomachtijkawan:
²—In tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan fariseos motlaliaj para amechmachtiskej ken otlamachtij in Moisés. ³Ijón, nochi tlan amechilwiskej xikneltokakan iwan xikchiwakan. Pero amo xikchiwakan tlan yejwan kichiway, porke yejwan mach kichiway tlan kijtaj. ⁴Porke yejwan kintoktiaj in tlakaj ma kinmamakan miekej tlanawatiltin, katlej sa tekittl owijtitok para se kinxikos. Pero yejwan nion siera ika se inmajpil mach kinekij kajkokuiskej yon tlamamale. ⁵Teixkajkayawaj kichiway tlan kuale para ma kinmitakan. Noijki teixkajkayawaj ke yolchipawakej, kitkij wejweyin textos de tiotlajkuilole ijtik kajajtzintin de kuetlaxtle iwan kimotlaliliaj inmixkuak iwan itech inma. Iwan noijki kiwelitaj kitlaliskej intlaken okachi tenweweyakej ken katlej kinmonakiaj oksekimej tlakaj. ⁶Iwan itech se tlakuale kitemoj katlej okachi kuale lugar para tlakuaskej, iwan itech tiopanmej kinekij motlaliskej tlayakapan kan motlaliaj katlej okachi tlayekantokej, ⁷iwan kinekij ma kinyektlajpalokan itech tiankistle iwan kinekij ma kinmilwikan tlamachtijkej.

⁸Pero namejwan amo xikchiwakan de ma amechilwikan antlamachtijkej, porke nochtin namejwan anmikhimej iwan ankipiaj san se amoTlamachtij, yen Cristo. ⁹Iwan amakaj xikilwikan “papan” ixko yin tlaltikpak, porke san se namoPapan ankipiaj, katlej kajki ilwikak. ¹⁰Nion amo xikchiwakan ma amechilwikan antlayekankej, porke san se namoTlayekanke ankipiaj, yen Cristo. ¹¹Akin kintekichiwilis oksekimej, yen okachi weyikistos de

yen namejwan. ¹²Porke akin moweyinekis, mopinatis. Pero akin amo moweyinekis, weyikistos.

¹³'iAy de amejwan, antlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan amejwan anfariseos, anteixkajkayajkej! Porke ankintlatzakuij in tlakaj para amo ma kalakikan ilwikak kan Dios tlanawatia. Iwan nion amejwan mach ankalakij, iwan nion amo ankinkawiliaj ma kalakikan akinmej kinekij kalakiskej.

¹⁴'iAy de amejwan, antlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan namejwan anfariseos, anteixkajkayajkej! Porke namejwan ankinkalkixtiliaj in viudajtin, iwan antlaixkajkawaj anmotiotzajtziliaj sa tekintl para ma amechitakan ke ankichiwaj tlan kuale. Iwan por yonik namejwan ankitlaxtlawaskej okachi weyi namotlajtlakol.

¹⁵'iAy de amejwan, antlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan namejwan anfariseos, anteixkajkayajkej! Porke ik nowian (nian nepa) tlaltikpak ankitemoaj akin welis ankitlaneltokitiskej ika namotlamachtil. Iwan nijkuak ya ankajsikej, ankikuepaj okachi sa tekintl yolbierotik de ke namejwan. Iwan ijkon aminochtin anyaskej ijtik tliko.

¹⁶'iAy de amejwan, ankatej kej antlayekankej katlej mach antlachiaj! Porke namejwan ankijtaj tla se tlakatl kijtos nik melawak tlan kijta iwan asta kijtos tlachixtok in weyi tiopan, yon mach itlaj kijtosneki, pero tla se tlakatl kijtos nik melawak tlan kijta iwan asta kijtos tlachixtok in oro katlej kajki ijtik in weyi tiopan, yon kipia por kichiwas. ¹⁷iMelawak mach antlachiaj iwan antzontemej! ¿Katlij yen okachi importante: yen oro, o noso yen weyi tiopan katlej kitiochijtok in oro? ¹⁸Iwan noijki namejwan ankijtaj tla se tlakatl kijtos nik melawak tlan kijta iwan asta kijtos tlachixtok in artal, yon mach itlaj kijtosneki. Pero tla se tlakatl kijtos nik melawak tlan kijta iwan asta kijtos tlachixtok in ofrenda katlej kajki ipan artal, yon kipia por kichiwas. ¹⁹iMelawak mach antlachiaj iwan antzontemej! ¿Katlij yen okachi importante: yen ofrenda, o noso yen artal katlej kitiochijtok in ofrenda? ²⁰Porke tla se tlakatl kijtos nik melawak tlan kijta iwan asta kijtos tlachixtok in artal, kijtosneki noijki tlachixtok nochi tlan ompa kajki ipan artal. ²¹Iwan tla se tlakatl kijtos nik melawak tlan kijta iwan asta kijtos tlachixtok in weyi tiopan, kijtosneki noijki tlachixtok in Dios katlej ompa chanti. ²²Iwan noijki tla se tlakatl kijtos nik melawak tlan kijta iwan asta kijtos tlachixtok in ilwikak, kijtosneki noijki kijtojtok tlachixtok isiya in Dios, iwan noijki kijtojtok tlachixtok in Dios katlej motlalia itech yon siya.

²³'iAy de amejwan, antlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan namejwan anfariseos, anteixkajkayajkej! Porke namejwan ankitemakaj namodiesmo de xiwitl ajwiakayotl de menta, de anís iwan de komino. Pero mach ankichiwaj katlej okachi importante tlan kijta in tlanawatile, de se

ma kichiwa tlan melawak, de se ma teiknomati, iwan de se ma tlaneltoka inawak Dios. Kuale in tla se kitemakas diesmo, pero noijki moneki se kichiwas katlej okachi importante. ²⁴Namejwan ankatej kej antlayekankej katlej mach tlachiaj, ankitzejtzeloz tlan ankonij para amo ma pano kanaj itlaj sayolintzin, ipero ankitoloaj asta se kameyo!

²⁵iAy de amejwan, antlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan namejwan anfariseos, anteixkajkayajkej! Porke namejwan ankichipawaj in vaso iwan plato san ik tlixko, pero ik tlijtik anyolbierotikej. Porke namoijtik antentokej de ichtekayotl iwan de nochi tlan amo kuale tlan namejwan ankichiawaj. ²⁶Namejwan anfariseos mach antlachiaj. Achtoj xikchipawakan in vaso iwan plato ik tlijtik, iwan ijkón anyeskej anchipawakej noijki ik tlixko.

²⁷iAy de amejwan, antlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan namejwan anfariseos, anteixkajkayajkej! Porke namejwan ankatej ken mikkakuyoktin katlej ik tlixko motaj kuakualtzitzintin, pero ik tlijtik tentokej de omitl de mikkamej iwan de nochi pitzoyotl. ²⁸Ijkón noijki namejwan, ik tlixko anmotaj kej ankualtin tlakaj, pero ik tlijtik antentokej de teixkajkayawalistle iwan de tlajtlakole.

²⁹iAy de amejwan, antlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan namejwan anfariseos, anteixkajkayajkej! Porke namejwan kuakualtzin ankinchiwiliaj inmikkakuyokwan in profetajtin, iwan antlachijchiwaj kan toktokej katlej oyajkej kualtin tlakaj. ³⁰Iwan ankijtaj: “Tla tejwan ya tienij itech nekatej tonaltin nijkuak oyekaj in ya wejkawitl toweyitajwan, mach tikinpalewianij tikinmiktianij in profetajtin.” ³¹Ika yon, namejwan amonewian ankimokuitiaj nik antepilwan de nekatej tlakaj katlej okinmiktijkej in profetajtin. ³²Xikyakatlamikan kiné, in tlajtlakole katlej okipewaltijkej in ya wejkawitl namoweyitajwan.

³³iKoamej! iNamejwan kej ankoamej! ¿Kenik ancholoskej de yen tlajyowilistle de ijtik tliko? ³⁴Por yonik, Nej ok namechinwalintitlanilijtos sekimej profetajtin iwan sekimej tlamachtijkej itech yankuik tlanawatile. Pero namejwan sekimej ankinmiktiskej iwan sekimej ankinmajmasoltiskej itech krus, iwan oksekimej ankinwitekiskej itech namotiopanwan, iwan oksekimej ankintlatlalochtijtinemiskej nian nepa itech pueblojtin kan ajsiskej. ³⁵Ijkón kiné, amopan wetzis in tlajtlakole de nochtin in tlakaj katlej kualtin katlej okinmiktijkej, desde yen Abel katlej oyáj kuale tlakatl asta Zacarías ikone in Berequías, katlej namejwan ankimiktijkej ijtik in weyi tiopan iyakapan artal. ³⁶Ipan melajka namechilwia, nik nochi in yon tlajtlakole wetzis inpan tlakaj katlej axan katej.

Jesús ochokak por yen weyikan de Jerusalén

(Lc. 13:34-35)

³⁷¡Ay, Jerusalén, Jerusalén, tej tikinmiktia in profetajtin iwan tikinmojmotla ika tetl katlej Dios kualintitlani monawak! ¡Mieka oniknekke nikinmololos mokonewan, ken se pio kinmololoa ikonewan itlampa iajaswan, pero mach otiknekke! ³⁸Axan Dios mach ok amechpalewis, sino amechkawas. ³⁹Por yonik kiné, namechilwia nik mach oksemi anechitaskej asta ma ajsiki nekáj tonale nijkuak namejwan ijkín ankijoskej: “¡Ma Dios kitiochiwa katlej okiwaltitlanke para tlanawatis!”

Jesús okijtoj in weyi tiopan xitinis

(Mr. 13:1-2; Lc. 21:5-6)

24 Jesús okiske de kan weyi tiopan, iwan nijkuak yoyaya, ijkuakón imomachtijkawan omijkuanijkej inawak iwan opéj kititiaj in wejweyin kalmej katlej iaxkawan in weyi tiopan. ²Iwan Jesús okinmilwij: —¿Ankinmitaj nochtin in yonmej wejweyin kalmej? Ipan melajka namechilwia, nian mach ok mokawas pepechitos nion se tetl ipan oksé tetl, nochi xitinis.

Ijkín tlapanos antes de tlamis in tlaltikpak

(Mr. 13:3-23; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

³Satepan oyajkej ipan tepetl katlej itoka Olivostepetl. Iwan nijkuak Jesús omotlalij ompa, imomachtijkawan omijkuanijkej inawak ichtaka, iwan okilwijkej:

—Xitechilwi, ¿keman tlapanos iwan katlij yen señas tikchiaskej nijkuak tiwalmuikas? ¿Iwan keman tlamis in tlaltikpak?

⁴Jesús okinnankilij:

—Xikpiakan kuido, amakaj ma amechkajkayawa. ⁵Porke miekej witzej ika notoka kijtoskej: “Nej niCristo”. Iwan miekej kinkajkayawaskej. ⁶Namejwan ankimatiskej onkaj guerra iwan motlapowiskej yetos guerra, pero amo ximomawtikan, ijkón kipia de tlapanos. Pero ayamo tlamis in tlaltikpak. ⁷Se país momagas iwan oksé país, iwan se pueblo momagas iwan oksé pueblo. Yetos apistle, yetos kokolistle, iwan tlalolinis nian nepa. ⁸Pero nochi yon tlajyowilistle yakin ik pewas ken nijkuak se siwatl pewa ijtikualo nijkuak ya ajsi ora kitlakatilis ikone.

⁹Ijkuakón namejwan amechtemaktiskej (omechtemaktiskej) para amechkojkokoskej iwan amechmiktiskej. Nochtin amechkokoliskej por anechneltokaj. ¹⁰Itech nekatej tonaltin miekej wetziskej ipan tlajtlakole iwan mach ok tlaneltokaskej inawak Dios, mokokoliskej se iwan oksé,

iwan motemaktiskej se iwan oksé. ¹¹Monextiskej miekej tekajkayajkej profetajtin, iwan kinkajkayawaskej miekej. ¹²Sa tekiti momiekilis miek tlajtlakole, iwan miekej mach ok motlasojtlaskej nion se iwan oksé. ¹³Pero akin kixikos nochi tlan panos, Dios kimakixtis. ¹⁴Iwan yin kuale tlajtole katlej temakixtia de kenik in Dios tlanawatia, motematiltis itech nochi in tlaltikpak, para ke nochtin in tlakaj de nochtin paismej ma kimatikan. Iwan ijkuakón tlamis in tlaltikpak.

¹⁵Noijki namejwan ankitaskej tlananos tlan okijkuiloj in profeta Daniel, okijtoj ajsis tonale namejwan ankitaskej moketos itlaj bierotik Kan Tlatiochiwalojkan de yen weyi tiopan kan amo kipia de ompa yetos —akin kileros yin tlan okijkuiloj in Daniel, ma kimomaka kuenta—, ¹⁶ijkuakón katlej yeskej Judea, ma cholokan asta inpan tepemey. ¹⁷Iwan akin yetos ipan ikal amo ma temo ma kixtiti itlaj ikalijtik. ¹⁸Iwan akin yetos itlalaj, amo ma mokuropa ichan para ma kikuiti itzotzol. ¹⁹Pobrestin siwamej katlej itech nekatej tonaltin kiplaskej inkone intlalaxko iwan katlej selikkonewajkej! ²⁰Xiknotzakan Dios amo ma amechtokaro ancholoskej nijkuak meroj sewa, iwan nion nijkuak weyi tonale. ²¹Porke ijkuakón yetos miek tlajyowilistle iwan temawtij, ken mach semi ijón tlamochiwa desde ijkuak opéj in tlaltikpak asta axan, iwan nion mach oksemi ijón tlamochiwas satepan. ²²Iwan tla Dios amo kitzikitziniliani in yonmej tonaltin mach akaj momakixtiani. Pero yokitzikitzinilij por yejwan katlej Dios kintlasojtla katlej Yej yokinpejpenke.

²³Ijkuakón, tla akaj amechilwis: “Xikitakan, nian kajki in Cristo”, o noso “Xikitakan, nepa kajki”, amo xikneltokakan. ²⁴Porke monextiskej Cristojtin iwan profetajtin tekajkayajkej, iwan kinchiwaskej señalestin iwan milagrostin, para ika tlakajkayawaskej, iwan kinekiskej kinkajkayawaskej noijki katlej Dios yokinpejpenke. ²⁵Nej yonamechilwij antes de tlamochiwas. ²⁶Por yonik, tla amechilwiskej: “Xikitakan, nepa kajki kan tlawaki”, amo xiwian. Iwan tla amechilwiskej: “Xikitakan, nian kajki itech kuarto”, amo xikneltokakan. ²⁷Porke ijón ken ijkuak tlapejpetlani ik ikisayan tonale iwan tlawia asta ik ipoliwian tonale, ijón Nej noijki akin onimochij nitlakatl ik nian nepa nechitaskej nijkuak niwitz. ²⁸Ijón ken nijkuak tikinmitaj in tzojpilomej pewa mololoaj kan kajki se mikkatl.

Jesús walmokuepas oksemi

(Mr. 13:24-37; Lc. 21:25-33; 17:26-30, 34-36)

²⁹Iwan san niman nijkuak panos in tlajyowilistle itech nekatej tonaltin, in tonale tlanexosewis, in metztle sewis, mach ok metztonas, in sitlaltin wetziskej de ilwikak, iwan chikawalistin katlej katej ilwikak papatlakaskej (bibiokaskej). ³⁰Iwan ijkuakón motas se señal de Nej katlej onimochij

nitlakatl, ninesis itech ilwikak, iwan ijkuakón nochtin in tlajtlakolejkej de ixko yin tlaltikpak chokaskej nijkuak nechitaskej niwitz ijtik mixtle de ilwikak, ika miek nopoder iwan ika weyi nomawisotlanex. ³¹Iwan nikinwalintitlanis noangelwan, iwan ika se chikawak tlapitzalistle, kinmololoskej in tlakaj katlej Nej yonikinpejpenke de ik nowian (nian nepa) ixko yin tlaltikpak.

³²Xikmomakakan kuenta in ejemplo de yen igoskuawitl: Nijkuak pewa moselialtia imamayo iwan pewa moxiwyotia, namejwan ya ankimatij nik ya pewas tlaxiwyoas. ³³Ijkón noijki, nijkuak namejwan ankitaskej nochi in yon ya pewas tlapanos, ijkuakón noijki xikmatikan nik in Nej katlej onimochij nitlakatl ya niwalkistiwitz kaltempan. ³⁴Ipan melajka namechilwia, nik nochi in yin tlapanos antes de mikiskej in tlakaj katlej katej itech yinmej tonaltin. ³⁵In ilwikak iwan yin tlaltikpak mach ok yetoskej, nochi poliwisej, pero notlajtol mach poliwis, sino kipia de mochiwas.

³⁶Mach akaj kimati tlan tonale iwan tlan ora nijkuak niwalmokuepas, nion yen angelestin de ilwikak mach kimatij, nion Nej niiKone in Dios no mach nikmati, san yen noPapan Dios kimati.

³⁷Iwan ijkón ken oyeka itech tiempo de Noé, no ijkón yetos nijkuak niwitz Nej katlej onimochij nitlakatl. ³⁸Itech nekatej tonaltin, antes de mokajkawani in tlamawisolkiawatl, in tlakaj oilwitlakuayaj iwan okoniaj, omonamiktiayaj iwan okintlajtlaniaj ichpokamej. Ijkón okichijtokaj asta itech nekáj tonale nijkuak in Noé okalakke ijtik in weyi barko. ³⁹In tlakaj mach okichijkej kuenta asta ijkuak owalaj in tlamawisolkiawatl iwan nochtin okinmiktij. No ijkón tlapanos nijkuak niwitz Nej katlej onimochij nitlakatl. ⁴⁰Nijkuak Nej niwitz, omen tlakaj sepantekipanojtoskej intlalaj. Se kiwikaskej iwan oksé kikajtewaskej. ⁴¹Omen siwamej sepantistoskej inkaliytik. Se kiwikaskej iwan oksé kikajtewaskej.

⁴²Xiisatokan, kiné, porke mach ankimatij tlan ora witz namoSeñor. ⁴³Xikmomakakan kuenta yin tlamantle, tla se tetaj kimatini tlan ora witz in ichtekke, ijsatoni iwan amo kitekawiliani akaj ma kalaki ikaliytik para ma kitlachteki. ⁴⁴Por yonik, namejwan noijki kuale ximoyektlalikan. Porke Nej katlej onimochij nitlakatl niwitz nijkuak namejwan mach annehchiaj.

In tekipanojkej katlej kualtin iwan katlej mach kualtin

(Lc. 12:41-48)

⁴⁵¿Namejwan kox antekipanojkej de konfiansa iwan antlalnamikilisejkej, katlej toSeñor oamechtlalij xikitakan in tekitl itech ichan iwan xikintlamakakan in tekipanojkej nijkuak ajsis ora? ⁴⁶Xipakikan namejwan tla ijkuak niwalmokuepas namechajsiki ankichijtokej tlan onamechnawatij.

⁴⁷Ipan melajka namechilwia, nik namechtlalis xikitakan nochi tlan noaxka. ⁴⁸Pero tla amejwan mach ankualtin antekipanojkej iwan ankiyejyekoskej ke niwejkawas para niwalmokuepas, ⁴⁹iwan tla pewa ankinwitekij in oksekimej tekipanojkej, iwan pewa anmiilwitlakuaj iwan antlawanaj, ⁵⁰namoSeñor witz itech se tonale nijkuak namejwan mach ankichiaj, iwan itech se ora katlej namejwan mach ankimatij. ⁵¹Sa tekittl amechwitekis, iwan amechtlalis inwan teixkajkayajkej kan anchokaskej iwan anmotlantet eyitzaskej.

Se ejemplo de majtlaktin ichpokamej

25 ¹Kan Dios tlanawatia tlamochiwas ken omochijkej in majtlaktin ichpokamej katlej okitkikej inkandil iwan oyajkej okinamikitoj in novio. ²Makuile de yonmej ichpokamej oyekaj tlanamikilisejkej iwan ok makuiltin amo. ³Katlej mach oyekaj tlanamikilisejkej, nijkuak okitkikej inkandil, mach okitkikej inmaseite para kintemitiskej oksemi. ⁴Pero oksekimej ichpokamej katlej tlanamikilisejkej okitkikej inboteya de aseite iwan inkandil. ⁵Iwan komo in novio mach oejkoya totoka, okochisnekkej in ichpokamej, iwan okochkej. ⁶Satepan, kej tlajko yuak, okikakej se tlajtole: “iOmpa witz in novio, xiknamikitij!” ⁷Tonses nochtin in ichpokamej omejtewakej iwan okinyektlalijkej inkandilwan. ⁸Iwan in makuiltin ichpokamej katlej mach tlanamikilisejkej okinmilwijkej in oksekimej makuiltin katlej tlanamikilisejkej: “Xitechmakakan sekin namoaseite, porke tokandilwan ya sewtokej.” ⁹Pero in ichpokamej tlanamikilisejkej okinnankilijkej: “Amo, porke tla tamechmakaskej mach kajxilis nion para tejwan. Okachi kuale xiwian xikmokowitij kan kinamakaj.” ¹⁰Pero nijkuak in makuiltin ichpokamej katlej mach tlanamikilisejkej oyajkej okimokowitoj inmaseite, ijkuakón oejkok in novio. In ichpokamej katlej yomoyektlalijkej okalakej iwan novio itech yon ilwitl kan monamiktia in novio, iwan omotzakke in puerta. ¹¹Satepan oejkokej in oksekimej makuiltin ichpokamej katlej mach okiplayaj inmaseite, otlatalatzkej iwan okijtojkej: “iSeñor, xitechtlatlapoli!” ¹²Pero yej okinnankilij: “iMach namechixmati akin namejwan! iXiwan!”

¹³Ijkuakón Jesús okinmilwij:

—Por yonik, namejwan xijsatokan, porke mach ankimatij tlan tonale nion tlan ora nijkuak Nej katlej onimochij nitlakatl niwitz.

Ejemplo de sekimej tekipanojkej iwan de sekin tomin

¹⁴Kan Dios tlanawatia yon ken se tlakatl katlej antes de kisas para oksé país, okinnotzke itekipanojkawan iwan okinmakak itomin para ika ma tekipanokan.

¹⁵Se itekipanoj okimakak makuile mil pesos, oksé okimakak ome mil pesos, iwan oksé okimakak mil pesos. Okinmakak según tlan yejwan welinij kitekipanoltianij. Satepan yon tlakatl okiske iwan oyáj wejka. ¹⁶In tekipanoj katlej okimakakej makuile mil pesos, okichij negosio ika, iwan okitlanke ok makuile mil pesos. ¹⁷Iwan tekipanoj katlej okimakakej ome mil pesos, noijki okitlanke ok ome mil pesos. ¹⁸Pero oksé tekipanoj katlej okimakakej mil pesos, okitookak in tomin ijtik tlale para amo kipolos.

¹⁹Opanok tiempo, inteko omokuepato, iwan opéj kinchiwilia kuenta. ²⁰In tekipanoj katlej okimakakej makuile mil pesos, okimakak iteko ok makuile mil pesos, iwan okilwij: “Señor, otinechmakak makuile mil pesos, nian kajki ok makuile mil katlej oniktlanke.” ²¹Iwan iteko okilwij: “Kuale otikchij. Tej tikuale tinotekipanoj iwan de konfiansa. Iwan komo kuale otiktekipanoltij tlan tzikitzin onimitzimakak, por yonik axan nimitztlalis xikita okachi miek tlamantle. Axan, xikalaki iwan nowan xipaki.” ²²In tekipanoj katlej okimakakej ome mil pesos okitemakak ikuenta ijkín: “Señor, otinechmakak ome mil pesos, nian kajki ok ome mil katlej oniktlanke.” ²³In iteko okilwij: “Kuale otikchij. Tej tikuale tinotekipanoj iwan de konfiansa. Iwan komo kuale otiktekipanoltij tlan tzikitzin onimitzimakak, por yonik axan nimitztlalis xikita okachi miek tlamantle. Axan, xikalaki iwan nowan xipaki.” ²⁴Pero in tekipanoj katlej okimakakej mil pesos, okilwij in iteko: “Señor, komo nikmati nik wel chikawak titlanawatia, iwan tikmoaxkatia tlan amo otiktlanke iwan tikmopixkia tlan amo otiktookak, ²⁵onimomawtij, iwan okachi kuale oniktlaatij motomin. Pero nian kajki, ajsitok nochi motomin.” ²⁶Iteko okinankilij: “Tej mach tikuale tinotekipanoj iwan titlatziwke, tla otikmatia nik oniknekia nikmokawiani tlan tikatlanini, ²⁷siera tikonkawani notomin itech banko para kitlanini ikoneyo, para nijkuak niejconi, nikresibiroani notomin iwan tlan yokitlanke.” ²⁸Ijkuakón iteko okinmilwij katlej ompa oyekaj: “Xikixtilikan in mil pesos, iwan xikmakakan katlej kipia majtlaktle mil. ²⁹Porke akin kipia, okachi kimakaskej, iwan kypias okachi miek. Iwan akin amo kipia, kikixtiliskej asta yen tzikitzin tlan kipia. ³⁰Iwan yin tekipanoj tlatziwke, xiktlamotlakan kalan ijtik tlatleyualotl kan chokas iwan motlanteteyitzas.”

Tlaixkomakalistle para nochtin tlaltikpaktlakaj

³¹Iwan nijkuak Nej katlej onimochij nitlakatl niwitz ika nomawisotlanex inwan nochtin noagelwan, ijkuakón nimotlalis itech nosiya katlej kipia imawisotlanex para nitlaixkomakas (nitlatzonmanas). ³²Iwan nochtin in tlakaj de nochtin paismej mololoskej noyakapan, iwan nikinseladojkixtis ken se tlajpixke kinseladojkixtia ichkamej iwan

tentzomej. ³³Nochkawan nikintlalis ik noyekma iwan tentzomej nikintlalis ik noopochma. ³⁴Ijkuakón Nej niRey nikinmilwis katlej yeskej ik noyekma: “Xiwikikan namejwan, katlej oamechtiochij noPapan. Xiwikikan iwan xikalakikan kan nitlanawatia kej niRey, kan Dios otlayektlalij para amejwan desde ijkuak okichij in tlaltikpak. ³⁵Porke nijkuak Nej onitiojsij, namejwan annechtlamakakej. Nijkuak Nej onamikke, namejwan annechatlitijkej. Nijkuak mach onikpiaya kan nimokalotis (nimotepialtis), namejwan annechkalotijkej. ³⁶Nijkuak mach onikpiaya tlan nikonakis, namejwan annechmakakej notzotzol. Nijkuak onimokokoj, namejwan annechtlaipalotoj. Nijkuak onitzaktoka telpiloyan, namejwan annechitatoj.” ³⁷Ijkuakón katlej oyajkej kualtin tlakaj kijtoskej: “Señor, ¿keman otimitzitatej otitiojsij, iwan otimitztlamakakej? ¿O noso keman otimitzitatej otamikke, iwan otimitzatlitijkej? ³⁸¿O noso keman otimitzitatej amo otikpiaya kan timokalotis, iwan otimitzkalotijkej, o noso amo otikpiaya tlan tikonakis, iwan otimitzimakakej motzotzol? ³⁹¿O noso keman otimitzitatej otimokokoj, o noso otitzaktoka telpiloyan, iwan otiajkej otimitzitatej?” ⁴⁰Nej niRey nikinnankilis: “Ipan melajka namechilwia, ke nochi tlan ankichijkej por nochtin yinmej nokniwan maski sensiyojtzitzintin, kijtosneki yen Nej nannechchiwilijkej.”

⁴¹Ijkuakón noijki Nej niRey nikinmilwis katlej yeskej ik noopochma: “Xitzinkisakan de Nej, namejwan mach ankualtin. Xiwan ijtik tlitl katlej mach keman sewis katlej Dios okichij para yen diablo iwan iangelwan. ⁴²Porke ijkuak onitiojsij, namejwan mach annechtlamakakej. Nijkuak onamikke, namejwan mach annechatlitijkej. ⁴³Nijkuak amo onikpiaya kan nimokalotis, namejwan mach annechkalotijkej. Nijkuak amo onikpiaya tlan nikonakis, namejwan mach annechmakakej notzotzol. Nijkuak onimokokoj iwan nijkuak onitzaktoka telpiloyan, namejwan mach annechitatoj.” ⁴⁴Iwan ijkuakón yejwan nechilwiskej: “Señor, ¿keman otimitzitatej otitiojsij o noso otamikke, o noso amo otikpiaya kan timokalotis, o noso amo otikpiaya tlan tikonakis, o noso otimokokoj, o noso otitzaktoka telpiloyan, iwan amo otimitzpalewijkej?” ⁴⁵Ijkuakón Nej niRey nikinnankilis: “Ipan melajka namechilwia, ke nijkuak namejwan mach ankinekej ankinpalewijkej nokniwan, maski sensiyojtzitzintin, kijtosneki yen Nej mach annechpalewijkej.” ⁴⁶Iwan yonmej katlej mach kualtin yaskej iktlanke (ik tlami) kan tlajyowiskej, iwan katlej yolchipawakej kalakiskej kan kipiasej nemilistle kan mach keman tlamis.

Okitemojkej kenik kimiktiskej in Jesús

(Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2; Jn.11 :45-53)

26 Nijkuak in Jesús otlanke okijtoj nochi in yon tlajtole, okinmilwij imomachtijkawan:

²—Namejwan ya ankimatij, nik sa ome tonale poliwi para yen ilwitl itoka pascua. Iwan Nej katlej onimochij nitlakatl nechtemaktiskej (nechtemaktiliskej) para nechmajmasoltiskej itech krus.

³Itech yonmej tonaltin in tlayekankej tiopixkej, iwan tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan tlayekankej tetajtztintin judiojtin, omololojkej kan patio de yen palacio kan chanti in weyi tiopixke itoka Caifás. ⁴Ompa omotlapowijkej para kitemoskej kenik kikitzkiskej in Jesús ika itlaj tlakajkayawalistle para ijkón welis kimiktiskej. ⁵Pero okijtoayaj:

—Mach tikitzkiskej itech ilwitl, para amo kualaniskej in tlakaj iwan yomoniskej.

Se siwatl okiteekilij ajwiakayotl in Jesús ipan itzontekon

(Mr. 14:3-9; Jn.12 :1-8)

⁶Jesús oyeka itech pueblo de Betania, ichan Simón, katlej Jesús okipajtij nijkuak opalania inakayo. ⁷Ijkuakón se siwatl omijkuanij inawak Jesús katlej okitkia se boteyajtzin de alabastro tentok de ajwiakayotl katlej patío, iwan okiteekilij in Jesús ipan itzontekon kan oewatoka itech mesa.

⁸Nijkuak imomachtijkawan ijkón okitakej, okualankej iwan okijtojkej:

—¿Tlanik yin siwatl san okawiltij in ajwiakayotl? ⁹Porke welini monamakani patío, iwan se kinmakani in tomin katlej pobrestin.

¹⁰Jesús okikakke, iwan okinmilwij:

—¿Tlanik anmokuejsoaj inawak yin siwatl? Porke kuale tlan okichij.

¹¹In pobrestin nochipa ankinpiaskej, pero Nej mach nochipa annehpiaskej.

¹²Yin siwatl nijkuak onechteekilij ajwiakayotl itech notlalnakayo, kijtosneki okiyektlalij notlalnakayo para nijkuak nimotookas. ¹³Ipan melajka namechilwia, ke ik nowian (nian nepa) ixko yin tlaltikpak kan motematiltis in tlajtole katlej temakixtia, noijki se kitemakas cuenta de tlan okichij in yin siwatl iwan ijkón se kelnamikis.

Judas okitemaktij (okitemaktilij) in Jesús

(Mr. 14:10-11; Lc. 22:3-6)

¹⁴Ijkuakón se imomachtijkaw itoka Judas Iscariote de yen majtlaktle iwan omen momachtijkej, oyáj omotlapowito inwan tlayekankej tiopixkej ¹⁵iwan okinmilwij:

—¿Kech annehmakaskej tla namechmaktilis in Jesús?

Tonses yejwan okilwijkej kimakaskej senpoale iwan majtlaktle tomin de plata. ¹⁶Iwan desde ijkuakón Judas opéj kitemoa kenik welis kinmaktilis in Jesús.

Tiotlakantlakuale de toSeñor

(Mr. 14:12-25; Lc. 22:7-23; Jn.13 :21-30; 1Co.11 :23-26)

¹⁷Nijkuak opéj in ilwitl de pascua yakin se tonale, nijkuak mokua in pan katlej mach kipia levadura, ijkuakón imomachtijkawan Jesús omijkuanijkej inawak, iwan okitlajtlanjkej:

—¿Kan tikneki ma tikyektlalitij in tiotlakantlakuale de pascua para tikmomajsewis?

¹⁸Yej okinmilwij:

—Xiwian itech weyikan de Jerusalén, ichan se tlakatl katlej iwan yonimotlapowij iwan xikilwikan: “In Tlamachtij kijta: Yoajsiko noora, moneki mochan nikmomajsewis in tiotlakantlakuale de pascua iwan nomomachtijkawan.”

¹⁹Imomachtijkawan okichijkej ijkon ken okinnawatij in Jesús, iwan okiyektlalijkej in tiotlakantlakuale de pascua.

²⁰Nijkuak otlatleyuak, Jesús omotlalij itech mesa inwan majtlaktle iwan omen imomachtijkawan. ²¹Iwan nijkuak otlakuajtokaj, Jesús okinmilwij:

—Ipan melajka namechilwia, nik se de amejwan nechtemaktis (nechtemaktilis).

²²Yejwan sa tekittl omoyolkokojkej, iwan opéj kitlajtlaniaj kada se de yejwan:

—Señor, ¿kox yen nej?

²³Jesús okinnankilij:

—Katlej kajakia ipan ijtik plato kan Nej noijki nikajakia nopan, yen yon katlej nechtemaktis (nechtemaktilis). ²⁴Nej katlej onimochij nitlakatl nimikis ijkon ken kijta in tiotlajkuilole. Pero ipobre in tlakatl katlej nechtemaktis! Okachi kuale mach tlakatini yon tlakatl.

²⁵Ijkuakón okitlajtlanj in Judas, katlej kitemaktis, iwan okilwij:

—Tlamachtij, ¿kox yen nej?

Jesús okinankilij:

—Aján, tej meroj.

²⁶Mientras otlakuajtokaj, Jesús okitlanke in pan, iwan omotlasojkamatke inawak Dios, satepan okipojpostekke in pan iwan okinmajmakak imomachtijkawan, iwan okinmilwij:

—Xikkuakan. Yin yen notlalnakayo.

²⁷Ijkuakón okitlanke in kopa, iwan omotlasojkamatke inawak Dios, satepan okinpanoltij imomachtijkawan, iwan okinmilwij:

—Xikonikan yin kopa aminochtin. ²⁸Yin yen noeso, katlej yankuik akuerdo, katlej toyawis para ijkón miekej tlapojpolwiloskej de intlajtlakol. ²⁹Pero namechilwia, ke desde axan mach ok nikonis iayo uvas asta nekáj tonale nijkuak amowan nikonis iayo uvas yankuik katlej onkaj kan noPapan tlanawatia.

Pedro okijtoj mach kixmati in Jesús

(Mr. 14:26-31; Lc. 22:31-34; Jn.13 :36-38)

³⁰Satepan de okitlakuikakej se tiotlakuikale, oyajkej ipan Olivostepetl.

³¹Iwan ijkuakón Jesús okinmilwij:

—Namejwan aminochtin anneckajtewaskej noselti yin yuak, porke in tiotlajkuilole kijta: “Nikmiktis in tlajpixke iwan ichkamej xixiniskej.”

³²Pero satepan de nimoyolkuis (nimoyolitis), Nej sa nitlayekanas para Galilea iwan satepan namejwan ompa annechitajsij.

³³Ijkuakón Pedro, okilwij:

—Maski nochtin ma mitzkajtewakan, nej mach nimitzkawas.

³⁴Tonses Jesús okinankilij:

—Ipan melajka nimitzilwia nik yin yuak, antes de tzajtzis in kaxtil, ijkuakón tej yotikijtoj eyi buelta nik mach tinechixmati.

³⁵Iwan Pedro okilwij:

—Maski mowan ma nechmiktikan, nej mach keman nimitzkawas.

Iwan nochtin imomachtijkawan no ijkón okijtojkej.

Jesús omotiotzajtzilij kan tlatokkuawyoj itoka Getsemaní

(Mr. 14:32-42; Lc. 22:39-46)

³⁶Ijkuakón Jesús okinwikak imomachtijkawan se lugar tlatokkuawyoj itoka Getsemaní, iwan okinmilwij:

—Nian ximotlalikan, mientras Nej niawi nimotiotzajtzililiti ik ne.

³⁷Okiwikak in Pedro iwan omen ipilwan in Zebedeo, iwan Jesús opéj sa tekittl mosentiroa iwan opéj moyolkokoa sa tekittl. ³⁸Ijkuakón Jesús okinmilwij:

—Nikmachilia itech noanima ya niixpoliwi de neyolkokole. Nian ximokawakan xiijsatoka nowan.

³⁹Jesús oyáj ok achitzin ik tlayakapan, ompa omotlankuaketzke asta okitennamikke in tlale, iwan omotiotzajtzilij okijtoj:

—Papan, in tla welis, xinechixtili in yin tekokojkayotl. Pero amo ma mochiwa ken Nej nikneki, sino ken tejwatzin tikmonekiltia.

⁴⁰Ijkuakón Jesús omokuepke kan oyekaj eyin imomachtijkawan, iwan okinmajsitajsik kochtokej. Iwan okilwij in Pedro:

—¿Amo ankixikojkej nion se ora anmijisatokej nowan? ⁴¹Xiijisatokan iwan ximotiotzajtzilijtokan, para amo ma amechmayawi in tlajtlakole. Namoespíritu kineki kichiwas tlan kuale, pero namotlalnakayo mach tlaxikoa.

⁴²Jesús oyáj ipan ojpatian omotiotzajtzilito, iwan omotiotzajtzilij ijkín:

—Papan, tla amo welis nimakisas de itech yin tekokojkayotl, tonses ma mochiwa kiné tlan tejwatzin tikmonekiltis.

⁴³Oksemi omokuepke kan oyekaj imomachtijkawan, iwan oksemi okinmajsitajsik kochtokej, porke inpan omopachoj in kochilistle. ⁴⁴Oksemi okinkajtej, iwan oyáj omotiotzajtzilito ya eyi buelta, iwan oksemi okijtoj tlan achtoj okijtoj. ⁴⁵Satepan oyáj kan oyekaj imomachtijkawan, iwan okinmilwij:

—Axan keman xikochikan iwan ximosewikan. Yoajsik ora, Nej katlej onimochij nitlakatl ya nechtemaktiskej (nechtemaktisikej) inmak in tlakaj tlajtlakolejkej. ⁴⁶Ximewakan, ma tiwian. Yompa witz katlej nechtemaktis.

Jesús okikitzkijkej

(Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53; Jn.18 :2-11)

⁴⁷Jesús ok otlapojtoka nijkuak oejkok in Judas, katlej oyeka se de yejwan majtlaktle iwan omen imomachtijkawan, okualinwikaya miekej tlakaj kiwalkuij espada iwan kiwalkuij kuawitl. Yinmej tlakaj okualintitlankej in tlayekankej tiopixkej iwan tlayekankej tetajtztintin judiojtin. ⁴⁸Pero in Judas antes de kinmaktis in Jesús, achtoj okinmilwij in tlakaj kenik kinmititis. Okinmilwij:

—Katlej nej nikixpipitzos, yen yon Jesús. Xikitzkikan iwan xikwikakan.

⁴⁹Satepan in Judas omijkuanij inawak Jesús iwan okijtoj:

—¡Noltij Tlamachtij!

Iwan okixpipitzoj. ⁵⁰Iwan Jesús okinankilij:

—Amigo, ¿tlan otikchiwako?

Ijkuakón omijkuanijkej okitzkijkej in Jesús, iwan okiwikakej.

⁵¹Ijkuakón se imomachtijkaw in Jesús okikixtij iespada iwan okinakastzontekke itekipanoj in weyi tiopixke. ⁵²Ijkuakón Jesús okilwij:

—Xiktlaati moespada. Porke nochtin akinmej kimomagaskej ika espada, noijki mikiskej ika espada. ⁵³¿Amo tikmati tla Nej niknekini, welini niktlaajtlaniliani noPapan, ma kualintitlani miles de angelestin para ma nechpalewikij iwan san niman kualintitlanini? ⁵⁴Pero tla ijkón nikchiwas, ¿kenik mochiwas tlan kijta tiotlajkuilole, katlej kijta nik ijkón nipanos?

⁵⁵Tonses Jesús okinmilwij in tlakaj:

—¿Annechkitzkikoj namejwan ika espada iwan ika kuawitl kej yeskia niichtekke? Nochipa onieka amowan itech in weyi tiopan onitlamachtijtoka

iwan mach keman anechkitzkijkej. ⁵⁶ Pero nochi yin nipanoa para ma mochiwa tlan kijta in tiotlajkuilole katlej okijkuilojkej in profetajtin.

Ijkuakón nochtin imomachtijkawan okikajtejkej iselti in Jesús iwan ocholojkej.

Jesús okiwikakej kan tlaixkomakaj (tlatzonmanaj)

(Mr. 14:53-65; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn.18 :12-14, 19-24)

⁵⁷ Katlej okitzkijkej in Jesús okiwikakej ixpan weyi tiopixke Caifás, kan oololitokaj in tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés iwan tlayekankej tetajtztintin. ⁵⁸ Pero in Pedro inkuitlapan oyáj de wejka asta kan patio de ichan in weyi tiopixke, ompa okalakke iwan omotlalij inwan mayoltin para kitas tlanon tlanan.

⁵⁹ In tlayekankej tiopixkej, iwan tlayekankej tetajtztintin, iwan nochtin de yen junta, okitemoayaj kenik kimayawiskej in Jesús ika tlajtolatlatlilistle para kimiktiskej. ⁶⁰ Pero mach itlaj okajxiliayaj tlan ika kistlakawiskej, maski miekej okijtojkej tlan amo melawak. Pero satepan omoketzkej omen tlakaj teistlakawijkej katlej mach kualtin, ⁶¹ iwan okijtojkej:

—Yin tlakatl okijtoj: “Nej welis nikxitinis in weyi tiopan de Dios, iwan san ika eyi tonale nikkewaltis oksemi.”

⁶² Tonses in tlayekanke tiopixke omoketzke, iwan okilwij in Jesús:

—¿Amo titlanankilis? ¿Melawak tlan yejwan mitzistlakawiaj?

⁶³ Pero Jesús mach otlanankilij. Ijkuakón in tlayekanke tiopixke okilwij:

—Nimitznawatia ika itoka in toTajtzin Dios katlej nochipa yolitok, xitechilwi kox yen tej tiCristo, iKone in Dios.

⁶⁴ Jesús okinankilij:

—Aján yen Nej, ijón ken tej yotikijtoj. Iwan noijki namechilwia, nik namejwan anechitaskej Nej katlej onimochij nitlakatl niewatos ik iyekma in Dios katlej kipia weyi ipoder, iwan niwitz de ilwikak ijtik mixtle.

⁶⁵ Ijkuakón in tlayekanke tiopixke omotlakentzayanke, iwan okijtoj:

—iYin tlakatl kixpanawia in Dios! ¿Tlan para moneki ok akaj ma kistlakawi de tlan yokijtoj? Namejwan ya ankikakej tlan yej inewian yokimokuitij. ⁶⁶ ¿Namejwan ken ankijtaj?

Iwan yejwan okijtojkej:

—iTlajtlakolej, moneki ma miki!

⁶⁷ Ijkuakón okixchijchakej iwan okimaitenkej. Oksekimej okixtlajtlatzinijkej ⁶⁸ iwan okilwijkej:

—Tej komo tiCristo, itla xitlajto (xikadibinaro) akin omitzmaak!

Pedro okijtoj mach kixmati in Jesús

(Mr. 14:66-72; Lc. 22:56-62; Jn.18 :15-18, 25-27)

⁶⁹Pedro oewatoka kalan kan patio, iwan ijkuakón se tlapalewijkasiwatl omijkuanij inawak iwan okilwij:

—Tej noijki otinemia iwan Jesús katlej de estado de Galilea.

⁷⁰Pedro mach okimokuitij, okijtoj:

—Mach nikmati tlan tikijta.

⁷¹Pedro yokistiaya ik puertajko, oksé siwatl okitak, iwan okinmilwij katlej ompa oyekaj:

—Yin tlakatl noijki onemia iwan Jesús de pueblo de Nazaret.

⁷²Pedro oksemi mach okimokuitij, iwan asta okijtoj nik in Dios tlachixtok. Okijtoj:

—Mach nikixmati in yon tlakatl.

⁷³Okachitzin satepan, katlej ompa oyekaj omijkuanijkej inawak in Pedro, iwan okilwijkej:

—Ya nele, tej noijki se de yejwan, porke mokaki oksé nik titlapoa.

⁷⁴Ijkuakón opéj tlawikaltia iwan asta okijtoj nik in Dios tlachixtok mach melawak. Okijtoj:

—Mach nikixmati in yon tlakatl.

Iwan san niman ijkuakón owaltzajtzik in kaxtil. ⁷⁵Ijkuakón Pedro okelnamikke tlan achtoj okilwij in Jesús: “Antes de tzajtzis in kaxtil, tej ijkuakón yotikijtoj ya eyi buelta nik mach tinechixmati.” Iwan Pedro okiske de ompa iwan ochokak sa tekitl.

Jesús okiwikakej inawak Pilato

(Mr. 15:1; Lc. 23:1-2; Jn.18 :28-32)

27 Nijkuak otlaneske, nochtin in tlayekankej tiopixkej inwan tlayekankej tetajtztintin judiojtin, omotlaliykej san se tlajtole kenamij kichiwaskej para kimiktiskej in Jesús. ²Okiwikakej ilpitiw iwan okimaktilykej in gobernador Poncio Pilato.

Judas omokechpiloy

³Satepan Judas, katlej okitemaktij (okitemaktily) in Jesús, nijkuak okitak nik in Jesús yokitlajtlakoltijkej para mikis, omoyolpejpenke (omoyolkuepke) de tlan okichij, iwan oyáj okinkuepilito in senpoale iwan majtlaktle tomin de plata in tlayekankej tiopixkej iwan tlayekankej tetajtztintin. ⁴Iwan okinmilwij:

—Yonitlajtlakoj, porke oniktemaktij yon tlakatl katlej mach itlaj tlajtlakole okichij.

Pero yejwan okilwijkej:

—Tejwan mach totekiw. ¡Ompa tej xikita!

⁵Ijkuakón Judas okitlamotlak in tomin ijtik in weyi tiopan, okiske, iwan oyáj omokechpiloto.

⁶In tlayekankej tiopixkej okololojkej in tomin iwan okijtojkej:

—Mach welis tiktlaliskej yin tomin ijtik kaja kan motlalia in ofrenda, porke ika okitlaxtlajkej imikilis se tlakatl.

⁷Iwan satepan omotlaliykej san se tlajtole para ika yon tomin kikowiliskej itlal in Xoktzinchij, para kipiasekej kan kintookaskej in tlakaj katlej mach ompa chanejkej. ⁸Por yonik yon tlale itoka asta axan, Tlale de Estle. ⁹Iwan ijékón omochij tlan okijtoj in profeta Jeremías, nijkuak okijtoj: “Okitilankej (okonankej) in senpoale iwan majtlaktle tomin de plata, achón tomin katlej okitemakakej in tlakaj de Israel por Yej. ¹⁰Iwan ika yon tomin okikowilijkej itlal in Xoktzinchij, ijékón ken onechnawatij in Señor.”

Pilato okitlatzintokij in Jesús

(Mr. 15:2-5; Lc. 23:3-5; Jn.18 :33-38)

¹¹Jesús oyeka ixpan gobernador itoka Pilato, iwan yin gobernador okitlajtlanij in Jesús:

—¿Yen tej tiRey de judiojtin?

Jesús okilwij:

—Aján, ijékón ken tej yotikijtoj.

¹²Iwan maski in tlayekankej tiopixkej iwan tlayekankej tetajtzitintin opéj kistlakawiaj, in Jesús mach itlaj okijtoj. ¹³Ijkuakón Pilato okilwij:

—¿Amo tikkaki tlan yejwan kijtaj de tej?

¹⁴Pero Jesús mach itlaj okinankilij. Iwan Pilato sa otlajtlachixke (omomajmawtij).

Jesús okitemaktijkej (okitemaktilijkej) para ma kimiktikan

(Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25; Jn.18 :38–19:16)

¹⁵In gobernador okipiaya kostumbre ke itech ilwitl de pascua kikajkawas se preso, san katlij yej kitlajtlaniliskej in tlakaj. ¹⁶Ijkuakón otzaktoka telpiloyan se tlakatl katlej ik nowian (nian nepa) okitokayomatiaj itoka Barrabás. ¹⁷Iwan nijkuak omololojkej miekej tlakaj, in Pilato okintlajtlanij:

—¿Katlij yej namejwan nankinekij ma nikkajkawa: yen Barrabás, o noso yen Jesús, katlej kinotzaj Cristo?

¹⁸Porke in Pilato okimomakak kuenta nik in tiopixkej omoxikoayaj, iwan por yonik okitemaktijkej (okitemaktilijkej) in Jesús.

¹⁹Mientras Pilato oewatoka ipan isiya para tlaixkomakas (tlatzonmanas), isiwa otlatitlanke ma kilwitij: “Amo ximokalaki iwan yon tlakatl

yołchipawak, porke yin yuak wel onechmajmawtij tlan onikteemikke de yej.”

²⁰Pero in tlayekankej tiopixkej iwan tlayekankej tetajtztintin okintlalwijkej in tlakaj para ma kitlajtlanilikan ma kikajkawakan in Barrabás, iwan ma kimiktikan in Jesús. ²¹In gobernador oksemi okinmilwij:

—¿Katlij yej de yinmej omen ankinkej ma nikkajkawa?

Iwan yejwan okijtojkej:

—Xikkajkawa in Barrabás.

²²Pilato okintlajtlanj:

—¿Iwan tlan nikchiwas iwan Jesús, katlej kinotzaj Cristo?

Nochtin okilwijkej:

—iXikmajmasolti itech krus! iMa miki!

²³Tonses in Pilato okinmilwij:

—Pero, ¿tlan okichij?

Pero yejwan oksemi otzajtzikej:

—iXikmajmasolti itech krus! ima miki!

²⁴Nijkuak in Pilato okitak nik mach itlaj owelia okichiwaya iwan yej okachi oyomonij, ijkuakón otlanawatij ma kikuitij atl iwan omomajtekij inmixpan nochtin tlakaj, iwan okijtoj:

—Nej mach nikmati de imikilis in yin tlakatl. Ompa amejwan xikitakan.

²⁵Iwan nochtin in tlakaj okijtojkej:

—iYon xitechkawili tejwan iwan topilwan ma yeto tejwan totlajtlakol de imikilis!

²⁶Tonses in Pilato okikajkaj in Barrabás. Iwan satepan otlanawatij ma kiwitekikan in Jesús, iwan okinmaktij in tlakaj para ma kimajmasoltikan itech krus.

²⁷Satepan isoldadojwan in gobernador okiwikakej in Jesús kan palacio, iwan okiyawalojkej nochtin in soldadojtin. ²⁸Satepan okixixiniykej (okixipetzojkej), iwan okonakiltijkej se tlakemitił weyak chichiltikatlılmiktik ken katlej konakiaj in reytin. ²⁹Okichijkej se korona de witztle iwan okitlalilijkej ipan itzontekon. Okitzkiltijkej se vara itech iyekma kej tekiwaj. Iwan omotlankuaketzayaj iyakapan, okipinawiayaj okijtoayaj:

—iViva in Rey de judiojtin!

³⁰Iwan okichijchayaj, iwan okixitilijkej in vara iwan ika okikuawijwitekiaj. ³¹Satepan de okipinawijkej, okixitilijkej in tlakemitił chichiltikatlılmiktik iwan oksemi okonakiltijkej itzotzol. Satepan okiwikakej para kimajmasoltiskej itech krus.

Jesús okimajmasoltijkej itech krus

(Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43; Jn.19 :17-27)

³²Nijkuak yoyayaj ipan ojtle, okinamikej se tlakatl de pueblo de Cirene itoka Simón. Iwan okitoktijkej ma kimamali ikrus in Jesús.

³³Nijkuak oajsitoj se lugar itoka Gólgota, kijtosneki Mikkatzontekomatl, ³⁴okimakakej ma koni vino katlej okinelojkej ika se pajtle chichik. Pero nijkuak okiyekoj, mach okinekke okonik.

³⁵Nijkuak yokimajmasoltijkej itech krus, in soldadojtin omotlaankej para kimoxejxeliliskej entre yejwan itzotzol in Jesús. Ijkón omochij tlan ya wejkawitl okijtoj in profeta: “Omotlaankej, iwan okimoxejxelilijkej notzotzol entre yejwan.” ³⁶Iwan satapan omotlalijkej para kitlatoskej (kikuidarojtoskej). ³⁷Ik ikuapak okitlalilijkej se letrero ikuilitok por tlanik okimajmasoltijkej itech krus. Kijtojtok: “Yin yen Jesús, inRey in judiojtin.”

³⁸Noijki omen ichtekej okinmajmasoltijkej itech krus san sekan iwan Jesús, se ik iyekma iwan oksé ik iopochma. ³⁹Iwan katlej ik ompa opanoayaj otlajtoayaj biero de Yej, iwan okoliniayaj intzontekon ⁴⁰okijtoayaj:

—¿Amo otikijtoaya nik welini tikxitiniani in weyi tiopan iwan san ika eyi tonale welini oksemi tikewaltiani? Ma tikitakan kiné. Xitemo de itech krus tla melawak tej titeKone de Dios.

⁴¹No ijkón okipinawiayaj in tlayekankej tiopixkej iwan tlamachtijkej de itlanawatil in Moisés, noijki in fariseos iwan tlayekankej tetajtzitzintin, okijtoayaj:

⁴²—Okinmakixtij oksekimej, pero yej inewian mach weli momakixtia. Tla melawak yen Rey de Israel, ma temo de itech krus, para tikneltokaskej nik melawak yen Cristo. ⁴³Tla okitlalij itlaneltokalis inawak Dios, tonses ma kimakixti in Dios, tla melawak kitlasojtla. Porke Yej okijtoj nik in Yej teKone de Dios.

⁴⁴In ichtekej katlej okinmajmasoltijkej itech krus iwan Jesús noijki otlajtoayaj biero de Yej.

Jesús omikke

(Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49; Jn.19 :28-30)

⁴⁵Ijkuakón itech nochi in tlaltikpak otlatleyuak, desde tlajko tonale asta las tres de tiotlakke. ⁴⁶Iwan itech yon ora kej las tres de tiotlakke, Jesús otzajtzik chikawak:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —kijtosneki: Dios mío, Dios mío, ¿tlanik otinechkaj noselti?

⁴⁷Sekimej katlej ompa oyekaj, okikakej iwan okijtojkej:

—Yin tlakatl kinotza in profeta Elías.

⁴⁸San niman ijkuakón se de yejwan omotlaloj okikuito se esponja, iwan satepan de okisiaj ika iayo uvas xokok, okilpij itech se kuawitl iwan okiyaktij para ma koni. ⁴⁹Pero oksekimej okijtojkej:

—Xikkawa. Ma tikitakan kox witz kimakixtiki in Elías.

⁵⁰Jesús oksemi otzajtzik chikawak, iwan omikke. ⁵¹Iwan san niman ijkuakón in kortina de yen weyi tiopan otlajkotzayanke, desde tlakpak asta tlaxitlan. Otlalolinke ixko yin tlaltikpak, in temej otlajtlapankej, ⁵²in mikkakuyoktin otlatlapokej. Iwan miekej mikkamej omoyolkuikej katlej otlaneltokakej inawak Dios. ⁵³Yinmej katlej omoyolkuikej okiskej de ijtik inmikkakuyok satepan de omoyolkuik in Jesús, iwan okalakej itech weyikan de Jerusalén, katlej tlatiochiwaloj, kan miekej tlakaj okinmitakej.

⁵⁴In kapitan iwan katlej iwan oyekaj okitlatokaj in Jesús, nijkuak okitakej otlalolinke iwan nochi tlan otlapanok, sa tekintl omomawtijkej iwan okijtojkej:

—Yin tlakatl melawak nik yen iKone in Dios.

⁵⁵Ompa oyekaj miekej siwamej okonitokaj de wejka, katlej owalajkej iwan Jesús desde estado de Galilea asta Jerusalén katlej okipalewijkej.

⁵⁶Ompa oyeka in María de pueblo de Magdala, iwan María katlej inmaman in Jacobo iwan José, iwan noijki ompa oyeka inmaman katlej ipilwan in Zebedeo.

Jesús okitookakej ijtik se mikkakuyoktle

(Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56; Jn.19 :38-42)

⁵⁷Nijkuak owalixtlamikke, oejkok se tlakatl de pueblo de Arimatea katlej okimopialiaya, itoka José, iwan katlej noijki oyeka imomachtijkaw in Jesús. ⁵⁸Yon José oyáj okitato in Pilato iwan okitlajtlanilij itlalnakayo in Jesús. Tonses in Pilato otlawatij ma kimakakan. ⁵⁹José okitemowij itlalnakayo in Jesús de itech krus iwan okimiloj ika se sávana chipawak ⁶⁰iwan okitlalij ijtik imikkakuyok yankuik, katlej okikuyonijkej ikxitlan se tepejxitl. Okitankachojtiaj se weyi tetl tankachtik para ika okikamatzakke, iwan satepan oyáj. ⁶¹Ompa oyeka in María de pueblo de Magdala iwan oksé María, oewatokaj iyakapan mikkakuyoktle.

In soldadojtin katlej okitlatokaj in mikkakuyoktle

⁶²Owalmotlatik, satepan de yen tonale nijkuak in judiojtin omotlayektlaliliayaj para mosewisekej itech weyi tonale, in tlayekankej tiopixkej iwan fariseos, oyajkej okitatoj in Pilato ⁶³iwan okilwijkej:

—Nian otimitzitakoj tejwatzin, porke otikelnamikej ke nekáj tekajkayaj, nijkuak ok onemia, okijtoj ke satepan de mikini ipan eyi tonale moyolkuini.

⁶⁴Por yonik, xitlanawati ma kitlatokan in mikkakuyoktle asta ma ajsi eyi tonale, amo san kichiwa imomachtijkawan yaskej kikixtitiwej de yuak, iwan satepan kijtojtinemiskej nik omoyolkuik satepan de omikke. Porke in tlamo, okachi kinkajkayawas in tlakaj iwan amo san ken achtoj okinkajkayaj.

⁶⁵Pilato okinmilwij:

—Nian katej nosoldadojwan. Xikinwikakan iwan ompa namejwan xikitakan de kuale ma tlachixtokan asta kan welij.

⁶⁶Tonses oyajkej iwan kuale okiyekamatzakej in mikkakuyoktle iwan okiseyarojkej in tetl katlej ika okikamatzakej, iwan ompa okinkajtejkej in soldadojtin.

Jesús omoyolkuik

(Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12; Jn.20 :1-10)

28 Nijkuak yopanok in weyi tonale, iwan yotlanestiwalaya de yen yakinika tonale de yen samana, María de pueblo de Magdala, iwan oksé María, oyajkej okitatoj in mikkakuyoktle. ²Iwan san niman ijkuakón owaltlalolinke, porke se iángel in Señor owaltemok de ilwikak iwan owalaj kan kajki in mikkakuyoktle, okijkuanij in tetl katlej ika okamatzaktoka iwan ipan omotlalij. ³In ángel opetlania kej se tlapetlanalistle, iwan itzotzol oyeka istak kej mixtle katlej sa tekintl istak. ⁴In soldadojtin nijkuak okitakej sa tekintl opapatlakakej (obibiokakej) de nemajmawtile, iwan omokajkej kej mikkamej. ⁵Ijkuakón in ángel okinmilwij in siwamej:

—Amo ximomawtikan. Nej nikmati nik ankitemoaj in Jesús, katlej okimajmasoltijkej itech krus. ⁶Mach nian kajki, porke in Yej yomoyolkuik, ijkon ken Yej okijtoj. Xiwikikan xikitakij kan ankitlalijkej. ⁷Iwan xiwian totoka iwan xikinmilwikan imomachtijkawan nik in Yej yomoyolkuik de itech imikilis. Iwan Yej tlayekanas yas para Galilea iwan namejwan ompa ankitajsiskej. Yen yin tlan omonekia namechilwiani.

⁸Ijkuakón in siwamej okiskej de kan mikkakuyoktle iwan oyajkej totoka ika miek nemajmawtile iwan ika miek pakilistle. Omotlalojkej okinmatiltitoj imomachtijkawan in Jesús. ⁹Pero, Jesús okinnamikke ipan ojtle iwan okintlajpaloj. Tonses in siwamej omijkuanijkej inawak Jesús, okimetznapalojkej iwan okiweyikixtijkej. ¹⁰Jesús okinmilwij:

—Amo ximomawtikan. Xiwian xikinmilwitij nokniwan ma wian para Galilea, iwan ompa nechitajsij.

In soldadojtin okintlaxtlawijkej para otlakajkayajkej

¹¹Mientras in siwamej oyajkej kan oyekaj in momachtijkej, sekimej soldadojtin katlej okitlatokaj in mikkakuyoktle oyajkej itech weyikan de

Jerusalén okinmatiltitoj in tlayekankej tiopixkej nochi tlan otlayanok.
¹²Yonmej tlayekankej tiopixkej oyajkej omotlapowitoj inwan tlayekankej tetajtzitzintin, iwan satepan de omotlalijkej san se tlajtole, okinmakakej miek tomin in soldadojtin, ¹³iwan okinmilwijkej:

—Namejwan xikijtokan ke imomachtijkawan oyajkej de yuak okichtekitoj itlalnakayo, mientras namejwan ankohtokaj. ¹⁴Iwan tla in gobernador kimatis ke ankohtokaj iwan kualanis, tejwan iwan timotlapowiskej para amitlaj ma amechilwi.

¹⁵Tonses in soldadojtin okitilankej in tomin iwan okichijkej ijkón ken okinmilwijkej. Iwan asta axan ijkón kineltokaj in judiojtin.

Jesús okinnajawatijtewak imomachtijkawan

(Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49; Jn.20 :19-23)

¹⁶In majtlaktin iwan se momachtijkej oyajkej para Galilea, ipan se tepetl kan Jesús okinmilwij ompa motaskej. ¹⁷Iwan nijkuak okitakej in Jesús okiweyikixtijkej. Maski sekimej mach okineltokayaj kox yen Jesús. ¹⁸Jesús omijkuanij innawak iwan okinmilwij:

—NoPapan Dios onechmakak nochi tekiwajkayotl para ma nitlanawati ompa ilwikak iwan ixko yin tlaltikpak. ¹⁹Por yonik, xiwian iwan xikinmachtikan nochtin in tlakaj de ixko yin tlaltikpak para ma yekan nomomachtijkawan. Iwan xikinkuateekikan ika itoka noPapan, ika itoka iKone, iwan ika itoka in Espíritu Santo. ²⁰Iwan xikinmachtikan ma kichiwakan nochi tlan Nej yonamechnawatij. Iwan xikelnamiktokan nik in Nej amowan nietos nochi tonale, asta ijkuak tlamis in tlaltikpak. Ijkón ma yeto.